

مشعل ۸۸۱

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه، شنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۷

گزارش «مشعل» از آبرسانی
شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون
به روستایان اهواز

آب نفت زندگی

از اهالی صنعت نفت در همه جای ایران دعوت می‌کنیم با نشریه «مشعل و تاسیسات صنعت نفت» سلفی بگیرید و آن را برای این نشریه ارسال کنید.

منتظر حضور گرمتان هستیم فراخوان

«مشعل» نشریه کارکنان صنعت نفت ایران در نظر دارد خاطره‌های طنز و شیرین خانواده بزرگ صنعت نفت را درباره کار و فعالیت خود منتشر کند.

علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را به نشانی الکترونیکی ارسال کنند.

نشانی الکترونیکی برای ارسال خاطره‌های طنز و سلفی با مشعل:

► Email: mashal@mop.ir

بناهای المشعل

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم):

البنات هنّ المشفقات المجهزات المباركات

این دخترانند که دلسوز و مددکار و با برکتند.

منتخب میزان الحکمه: ۶۱۴

میدان نفتی آزادگان

صنعت نفت

پیشگام در اجرای مسئولیت های اجتماعی

صنعت نفت در زمره نخستین پیشگامان توجه به مسئولیت اجتماعی قرار دارد. این نوع مسئولیت، به طور عمده تعهدات شرکتی یا سازمانی را در قبال محیط طبیعی و اجتماعی در بر می گیرد. باید گفت که مسئولیت اجتماعی در نفت، دیگر سال هاست که یک شعار نیست و رد آبدی و آبادانی را می توان با اقدام های تعریف شده و در حال اجرا به نظاره نشست.

خشم کودک را عاقلانه مهار کنید

۴۶

۵ سهام پالایشگاه ستاره خلیج فارس در بورس عرضه می شود

به دنبال دستور رئیس جمهوری برای عرضه سهام پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس در بورس، ملزومات ورود سهام این پالایشگاه به بورس فراهم می شود. محمود مخدومی، مدیرعامل شرکت تایپکو، روز سه شنبه (۱۹ تیرماه) در آیین پنجمین سالروز ورود این شرکت به سازمان بورس و اوراق بهادار تهران گفت: دکتر حسن روحانی...

۱۶

پوشش ایمن در سرزمین خورشید

تزریق سرمایه بخش خصوصی به کالبد پروژه های گازی

۱۴

روزانه میلیون ها لیتر سیال نفتی اعم از بنزین، نفت سفید، نفت کوره (مازوت) و نفت گاز (گازوئیل) مسافت هایی طولانی را در دل کوه ها و دشت ها می پیمایند تا انرژی مورد نیاز بخش های مختلف مصرف کننده تامین شود. بدون تردید انتقال ۳۵۰ میلیون لیتر سیال نفتی در مسافتی به طول ۱۴ هزار کیلومتر خط لوله و تاسیسات جانبی آن چندان آسان نمی نماید؛ به این معنا که می بایست فعالیت های گوناگونی انجام شود تا چنین حجمی از سیالات، انتقالی ایمن داشته باشد...

زندگی بدون پلاستیک

۲۲

نخستین واحد گازی نیروگاه در آستانه راه اندازی

۱۰

تاثیر کشف نفت بر فوتبال ایران

۳۲

مهار آتش با فرماندهان صحنه

۲۰

ملی حفاری در قرچک گردو خاک کرد

۴۳

۲۶ «اورژانسی» کوچک در دل کویر

گچساران در جنوب غربی استان کهگیلویه و بویراحمد قرار دارد و مردم این شهرستان به زبان فارسی و اغلب به گویش لری جنوبی و بخشی نیز به زبان ترکی قشقایی صحبت می کنند. مرکز این شهرستان، شهر دوکندیان و در گذشته بخشی از استان فارس بوده است؛ اما در مقطعی کوتاه به همراه بهبهان به خوزستان الحاق شد و اکنون این منطقه بخشی از استان کهگیلویه و بویراحمد محسوب می شود. از این رو پهنه خدمات بهداشت و درمان صنعت نفت گچساران گسترده است و به چهار استان خوزستان، کهگیلویه و بویراحمد، فارس و بوشهر خدمات درمانی ارائه می کند که ۸ درمانگاه عملیاتی به نام های پازنان ۲ در استان خوزستان، سیاهمکان، بینک، بی بی حکیمه ۲ و گوره در استان بوشهر، دشتگزر، بی بی حکیمه ۱، دشت بلوط و سه قلاطون در استان کهگیلویه و بویراحمد، نرگسی در استان فارس و ورک سفید در استان خوزستان قرار دارد...

۱۲ رگولاتوری قدرتمند ضرورت صنعت پتروشیمی

۲۴

توسعه صنعت گاز به روایت آمار

عکس جلد: محمد عظیمی

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:

کسری نوری

سر دبیر:

حمیدرضا شاکری راد

دبیر تحریریه: علی بهرامی

همکاران تحریریه: اکرم برنجی، آرشد جعفری، راحله خالقی، سمیه راهبیم، آرزو عطایی، مرجان طباطبایی، مهدی مهرابی، سعید محمدیگی، شادی بهرامعلیان

آلتیه و فنی

صفحه آرا: حسین گلیایگانی، بهاره افتخاری

عکس: عبدالرضا محسنی، سید مصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی نرگس مختار

ویراستاری: زهرا شهنازی، مرضیه بیگی فرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

شنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۷

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت

ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم

تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴

فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹

اداره کل روابط عمومی وزارت نفت

جمهوری اسلامی ایران

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

آب نفت زندگی

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت مشعل شوید.

مقابله ایران با سیاست‌های نفتی آمریکا

صادرات نفت ایران تغییر عمده‌ای نداشته‌است

برخورد ترامپ با برخی کشورهای عضو اوپک توهین آمیز است

زنگنه، اقدام‌های ترامپ را سبب افزایش قیمت نفت در بازارهای جهانی عنوان کرد و افزود: این که وی به کشوری مستقل دستور می‌دهد تولید را بالا ببرد، زیرا من با پول اندکی که از شما می‌گیرم، از شما محافظت کرده و امنیت

وزیر نفت گفت: تاکنون تغییر عمده‌ای در مقدار تولید و صادرات نفت ایران حاصل نشده‌است و در قبال اقدام‌های آمریکا، برنامه‌های خود را پیش خواهیم برد.

بیژن زنگنه درباره مقابله ایران با سیاست‌های نفتی آمریکا اظهار کرد: به هر حال یک جنگ تجاری جریان دارد و در این میان، ما هم کارهای خود را به پیش می‌بریم و تاکنون تغییر عمده‌ای در مقدار تولید و فروش نفت خام ایران حاصل نشده‌است. وی همچنین درباره سیاست‌های آمریکا و توثیتهای رئیس جمهوری این کشور در مورد اعمال فشار به برخی اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) برای افزایش تولید اظهار کرد: اصل و اساس اوپک بر این است که بازار نفت، سیاسی نباشد و عوامل سیاسی در بازار دخالت نداشته باشند تا عرضه و تقاضا، قیمت نهایی نفت را تعیین کند.

وزیر نفت ادامه داد: برخی اقدام‌های سیاسی و بی‌ثباتی‌ها، سبب ایجاد نگرانی در بازار نفت و افزایش قیمت می‌شود و از جمله دستور توهین‌آمیز ترامپ به برخی اعضای اوپک که توهین به حاکمیت ملی کشورهای مستقل عضو این سازمان است، سبب افزایش نگرانی‌ها در این بازار شده‌است.

براساس اعلام سفارت کره جنوبی

خرید و بارگیری نفت ایران از سوی کره‌ای‌ها همچنان ادامه دارد

ایران خریداری کرده و پس از چین و هند، بزرگ‌ترین مشتری آسیایی نفت ایران بوده‌است.

برخی رسانه‌ها در روزهای اخیر مدعی شدند: در پی اعمال تحریم‌های جدید آمریکا و فشار واشنگتن به متحدانش برای توقف خرید نفت از ایران، کره جنوبی برنامه بارگیری نفت و میعانات گازی ایران را در ماه ژوئیه به حال تعلیق درآورد.

جمهوری کره هرگونه ادعا مبنی بر بارگیری نکردن نفت و میعانات گازی ایران در ماه ژوئیه را رد می‌کند». در این پیام همچنین آمده‌است: «دولت کره در حال مذاکره با ایالات متحده برای کسب معافیت از محدودیت در خرید نفت ایران است». کره جنوبی در پنج ماه نخست امسال، روزانه نزدیک به ۲۹۶ هزار بشکه نفت و میعانات گازی از

سفارت کره جنوبی در تهران ادعای برخی رسانه‌ها مبنی بر بارگیری نشدن نفت و میعانات گازی ایران در ماه ژوئیه (تیر - مرداد) از سوی این کشور را رد و اعلام کرد: بارگیری نفتکش‌ها و خرید نفت از مبدأ ایران به سوی کره جنوبی همچنان ادامه دارد.

سفارت کره جنوبی روز شنبه (۱۶ تیرماه) در پیامی در صفحه توییتر خود اعلام کرد: «سفارت

نماینده مجلس مطرح کرد:

غیر ممکن بودن حذف نفت ایران از بازارهای جهانی

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: چه آمریکا باشد، چه نباشد، خریداران نفت ایران همیشه در بازارهای جهانی از خرید نفت این کشور استقبال می‌کنند. عبدالحمید خدری گفت: اگر ایران نتواند نفت صادر کند، بدون تردید اروپا و دنیا با مشکل روبه‌رو می‌شوند و این تحلیل درستی است.

وی با تأکید بر این که جایگزینی برای نفت ایران وجود ندارد، افزود: با حذف نفت ایران از بازار جهانی، بحران جدی در چین، هند، اروپا و حتی آمریکا ایجاد می‌شود. این عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: ایران به راحتی می‌تواند نفت خود را چه آمریکا در برجام باشد، چه نباشد بدون اجبار یا در خواست بفروشد، زیرا خریدار نفت ایران همواره در دنیا وجود دارد.

خدری عنوان کرد: اگر کار به جایی برسد که بخواهند صادرات نفت ایران را متوقف کنند، همان‌گونه که رئیس جمهوری بیان کرد، نفت کشورهای دیگر نیز صادر نمی‌شود، بنابراین عربستان نخستین کشوری خواهد بود که در این زمینه متضرر می‌شود.

شما را تامین می‌کنم، درست نیست. این افزون بر این‌که برای مردم این کشورها و حاکمیت ملی‌شان بسیار توهین‌آمیز است، سبب بی‌ثباتی در بازار نفت هم می‌شود.

وی در خصوص افق پیش روی بازار جهانی نفت و صادرات ایران هم گفت: باید ببینیم در ماه‌های آتی، چه تغییری حاصل می‌شود و بازار به کدام سو می‌رود، اما تأکید می‌کنم که وزارت نفت و دولت در قبال اقدام‌های آمریکا، مقابله کرده و تمام تلاش خود را مصروف داشته و دارد تا بازار خود را حفظ کند.

وزیر نفت همچنین درخصوص پیشنهاد نفتی ارائه شده در بسته پیشنهادی اتحادیه اروپا به کشورمان در مذاکرات اخیر گفت: البته من هنوز این پیشنهاد را ندیده‌ام، اما همکاران وزارت امور خارجه آن را دیده و در ظاهر از جزئیات آن هم خیلی راضی نبوده‌اند، زیرا ما از اتحادیه اروپا انتظار داریم مسئولیتش را در حفاظت از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) انجام دهد.

زنگنه همچنین درباره موضع رئیس جمهوری در قبال صادرات نفت ایران نیز گفت: بیانات و نظر رئیس جمهوری کاملاً روشن و شفاف بود.

به دنبال دستور رئیس جمهوری برای عرضه سهام پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس در بورس، ملزومات ورود سهام این پالایشگاه به بورس فراهم می‌شود.

محمودمخدومی، مدیرعامل شرکت تاپیکو، روز سه‌شنبه (۱۹ تیرماه) در آیین پنجمین سالروز ورود این شرکت به بورس اوراق بهادار تهران گفت: دکتر حسن روحانی، رئیس جمهوری در مراسم افتتاح پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس دستور داد تا ملزومات ورود سهام این شرکت به بورس فراهم شود، بنابراین بلافاصله پس از این دستور با همکاری سازمان تامین اجتماعی و شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) طرح عرضه سهام پالایشگاه ستاره خلیج فارس به بورس در دستور کار قرار گرفت تا امکان عرضه سهام این پالایشگاه فراهم شود.

وی افزود: امیدواریم دو سهامدار دیگر پالایشگاه ستاره خلیج فارس از جمله شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با مالکیت ۱۸ درصد از سهام این پالایشگاه، همکاری لازم را برای عرضه سهام در بورس اوراق بهادار داشته باشند.

مختومی ادامه داد: به منظور امکان حضور بیشتر مردم در بازارهای سرمایه و نقدینگی با تولید مستمر، استقبال اولیه از طرف بازار سرمایه نسبت به عرضه سهام پالایشگاه ستاره خلیج فارس انجام شده‌است.

مدیرعامل تاپیکو اعلام کرد: فاز سوم ستاره خلیج فارس تا پایان امسال به بهره برداری آزمایشی و در سه ماه نخست سال ۹۸ به بهره‌برداری رسمی می‌رسد.

مخدومی همچنین از اختصاص سرمایه‌گذاری ۷۰۰ میلیون یورویی به پروژه ساخت و تکمیل پالایشگاه ستاره خلیج فارس خبرداد.

وی با تأکید بر این که پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج‌فارس سبب می‌شود که کشور از واردات بنزین بی‌نیاز شود، ادامه داد: تا پایان امسال فاز سوم پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج‌فارس راه‌اندازی می‌شود که این سه فاز در کنار یکدیگر ۵۰ درصد بنزین تولیدی کشور را پوشش می‌دهند و دیگر پالایشگاه‌ها نیز، ۵۰ درصد دیگر بنزین مورد نیاز کشور را تامین می‌کنند.

مدیرعامل تاپیکو با اشاره به عزم وزارت نفت در ۲ سال اخیر برای

به دستور رئیس جمهوری

سهام پالایشگاه ستاره خلیج فارس در بورس عرضه می‌شود

راه‌اندازی این پروژه ملی اظهار کرد: در دولت یازدهم و دوازدهم شاهد پیشرفت خیره‌کننده روند ساخت این پروژه عظیم بودیم که سرانجام فاز نخست و دوم این پالایشگاه با هدف تولید بنزین یورو ۴ و یورو ۵ که مطابق با استانداردهای روزآمد اروپاست راه‌اندازی شده‌است و اکنون روزانه ۲۴ میلیون لیتر بنزین در این دو فاز تولید می‌شود.

مدیرعامل تاپیکو به مزیت این پالایشگاه به سبب موقعیت جغرافیایی آن اشاره کرد و گفت: پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج‌فارس در موقعیتی است که می‌تواند از هفت سال تخفیف کامل مالیاتی بهره‌مند شود؛ این موضوع اکنون از سوی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، استانداری هرمزگان و شرکت تاپیکو در حال پیگیری است.

مخدومی ادامه داد: ظرفیت دیگری که در قالب قانون رفع موانع تولید آمده، سبب تخفیف ۱۰ درصدی خوراک برای پالایشگاه‌های تازه تأسیس می‌شود و ما در پی آن هستیم تا از این موقعیت استفاده کنیم و به تقویت اقتصاد طرح بپردازیم.

وی درباره تهارت خوراک تحویلی از محل بدهی‌های دولت به سهامداران توضیح داد: تاپیکو ۴۹ درصد از سهام پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج‌فارس را در اختیار دارد و بر اساس

قانون دولت می‌تواند از محل این تهارت به رفع بدهی خود اقدام کند.

به گفته مدیرعامل تاپیکو، هر سه مورد یادشده با جدیت از سوی تاپیکو و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی پیگیری می‌شود تا به ارتقای سطح کیفی پالایشگاه منجر شود.

مخدومی درباره ورود سهام این شرکت به بازار بورس اوراق بهادار گفت: یک شرکت بورسی نسبت به یک شرکت غیر بورسی الزام‌های متفاوتی دارد و همین الزام‌ها سبب می‌شود تا سهام خود را در فرصت‌های معینی به بازار بورس عرضه کند. بر اساس دستور رئیس‌جمهوری در مراسم افتتاح فاز دوم پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج‌فارس مبنی بر الزام عرضه سهام این پالایشگاه در بورس، پیگیری‌های لازم برای اجرای این دستور انجام شده و از آنجا که پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج‌فارس یک پروژه ملی به شمار می‌آید، بدون شک مساعدت دولت را به دنبال دارد.

وی افزود: صورت‌های مالی منتهی به پایان سال ۹۶ تهیه و به گروه حسابرسی نیز ارائه شده‌است که تا پایان تیرماه صورت‌های مالی تأیید و سپس منتشر خواهند شد.

تاپیکو با ۴۹ درصد سهم، یکی از سهامداران عمده پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج‌فارس است.

تداوم همکاری‌های تجاری ایران و اروپا و صادرات نفت ایران

وزیر امور خارجه گفت: در نشست کمیسیون مشترک برجام همه اعضا تأکید کردند به تعهدهای خود در حوزه‌های مختلف عمل کنند، همچنین بر تداوم فروش نفت ایران، روابط بانکی، همکاری در حوزه سرمایه‌گذاری تأکید شد. محمدجواد ظریف روز (جمعه، ۱۵ تیرماه) پس از پایان نشست کمیسیون مشترک برجام در وین، گفت: همه می‌دانند که ایران خویشتن‌داری و احتیاط به خرج داده‌است. ما منتظر می‌مانیم تا ببینیم که آیا دیگر طرف‌های برجام، نکاتی را که امروز درباره آنها بحث و توافق کردیم و در بیانیه کمیسیون مشترک برجام آمده‌است، اجرا می‌کنند یا خیر. وی در مورد این‌که آیا بسته پیشنهادی اروپا قابل اجراست، افزود: به نظر این بسته کافی و دقیق نبود، امروز برخی نقاطی که در بسته اجرایی دیده نشده بود، در بیانیه مطرح و تعهد سیاسی و حقوقی کشورهای عضو برای عملیاتی کردن نکات باقی مانده در بسته اجرایی دیده شده‌است. وزیر امور خارجه تصریح کرد: همکاران ما در حال بررسی پیشنهادها هستند. قرار شد نشست‌های مشترکی با هر کدام از آنها داشته باشیم و ببینیم که هر کدام از این پیشنهادهای عملیاتی چگونه می‌تواند با

نیازهای ما در حوزه نفت، بانکی و در دیگر حوزه‌ها منطبق شود. ظریف در پاسخ این‌که مهلت نهایی شدن این بسته پیشنهادی چه زمانی است، گفت: این بسته تا حدی نهایی است و تعهدات مشخص است، فقط باید اجرایی و عملیاتی شود.

وزیر امورخارجه نشست کمیسیون مشترک برجام را بسیار جدی و سازنده دانست و افزود: در طول دو ماه گذشته پس از خروج غیرقانونی آمریکا از برجام، تلاش‌های فراوانی از سوی اعضای باقی‌مانده برجام شد تا ایران بتواند از منافع برجام به‌ویژه از منافع اقتصادی برجام، باوجود اقدام غیرقانونی آمریکا استفاده کند. وی تصریح کرد: در این نشست بر این واقعیت از سوی ما تأکید شد که مردم ایران باید منافع برجام را ببینند. در این باره همه اعضا تأکید کردند تعهدهای خود را در حوزه‌های مختلف انجام دهند، همچنین از ادامه فروش نفت ایران تا روابط بانکی، حمل‌ونقل، همکاری‌های تجاری، همکاری در حوزه سرمایه‌گذاری و دیگر موضوع‌هایی که در بیانیه موگرتنی از طرف کمیسیون مشترک قرائت کردند، یاد شده و متن بیانیه در اختیار همه رسانه‌ها قرار گرفته و به عنوان یک سند پخش شده‌است.

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

سرمایه‌گذاری ۱۵۰۰ میلیارد تومانی بخش خصوصی در طرح‌های گازی

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران گفت: بخش خصوصی، سال گذشته ۱۵۰۰ میلیارد تومان در اجرای طرح‌های صنعت گاز سرمایه‌گذاری کرد که این موضوع بیانگر اعتماد بانک‌ها و سرمایه‌گذاران داخلی به نتیجه موفقیت‌آمیز طرح‌های گازی کشور است. حسن منظر تربیتی درباره حضور سرمایه‌گذاران داخلی و بانک‌ها در روند احداث و بهره‌برداری از طرح‌های عظیم صنعت گاز کشور گفت: پارسل تنوع‌بخشی مطلوبی در تامین منابع مالی طرح‌های شرکت ملی گاز به وجود آمد، به این ترتیب که تامین منابع مالی تنها

ظرفیت تولید روزانه بنزین کشور به ۱۰۰ میلیون لیتر می‌رسد

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش گفت: ظرفیت تولید بنزین کشور تا پایان پاییز ۹۷ روزانه به ۱۰۰ میلیون لیتر می‌رسد. علیرضا صادق‌آبادی در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری، شبکه ۲ سیما اعلام کرد: واحد تقطیر فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس هم‌راه امسال راه‌اندازی می‌شود و افزود: تولید روزانه بنزین یورو ۴ کشور اسامال به ۵۴ میلیون لیتر در روز خواهد رسید. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تصریح کرد: باراندازی فاز سوم ستاره خلیج فارس، روزانه ۱۲ میلیون لیتر دیگر به حجم بنزین یورو ۵ تولیدی ایران افزوده خواهد شد و تلاش بر این است که روزانه ۸۰ میلیون لیتر بنزین یورو ۵ تولید کنیم و به هدف ظرفیت تولید روزانه ۱۰۰ میلیون لیتر نزدیک شویم. صادق‌آبادی گفت: مصرف کنندگان بنزین باید بدانند چنانچه خودروی آنها از استاندارد یورو ۴ و ۵ برخوردار

رونمایی نسل جدید کارخان‌های عرضه سوخت

نسل جدید کارخان‌های عرضه سوخت با هدف استفاده از کارت سوخت خودروها، تسهیل در پرداخت هزینه از سوی مشتریان و کاهش هزینه‌های دولت با حضور سیدمحمد رضا موسوی خواه، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی رونمایی شد.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در حاشیه رونمایی از نسل جدید کارخان‌های عرضه سوخت با اشاره به مزیت نسل جدید کارخان‌ها نسبت به نسل پیشین توضیح داد: نسل جدید کارخان‌ها ۲۵۰ برابر پرازش بیشتری دارند و حافظه آنها ۴ گیگابایت است، در حالی که حافظه کارت‌های قبلی تنها ۴ مگابایت بود، همچنین دستگاه‌ها آن‌لاین هستند که با کمک آنها پرداخت هزینه با سرعت بیشتری بدون هیچ‌گونه دستکاری انجام می‌شود و تولید ملی این دستگاه‌ها نیز آغاز شده است. موسوی خواه درباره این که آیا مردم باید در انتظار سهمیه‌بندی بنزین با افزایش قیمت سوخت باشند، گفت: من تصور نمی‌کنم چنین موضوعی پیش بیاید، اکنون ۱۱ سال از عمر تجهیزات پیشین می‌گذرد و قطعات سخت‌افزاری آن به هیچ عنوان پیدا نمی‌شود، همچنین هزینه نگهداشت آنها بسیار گزاف بود، بیش از ۶ ماه است که دنبال آن هستیم تا این تجهیزات را روزآمد کنیم، به گونه‌ای که برای دولت بار مالی نداشته باشد.

وی تاکید کرد: نسل جدید کارخان‌ها هیچ هزینه‌ای برای دولت ندارد، بلکه بیش از ۲۰ موتور خودرو تغییر نمی‌کند و افزود: پالایشگاه ستاره خلیج فارس به تامین و رفع نیازهای پتروشیمی داخلی هم کمک شایانی می‌کند، به گونه‌ای که اگر ستاره خلیج فارس راه‌اندازی نمی‌شد، پس از اعمال تحریم‌های احتمالی جدید برایان، فروش ۲۴۰ هزار میلیون لیتر میعانات گازی پارس جنوبی کار دشواری می‌شد. از این رو آثار جانبی این پالایشگاه، بسیار بیشتر از تولید روزانه بنزین آن است. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: هدف ما از تولید مازاد بنزین مصرفی کشور، ذخیره‌سازی راهبردی برای کشور است و برای صادرات برنامه‌های نداریم. وی گفت: ارزش تولیدات فرآورده‌های نفتی پالایشگاه ستاره خلیج فارس حدود ۲۴ میلیون دلار است.

جاده مسجدسلیمان - ایذه تا پایان امسال به بهره‌برداری می‌رسد

معاون طرح‌های راه و ساختمان مدیریت مهندسی و ساختمان شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، از کاهش ۱۰۰ کیلومتری مسافت شهرهای مسجدسلیمان و ایذه خبر داد.

دلاور سلجوقی اظهار کرد: پروژه احداث جاده ارتباطی بین دو شهرستان مسجدسلیمان - ایذه از مسیر روستای پاچک تا امامزاده سید صالح ۴۰ کیلومتر طول دارد که ۱۰ کیلومتر آن از محل چاه شماره (یک) مسجدسلیمان تا روستای سرگچ در گذشته اجرا شده و بقیه مسیر از روستای سرگچ تا واحد بهره‌برداری پرسیا به طول ۳۰ کیلومتر در ۲ فاز در حال اجراست. وی افزود: کل مسیر از محل چاه شماره یک تا ورودی شهر ایذه ۷۵ کیلومتر طول و ۱۱ متر عرض دارد که با اجرای این پروژه، مسافت میان این دو شهر شمالی استان خوزستان ۱۰۰ کیلومتر کاهش می‌یابد و ضمن صرفه‌جویی در زمان سفر، تأثیری بسزا در کاهش مصرف سوخت و آلایندگی ناشی از آن دارد.

معاون طرح‌های راه و ساختمان مدیریت مهندسی و ساختمان شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب ادامه داد: در فاز نخست این پروژه به طول ۱۵/۵ کیلومتر تاکنون ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار متر مکعب خاکبرداری و ۳۵۰ هزار متر مکعب خاکریزی شده است. در فاز دوم نیز که ۱۴/۵ کیلومتر طول دارد، تاکنون شاهد اجرای ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار متر مکعب خاکریزی و ۳۰۰ هزار متر مکعب خاکبرداری بوده‌ایم. وی درباره پیشرفت کار گفت: مطابق برنامه ریزی، کارها در حال اجراست و تا حد امکان تلاش کرده‌ایم پروژه با سرعت اجرا شود. برای مثال در قطعه‌ای از مسیر که مجبور به عملیات کوه‌بری بودیم به دلیل صرفه‌جویی در زمان و تسریع در روند پروژه، به‌جای استفاده از ماشین‌آلات راهسازی که می‌توانست کار را در چند هفته و ماه انجام دهد، با هماهنگی و کسب مجوزهای لازم از مواد منفجره استفاده کردیم که این روش موجب انجام کار در مدت زمان کمتر از یک هفته شد.

نشست دانشی پاکسازی زیستی و رفع آلودگی‌های زیرزمینی

بیست و سومین نشست دانشی با عنوان «درس آموخته‌های حاصل از اجرای میدانی پاکسازی زیستی و رفع آلودگی‌های زیرزمینی محوطه بارگیری و انبار پتروشیمی آریاساسول» در واحد اطلاعات علمی و مدیریت دانش پژوهشگاه صنعت نفت برگزار شد. در این نشست، با مقدمه روش‌های زیستی مبتنی بر فعالیت متابولیک میکروارگانیسم‌های تجزیه‌کننده هیدروکربن و مقایسه آن با روش‌های شیمیایی و فیزیکی، مزایا و معایب انجام این پروژه و مهم‌ترین دستاوردهای به دست آمده مورد بررسی قرار گرفت. از موضوعات مهم مورد توجه در این نشست می‌توان به طراحی و اجرای روش‌های مانتیورینگ، ارزیابی و مدل‌سازی گستره آلودگی در آب زیرزمینی در یک منطقه ۱۰ هکتاری، همچنین طراحی و ساخت بیوفیلتر صنعتی برای رفع آلودگی از هوای خروجی سامانه استخراج بخار خاک اشاره کرد. تلفیق فناوری استخراج بخار از خاک با فعالسازی میکروفلور آب زیرزمینی برای رفع آلودگی در سایت (حذف ۷۱ درصد آلودگی طی یکسال) از دیگر مطالب مطرح شده در این نشست بود.

بررسی کاهش انتشار آلاینده‌های دودکش‌ها

همچنین در بیست و دومین نشست دانشی با موضوع «کاربرد تماس‌دهنده‌های غشایی در جداسازی کربن دی‌اکسید» با هدف کاهش انتشار آلاینده‌ها از دودکش‌ها نقاط مثبت و

امضای تفاهم‌نامه میان شرکت پایانه‌های نفتی ایران و دانشگاه صنعت نفت

و مهارتی در شرکت پایانه‌های نفتی ایران و ایجاد زمینه‌های مناسب برای همکاری دو طرف در زمینه‌های علمی و آموزشی با در نظر گرفتن همه امکانات اعم از توانمندی‌های علمی، فنی، منابع انسانی، اطلاعات تخصصی و امکانات اجرایی، از اهداف این تفاهم‌نامه است.

موضوع این تفاهم‌نامه، طراحی و برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت و کارگاه‌های آموزشی، برگزاری دوره‌های حرفه‌ای و کاربردی مدیریت کسب‌وکار در زمینه‌های تخصصی نفت و گاز (MBA PETROLEUM) همکاری مشترک در برگزاری همایش‌ها، سمینارها، گردهمایی‌های علمی، طراحی و برگزاری تورهای آموزشی با موضوع‌های مورد توافق برگزاری آزمون‌های مورد نیاز شرکت پایانه‌های نفتی ایران و دیگر فعالیت‌ها و خدمات مورد توافق تعیین شده بر اساس این گزارش، برگزاری دوره‌های حرفه‌ای

دانشگاه صنعت نفت و شرکت پایانه‌های نفتی ایران، تفاهم‌نامه همکاری آموزشی و پژوهشی امضا کردند.

این تفاهم‌نامه میان سیدپیروز موسوی، مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران و مهدی میررکنی، معاون آموزش‌های حرفه‌ای و آزاد دانشگاه صنعت نفت امضا شد.

بر اساس این گزارش، برگزاری دوره‌های حرفه‌ای

تحقیقات، بیان دلایل موفقیت طرح و ظرفیت بهبود آن از مهم‌ترین مواردی بود که در این نشست بررسی شد و در نهایت با توجه به نتیجه‌گیری‌های بدست آمده، پیشنهادهای موجود در خصوص پروژه‌های مشابه نیز ارائه شد.

بیمارستان ۳۲ تخت‌خوابی مسجدسلیمان

در آستانه مناقصه

فضاهای درمانی و بیمارستانی ۸ پروژه با اعتبار بیش از ۱۳ میلیارد تومان در شهرهای اهواز، گچساران و مسجدسلیمان در دست اجرا دارد که بیمارستان ۹۶ تخت‌خوابی گچساران اخیراً افتتاح شد و بیمارستان ۳۲ تخت‌خوابی مسجدسلیمان نیز در آستانه انجام تشریفات مناقصه است.

مدیر مهندسی و ساختمان شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب با اعلام این‌که در بخش فضاهای درمانی و بیمارستانی ۸ پروژه با اعتبار بیش از ۱۳ میلیارد تومان در شهرهای اهواز، گچساران و مسجدسلیمان در دست اجراست، گفت: بیمارستان ۳۲ تخت‌خوابی مسجدسلیمان در آستانه انجام تشریفات مناقصه است.

سعید کوتی، سرپرست مدیریت شا پور حاتم پور با تشریح فعالیت‌های عمرانی این مدیریت گفت: هم‌اکنون بیش از ۲۰ پروژه بزرگ عمرانی با اعتبار حدود ۴۰۰ میلیارد تومان در دست اجراست. وی افزود: در حوزه راهسازی، پروژه‌های مهمی از جمله احداث جاده اصلی محور امیدیه - جاپازان، احداث جاده ایذه به مسجدسلیمان و تعریض و بهسازی جاده اصلی سهرای هفتکل تا نفت سفید در حال اجراست.

مدیر مهندسی و ساختمان شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب گفت: مناطق نفت‌خیز جنوب در بخش

رسید و مارون ۳ در پایان شهریور، مارون ۶ در پایان دی و منصوری تا پایان امسال راه‌اندازی می‌شود.

مناطق نفت‌خیز جنوب در بخش

گزارش «مشعل» از آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون به روستایان اهواز

نفت، آب، زندگی

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

رد آبادانی را باید از آب گرفت؛ هر جا که هست، با خود زندگی و رفاه می‌آورد. «روزنه» روستایی در ۴۰ کیلومتری اهواز در منطقه نفت‌خیز کریت است؛ فاقد لوله کشی و شبکه آب که حالا با ورود تانکرهای آبرسانی از سوی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، مردمان آن خرسندند و شکرگزار، چرا که تا پیش از این در جست‌وجوی آب در گودال‌ها و حوضچه‌های آبی بودند؛ آن هم اگر خشکسالی برایشان ردی از آب باقی گذاشته بود. عملیات توزیع آب آشامیدنی به وسیله دو تانکر ۱۵ هزار لیتری در بین روستاهای همجوار تاسیسات ازسوی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون از هفته‌های گذشته آغاز شده است.

محسن دهانزاده، مدیر عامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون در این زمینه به «مشعل» می‌گوید: این اقدام با هدف تامین آب شرب روستایان و جلب رضایتمندی این قشر شریف و همچنین عمل به مسئولیت‌های اجتماعی، طبق روال سال‌های گذشته از ابتدای تیرماه ۱۳۹۷ و با هماهنگی بخش‌های غیرنفت آغاز شده و تا پایان آبان‌ماه ادامه خواهد داشت. مسئولیت اجتماعی ما در سال‌های اخیر، بیش از همیشه به عنوان یک ضرورت

در مناطق نفت‌خیز کشور مورد توجه قرار گرفته و به اجرا گذاشته شده و بی‌گداز شده است.

در مناطق نفت‌خیز کشور مورد توجه قرار گرفته و به اجرا گذاشته شده است. تا مردمان

ساکن در حوالی تاسیسات نفت و گاز بتوانند از این تولید ثروت بهره‌مند شده و شرکت‌های نفت و گاز هم در برابر تولید ثروت خود در اجتماع مسئول باشند.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

درصد نفت خام کل کشور، بزرگترین شرکت بهره‌بردار تابع مناطق نفت‌خیز جنوب است که مسئولیت راهبری و تولید صیانتی نفت، گاز و مایعات گازی را با تولید بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام برعهده دارد و در مسیر اجرای شکرگزار، چرا که تا پیش از این در جست‌وجوی آب در گودال‌ها و حوضچه‌های آبی بودند؛ آن هم اگر خشکسالی برایشان ردی از آب باقی گذاشته بود. عملیات توزیع آب آشامیدنی به وسیله دو تانکر ۱۵ هزار لیتری در بین روستاهای همجوار تاسیسات ازسوی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون از هفته‌های گذشته آغاز شده است.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

مشعل | روستای «روزنه» از توابع اهواز، هفته گذشته با آبرسانی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، حیاتی دیگر یافت. این راه‌آبی این روستا می‌گویند؛ وقتی برای گفت‌وگو با آنان به این منطقه سفر می‌کنیم.

آبرسانی بر اساس مخازن اختصاصی

علی بالدی، دهیار روستای روزنه به «مشعل» می‌گوید: «به خاطر خشکسالی، دام‌ها تلف شده‌اند. این آب را هم بیشتر برای مصارف دام مصرف می‌کنند؛ چون مخارج زندگی شان با دام تامین می‌شود. حاضرند خود تشنه بمانند؛ اما دام‌ها زنده باشند روستاها بشدت با محرومیت دست و پنجه نرم می‌کنند.»

باین‌حال به گفته‌ها، خشکسالی باعث شده بسیاری از مردم اینجا آهنگ مهاجرت کنند و به اهواز و بروند؛ دام‌ها را فروخته و باربری یا بنایی می‌کنند؛ چون آبی نمی‌رسد که علفی سبزی شود.

او ادامه می‌دهد: «مسائل با همت مسئولان دولت و شرکت نفت، تلکرهاهای آبرسانی به ما آب می‌دهند که واقعا ما را خوشحال کرده‌اند. حال ما، حال همان فرد تشنه‌ای است که به او آب می‌دهند و سیرایش می‌کنند. این تلکرها هر کدام ۲ سرویس می‌دهند و در مجموع ۴ بار به اینجا می‌آیند و مخازن ما را پر و مردم و بچه‌های این روستا را خوشحال می‌کنند.»

بالدی درباره جزئیات و شیوه آبرسانی از سوی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون توضیح می‌دهد: «حجم تانکرهای آب ۱۵ هزار لیتر است که هر مخزن، یک سرویس می‌گیرد. به دلیل جمعیت زیاد روستا به هر کدام یک سرویس می‌دهیم تا همه تامین شوند و باز از نو آغاز می‌شود. تقسیم بندی آب برای هر خانواده، براساس مخازن بتنی است. ما هم طبق آماری که داریم، اسامی را به راننده اعلام می‌کنیم که به نوبت، مخازن آنها را پر می‌کند. یک روز قبل اسامی را می‌دهیم که به مخازن کدام خانوارها مراجعه کنند.»

دعاگوی نفت هستیم

یکی دیگر از ساکنان این روستا «آقا فتح» است؛ پیرمردی ۷۰ ساله که می‌گوید: «پیش از رسیدن این تلکرها، از گودال‌های آب که از باران بر شده، استفاده می‌کردیم. آن هم سختی خود را داشت. مشکل آب، سختی زندگی در این محرومیت را دوبرابر کرده بود. الان آب این تلکرها کفاف ما را می‌دهد و ما مسئولان تشکر می‌کنیم. درخواست داریم نگاه ویژه‌ای به مردم محروم داشته باشند تا زندگی ما هم تغییر کند و بهتر شود.»

بی‌آبی حق مانیست

«تریکه» از زنان ساکن در روستای «روزنه» که از سالیان دور در این روستا زندگی می‌کند، می‌گوید که بی‌آبی حق مانیست و انتظار بیشتری برای حل سایر مشکلات داریم. ادامه می‌دهد: «صاحب این زمین‌ها و تاسیسات، ما هستیم و همه شرکت‌ها و چاه‌های نفتی در منطقه ماست و بهره‌مندی از آن هم حق ماست. برای شست‌وشو و استحمام همه از آب باران استفاده می‌کردیم که گل آلود بود و حالا با ورود تلکرها، این مشکل حل شده است.»

محرومیت ناشی از فاصله با شهر

شاهین هاشمی، بخشدار غیرنفتی است که روستای روزنه هم در محدوده مدیریتتی او قرار دارد. می‌گوید: «در بخش غیرنفتی به خاطر بعد مسافت، پراکندگی روستاها و پیگیری نکردن مردم روستا، محرومیت باقی مانده است.» او ادامه می‌دهد: «آبرسانی با تلکرها، حداقل اقدامی است که با همکاری بخش نفت می‌توانیم انجام دهیم تا دست کم مشکلات آنها از این نظر برطرف و پروژه اصلی اجرا شود.»

هاشمی درباره منطقه غیرنفتی توضیح می‌دهد: «از ۸۰ روستا ۴۰ روستا تحت پوشش شبکه آب هستند که به شکل نوبت‌بندی از آب استفاده می‌کنند و اگر خط لوله آب مشکل نداشته باشد، از این خط لوله روزانه ۶ ساعت آبرسانی می‌شود و در ۵ روستای پایین دست هم شبکه داخلی آب وجود ندارد.»

بزرگترین پروژه آبرسانی با همکاری صنعت نفت

با این حال قرار است در منطقه غیرنفتی، با همکاری صنعت نفت (از جمله شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون) پروژه آبرسانی که بخشدار غیرنفتی آن را بزرگترین پروژه آبرسانی می‌نامد، اجرا شود. این پروژه، خط لوله ۵۲ کیلومتری است که از سال ۹۳ تعریف شده و هزینه ۳۰ کیلومتری از آن، از سوی صنعت نفت تامین می‌شود.

دهانزاده، مدیر عامل شرکت بهره‌برداری نفت و

گاز کارون از واگذاری ۶ کیلومتر خط لوله ۱۲ اینچ به ابفای روستایی برای تامین آب شرب روستاهای بخش غیرنفتی در سال ۱۳۹۵ و همچنین کار گذاشتن ۱۳۰۰ متر خط لوله ۱۶ اینچ برای آبرسانی به روستای «مشرحات» به عنوان بخش دیگری از اقدام‌های شرکت نفت و گاز کارون در امر آبرسانی به روستاها نام می‌برد و می‌گوید: «برای کمک به طرح آبرسانی به روستاهای بخش غیرنفتی، این شرکت با هماهنگی مناطق نفت‌خیز جنوب و پس از اخذ مجوزهای لازم، پرداخت مبلغ ۶۰ میلیارد ریال بابت احداث ۳۰ کیلومتر خط لوله آب آشامیدنی را متعهد شد که تا کنون نیمی از آن کارسازی شده است.»

اقدام‌های اصلاحی تعمیرات خط لوله

مدیر عامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، همکاری با سازمان آفیا در اجرای پروژه ۵۵ کیلومتری خط انتقال آب به روستاهای بخش غیرنفتی را اقدام مهم دیگری از این شرکت برمی‌شمارد و می‌گوید: «خط لوله ۵۵ کیلومتری انتقال آب به روستاهای بخش غیرنفتی در نقاط متعددی، با خطوط اصلی نفت و گاز این شرکت تلاقی دارد که همسوسا با عمل منفعه بودن این پروژه و طی بررسی‌های کارشناسی و برگزاری جلسه مشترک با کارشناسان سازمان آفیا، دستورعمل‌های فنی اجرای پروژه در نقاط تلاقی به آن سازمان داده شد و در حال حاضر این پروژه در حال اجراست. وقتی در حال ترک روستای روزنه هستیم، خدا حافظی اهالی روستا با مطالباتی همراه می‌شود. تکمیل حسینی و ساخت محلی برای پارک بازی بچه‌های روستا از خواسته‌های آنهاست. می‌گویند که بچه‌های کوچک حسرت و آرزوی بازی در یک پارک دارند.»

عملیات توزیع آب آشامیدنی به وسیله دو تانکر ۱۵ هزار لیتری در بین روستاهای همجوار تاسیسات ازسوی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون از هفته‌های گذشته آغاز شده است.

افتتاح پروژه خط لوله انتقال آب به شهرستان امیدیه

پروژه احداث خط لوله ۱۶ اینچ انتقال آب از جایزان به امیدیه با هزینه ای معادل ۱۵۰ میلیارد ریال به طول ۲۳ کیلومتر از سوی شرکت نفت و گاز آغاچاری افتتاح شد. ابراهیم پیرامون، مدیرعامل شرکت نفت و گاز آغاچاری در این زمینه گفت: «احداث ۲۳ کیلومتر خط انتقال آب از جایزان به امیدیه برای تامین آب مورد نیاز منازل و مناطق شربتی و شهرستان امیدیه گام مهمی در خدمت رسانی و تحقق مسئولیت‌های اجتماعی است.» وی ادامه داد: «اجرای این پروژه در شرایط خشکسالی و بحران آب در کمتر از یکسال با بسیج امکانات داخلی شرکت آغاچاری و با صرفه‌جویی بسیار خوب، حکایت از عزم جهادی نیروهای خدم این شرکت دارد.»

مهران رفیعی، فرماندار شهرستان امیدیه نیز در آیین افتتاح این پروژه ضمن قدردانی از تلاش‌های شرکت نفت و گاز آغاچاری در اجرای این طرح گفت: «اجرای این پروژه، خدمت بزرگی ازسوی شرکت نفت و گاز آغاچاری است که با تامین آب مورد نیاز شهرستان، دغدغه کمبود آب در این شرایط بحرانی و خشکسالی برطرف شده و مناطق و منازل شرکت وعموم همشهریان از این نعمت خدادادی بهره‌مند شده‌اند.»

سرپرست طرح احداث نیروگاه غرب کارون اعلام کرد:

نخستین واحد گازی نیروگاه در آستانه راه اندازی

نیروگاه مستقل غرب کارون را با ظرفیت اسمی ۵۰۰ مگاوات در منطقه غرب کارون احداث کند تا به صورت متمرکز، نیاز به شبکه برق میدان‌های نفتی در غرب کارون را تأمین سازد. به گفته سرپرست طرح توسعه نیروگاه غرب کارون، به زودی نخستین واحد گازی این نیروگاه وارد مدار می‌شود. هفته نامه «مشعل» گفت‌وگویی با مهدی نجاریان، سرپرست طرح احداث نیروگاه غرب کارون و تأسیسات جانبی انجام داده که در ادامه می‌خوانید.

مشعل - توسعه میدان‌های مشترک غرب کارون در جنوب ایران، از اولویت‌های اصلی وزارت نفت است؛ ایران هم‌اکنون بیش از ۲۵۰ هزار بشکه نفت از این میدان‌ها برداشت می‌کند که قرار است طی سال‌های آینده، به یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز افزایش یابد. یکی از الزام‌ها برای رسیدن به این میزان تولید، داشتن شبکه برق مطمئن و پایدار است که به دلیل بحث کمبود برق در جنوب ایران، شرکت ملی نفت ایران تصمیم گرفت

اینکه اخذ مجوزهای زیست محیطی نیز به نوعی باعث به تعویق افتادن این پروژه عظیم شد. با روی کار آمدن دولت یازدهم، وزیر نفت نظرات خود را دوباره روی قرارداد اعمال کرد و بر اساس این نقطه نظرات، الحاقی‌های قرارداد اضافه شد که همین امر بازنگری قرارداد و سرانجام تخفیف قیمت برق از سوی شرکت مپنا را به دنبال داشت.

ضرورت احداث نیروگاه غرب کارون چه بود؟

میدان‌های نفتی غرب کارون هم‌اکنون بیش از ۲۵۰ هزار بشکه نفت در روز تولید می‌کنند که با توسعه آنها در آینده، این میزان به یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت. طبیعی است که تولید این میزان نفت، نیازمند شبکه انتقال برق قوی است. براین اساس، احداث نیروگاه غرب کارون برای تأمین برق میدان‌های نفتی غرب کارون شامل آزادگان، یاران، یادآوران، کارخانه گاز و گاز مایع ۳۲۰۰ (ان‌جی‌ال) و تلمبه‌خانه غرب کارون از سوی شرکت ملی نفت ایران در دستور کار قرار گرفت و تصمیم گرفته شد زیرساخت‌های تولید برق به صورت یکپارچه با عنوان نیروگاه غرب کارون دیده شود.

از آنجا که شرکت ملی نفت ایران،

در ابتدا روند شکل‌گیری و اجرای طرح احداث نیروگاه غرب کارون را توضیح دهید؟

نیروگاه غرب کارون، نخستین نیروگاه خصوصی در عرصه فروش برق به صنایع نفت و گاز است که حدود ۱۰ سال پیش و با هدف تأمین برق چهار میدان نفتی غرب کارون به صورت یکپارچه و از یک منبع مشترک و مطمئن این پروژه در ۵۰ کیلومتری جنوب غربی اهواز و در جنوب میدان نفتی جفیر و در مجاورت طرح ان‌جی‌ال ۳۲۰۰ اجرا شد. قرارداد ساخت نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی در غرب کارون ابتدا به صورت انجام مناقصه و در قالب قرارداد EPC (مهندسی، تدارکات، ساخت و مدیریت) مطرح شد که مورد تأیید شرکت ملی نفت ایران قرار نگرفت. پس از آن قرارداد EPCF (مهندسی، تأمین، ساخت و تأمین منابع مالی) برای آن مطرح شد؛ اما در نهایت این قرارداد با سرمایه‌گذاری شرکت مپنا و قرارداد BOO (احداث، بهره‌برداری و مالکیت) در پایان دولت دهم به امضا رسید. اجرایی شدن این قرارداد، منوط به تحقق اجرای پیش شرط‌هایی از جانب دو طرف بوده که از جمله مهم‌ترین موضوع آن تأمین منابع مالی از سوی شرکت مپنا از صندوق توسعه ملی بوده است. از دیگر پیش شرط‌های تحقق این قرارداد، بحث تحویل و مالکیت زمین بود، ضمن

افزایش راندمان این نیروگاه، شرکت مپنا تصمیم گرفته تغییراتی را در سیستم‌های نیروگاهی خود بدهد و امیدوار است که این راندمان را به ۵۲ درصد افزایش دهد.

علت اینکه شرکت ملی نفت ایران تصمیم گرفت تا یک نیروگاه مستقل در غرب کارون احداث کند، چیست؟

همان‌طور که می‌دانید، نیروگاه غرب کارون در منطقه اهواز قرار دارد و بار مورد نیاز میدان‌های نفتی غرب کارون بالاست. قبل از اینکه تصمیم به احداث نیروگاه بگیریم، از شرکت برق منطقه اهواز پرسیدیم که آیا توان تأمین ۵۰۰ مگاوات برق را دارد که آنها گفتند با توجه به کمبود برق در منطقه، توان تأمین ۵۰۰ مگاوات برق درخواستی منطقه غرب کارون را ندارند؛ بنابراین تصمیم گرفتیم خودمان به صورت مستقل به احداث نیروگاه بپردازیم تا بتوانیم برقی پایدار و مطمئن داشته باشیم.

مهم‌ترین ویژگی این نیروگاه چیست؟

تولید برق مطمئن و پایدار میدان‌های نفتی غرب کارون، مهم‌ترین ویژگی این نیروگاه است که با توجه به اینکه هم‌اکنون میدان‌های آزادگان شمالی و یادآوران به نوعی از سوخت دیزل برای تولید برق استفاده می‌کنند، به محض ورود اولین واحد گازی، این واحدها از مدار خارج شده و به تأمین برق این میدان‌ها اقدام می‌کنیم. چنانچه خطوط انتقال برق هم آماده شوند، آمادگی تأمین برق میدان یاران شمالی و تلمبه‌خانه غرب کارون را هم داریم.

چند پست انتقال برق خواهیم داشت؟

۱۵۰ کیلومتر خط انتقال برق ۲۳۰ کیلوولت و ۶ پست برق داریم. پیشرفت خط انتقال برق ۷۰ درصد و بخش پست هم ۹۰ درصد است.

توربین‌ها با توانمندی شرکت مپنا ساخته می‌شوند یا از مشاور خارجی برای ساخت آنها کمک گرفته شده است؟

هم‌اکنون دو توربین گازی از سوی این شرکت ساخته شده است. توربین بخار هم به دلیل اصرار شرکت ملی نفت ایران مبنی بر بالا بردن راندمان، به برخی تغییرات در طراحی نیاز داشت که قرار است این توربین، برای نخستین بار در ایران ساخته شود. به همین دلیل شرکت مپنا با شرکت یک شرکت ایتالیایی برای ساخت این توربین، به ساخت آن اقدام کرده است. تکنولوژی به کار رفته در توربین بخار هم به پره‌های آن بر می‌گردد که ظرافت خاصی دارد. امیدواریم این فناوری هم به ایران منتقل و توربین‌های بخار بعدی از سوی شرکت مپنا در داخل ایران ساخته شود. هم‌اکنون توربین بخار ساخته شده و در مراحل پایانی تست است و در سال ۹۸ وارد مدار می‌شود.

چند درصد تجهیزات به کار رفته ساخت داخل است؟

نزدیک به ۸۵ درصد.

چقدر نسبت به پایداری برق نیروگاه غرب کارون اطمینان دارید؟

نیروگاه غرب کارون دو گانه سوز است، بنابراین در زمان قطعی گاز، نیروگاهی می‌تواند با گازوییل کار کند و به کارش ادامه دهد. از طرفی نیروگاه به یک خط انتقالی برق سراسری متصل است و با توجه به مذاکراتی که با شرکت برق منطقه‌ای خوزستان انجام داده‌ایم، در صورت قطع برق، آنها برق حداقلی مورد نیاز

میدان‌ها را تأمین می‌کنند. قابل ذکر است که در صورت وجود برق مازاد در نیروگاه‌ها، می‌توان برق را به شبکه سراسری نیز تزریق و بخشی از کمبود برق منطقه خوزستان را جبران کرد.

شرکت برق منطقه‌ای خوزستان می‌تواند تمامی برق مورد نیاز را تأمین کند؟

خیر. با توجه به اینکه شبکه برق منطقه‌ای خوزستان هم با کمبود برق مواجه است، بنابراین با مدیریت مصرف، به اولویت‌بندی در توزیع برق به میدان‌های پر بازیم تا تولید نفت متوقف نشود؛ البته با توجه به برآوردی که از بارهای نیروگاه غرب کارون داریم، قطعاً نگران کمبود برق نیروگاه نیستیم. حتی پیش‌بینی کرده‌ایم چنانچه طرح‌های توسعه‌ای میدان‌های غرب کارون به اجرا در آیند، شاید با مپنا مذاکراتی مبنی بر اجرای فاز دوم طرح توسعه نیروگاه غرب کارون انجام دهیم و ۵۰۰ مگاوات دیگر به ظرفیت این نیروگاه اضافه کنیم؛ البته توسعه فاز دوم این نیروگاه، تنها در حد پیش‌بینی است و تا به امروز برنامه‌ای برای اجرای فاز دوم این نیروگاه نداریم.

در چه بخش‌هایی نیازمند همکاری با شرکت‌های خارجی در ساخت نیروگاه غرب کارون هستیم؟

ایران در بحث ساخت نیروگاه از جمله کشورهای موفق است و شرکت مپنا هم کارنامه خوبی در این زمینه دارد؛ اما در بخش کنترل نیروگاهی و رله‌های مورد نیاز که ظرافت‌های خاصی دارد، فعلاً انتقال تکنولوژی امکانپذیر نیست. در این بخش ما نیازمند همکاری با شرکت‌های خارجی هستیم که هم‌اکنون نیز با سه شرکت صاحب فناوری در این بخش همکاری می‌کنیم.

درباره پروژه‌های جانبی طرح احداث نیروگاه غرب کارون توضیح دهید.

طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده، پروژه‌های جانبی این طرح در دست اجراست. از جمله احداث ۱۰۰ کیلومتر خط انتقال برق ۲۳۰ کیلوولت که ۴۰ درصد پیشرفت دارد و برق میادین نفتی یادآوران، آزادگان جنوبی، آزادگان شمالی و ان‌جی‌ال ۳۲۰۰ را تأمین خواهد کرد. احداث ۵۰ کیلومتر خط انتقال برق ۲۳۰ و ۴۰۰ کیلوولت که ۷۵ درصد پیشرفت دارد از این نیروگاه به تلمبه‌خانه غرب کارون، احداث پست‌های ۴۰۰ کیلوولت متن شهید بقایی و مرکز دیسپچینگ کل نیروگاه با پیشرفت فیزیکی ۸۵ درصد و ساخت پست‌های ۲۳۰ کیلوولت یادآوران، آزادگان شمالی و آزادگان جنوبی با پیشرفت ۸۰ درصدی که از سوی شرکت متن در حال انجام است، ضمن اینکه پروژه تحکیم بستر و عملیات شم‌ریزی زمین نیروگاه غرب کارون از طریق شرکت متن اجرا شده و به پایان رسیده است.

همچنین احداث خط لوله‌های گاز و آب از دیگر پروژه‌های جانبی است که پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال جاری به بهره‌برداری برسد، به این صورت که احداث حدود ۳ کیلومتر خط انتقال گاز از ان‌جی‌ال ۳۲۰۰ به نیروگاه غرب کارون به منظور تأمین گاز نیروگاه و ایستگاه تقلیل فشار گاز در دست اجراست، همچنین به منظور تأمین آب نیروگاه، خط لوله‌ای به مسافت ۲۵ کیلومتر از تصفیه‌خانه یادآوران به نیروگاه غرب کارون و ایستگاه تصفیه آب نیز در حال آماده‌سازی است.

تا چه اندازه از نیروهای بومی در پروژه استفاده شده است؟

بیش از ۵۰ درصد نیروهای شاغل در طرح احداث نیروگاه غرب کارون و تأسیسات جانبی، از نیروهای بومی منطقه هستند

آزادگان

آزادگان

یاران

یادآوران

یاران

در سی‌امین اجلاس مدیران عامل صنعت پتروشیمی تاکید شد:

رگولاتوری قدرتمند ضرورت صنعت پتروشیمی

مشعل - «هم‌افزایی برای توسعه»، شعار سی‌امین اجلاس مدیران عامل صنعت پتروشیمی بود که دست‌درکاران و فعالان این حوزه را در شهر تبریز گرد هم آورد تا آخرین مسائل روز این صنعت از جمله وضعیت تامین خوراک، تعاملات مالی و جذب سرمایه‌های جدید، عرضه محصولات و رگولاتوری را بررسی کنند.

سی‌امین اجلاس مدیران عامل صنعت پتروشیمی افزون بر حضور رضا نوروز زاده، معاون

افزون بر این، برخی پیامدها و خلأهای ناشی از شیوه اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی در این اجلاس از زبان رضا نوروززاده در قامت معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی بیان شد و وی محوریت سخنان خود را به موضوع‌هایی همچون اصل ۴۴ قانون اساسی و خوراک پتروشیمی‌ها هم اختصاص داد.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در این اجلاس با اشاره به مزیت‌های کشور گفت: ایران، کشوری نفتی است و باید این ظرفیت خدادادی و بالقوه به همت مردم همین سرزمین بالفعل شود و این مقدمه‌ای شد تا نوروززاده، مسئله خوراک پتروشیمی‌ها را که از محورهای سی‌امین اجلاس بود، مطرح کند؛ ایران نخستین دارنده منابع گاز دنیاست، اما تنها ۸ درصد از این گاز در صنعت پتروشیمی استفاده می‌شود و با همین مقدار اندک هم، درآمد ارزی بالایی ایجاد می‌کند.

وی اگر چه با اشاره به مشکل خوراک واحدهای پتروشیمی گفت: در مذاکره با وزارت نفت، مشکل را رفع می‌کنیم، اما بخش دیگری از حل این مسئله را ناشی از اصل ۴۴ قانون اساسی در پتروشیمی‌ها خواند و گفت: یکی از مشکلات ما مربوط به اجرای اصل ۴۴ است. معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی خطاب به مسعود پزشکیان، نماینده مجلس حاضر در اجلاس گفت: بخشی از مشکل خوراک را باید از طریق وزارت نفت و بخش دیگری از آن را باید از طریق مجلس حل کنیم که ناشی از اصل ۴۴ و خصوصی‌سازی است، ما خواهان بازنگری در این قانون هستیم.

نوروز زاده گفت: معتقد نیستم باید رقیب بخش خصوصی شویم، اما این صنعت به رگولاتوری قدرتمند برای سیاست گذاری متمرکز نیاز دارد. نوروززاده در این اجلاس خطاب به حاضران

بر لزوم ارتباط بیشتر واحدها با بخش پژوهش و فناوری پتروشیمی تاکید کرد و خواهان همکاری بیشتر آنان با یکدیگر شد و افزود: محققان و دانشگاهیان باید حلقه واصل شما باشند. **چقدر فریاد بز نیم ر گولاتور می‌خواهیم**

مشابه سخنان نوروززاده درباره اصل ۴۴ قانون اساسی و رگولاتوری از سوی احمد مهدوی، دبیرکل انجمن صنفی، کارفرمایی صنعت پتروشیمی تکرار شد.

مهدوی اظهار کرد: ایجاد رگولاتوری قدرتمند می‌تواند بسیاری از مشکلات صنعت پتروشیمی کشور را برطرف کند. او با اشاره به اینکه اصل ۴۴ گفته رگولاتوری باید صورت گیرد، افزود: چند سال است از این قانون می‌گذرد؟ ۱۰ سال؟ هر چه فریاد می‌زنیم رگولاتور می‌خواهیم و دولت را نیز قبول داریم، اما کسی به فریاد ما نمی‌رسد، واگذاری نامناسب

بازدید معاون وزیر نفت از طرح‌ها و مجتمع‌های پتروشیمی آذربایجان

رضانوروززاده، معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، فرصت اجلاس سی‌ام را مغتنم شمرده و در حاشیه آن از چند طرح و مجتمع پتروشیمی بازدید کرد و در جریان آخرین وضعیت پیشرفت آنها و طرح‌های توسعه‌ای فراز گرفت که

مجتمع پتروشیمی تبریز و مهاباد، همچنین طرح پتروشیمی میاندوآب و انشعاب خط لوله اتیلن غرب از میاندوآب تا تبریز از جمله آنها بود. سخنان معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی با تاکید بر استفاده از توان سازندگان داخلی و حل مشکلات و تقویت آنها همراه بود. وی همچنین بر

ر کوردزنی پتروشیمی تبریز
پتروشیمی تبریز به گفته سیاوش

دور است.

دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی با تاکید بر اینکه ما می‌توانیم با تحریم مقابله کنیم و مشکل نداریم، افزود: جنگ اقتصادی وزنه‌هایی به پای ما بسته است؛ ما با دیگری در حال دویدن هستیم که آزادند، کفش‌های سبک به پا دارند و بعد در داخل هم برایمان مشکل ایجاد می‌کنند.

وی افزود: از تحریم ترسی نداریم و همچون کوهی استوار در مقابل آن ایستادیم؛ همان‌گونه که قبل از برجام، تحریم را دور زدیم و هیچ محصول پتروشیمی روی زمین نماند، اما باید بدانید که در داخل، جزیره‌ای مدیریت کردن کشور، ما را با مشکل روبه‌رو کرده است.

در سال‌های آتی مشکل خوراک نداریم

مدیران مجتمع‌های پتروشیمی در این اجلاس با طرح موضوع‌های متنوع و مختلف به تشریح مسائل شرکت‌های تحت مدیریت خود پرداختند؛ مسائلی از خوراک پتروشیمی‌ها گرفته تا موانع و مشکلات پیرامون آن و سایر مسایل موجود در این حوزه، علی محمد بساق‌زاده، مدیر طرح‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی، اخباری امیدوارکننده در سخنرانی خود در اجلاس سی‌ام داشت و گفت: اقدام‌های بسیار خوبی برای تامین خوراک پتروشیمی‌ها انجام شده است و اکنون درعسویه مشکل تامین گاز متان نداریم، درمورد تامین متان در دیگر مناطق نیز باید تمهیدات لازم را بیندیشیم.

وی با بیان اینکه برای توسعه صنعت پتروشیمی نیازمند حمایت دولت و مجلس هستیم، این مسئله را گوشزد کرد که واگذاری‌ها نامناسب بوده و باید آن را در رگولاتوری حل کنیم؛ ما می‌خواهیم مجلس که در راس امور است، درگیر صنعت پتروشیمی شود. دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی افزود: امروز صنعت پتروشیمی در اجزای زندگی مردم دنیا نفوذ کرده و به آن نیازمند دارند. صنعت پتروشیمی در دنیا جایگاهی خاص دارد، اما به آن معنا نیست که دنیا ایستاده تا ما تولید و صادر کنیم.

مهدوی با اعلام اینکه دنیا به دنبال مزیت‌هاست، این مسئله را گوشزد کرد که اگر ما در ایران نفت و گاز داریم، قطر فقط گاز و عربستان فقط نفت دارد و روسیه هم که مشابه ایران از نفت و گاز برخوردار است، از بازارهای دنیا

گازی و NGL باید به تعهدهای خود عمل کنیم. آنچه از سوی بساق زاده بر آن تاکید شد، اشاره به این موضوع بود که باید اقدام‌های لازم را انجام دهیم تا خوراک‌ها را به ارزش افزوده بالاتر تبدیل کرد و بتوانیم با تکمیل زنجیره ارزش محصولات نهایی را تولید و به بازارهای داخلی و خارجی عرضه کنیم.

تاکید مجلس بر تکمیل زنجیره ارزش
بخش دیگری از سخنرانی‌ها به ضرورت تکمیل زنجیره ارزش اختصاص داشت که همگی بر ضرورت آن متفق القول بودند؛ با این حال این موضوع در سخنرانی دو نماینده مجلس شورای اسلامی که در طول اجلاس حضور یافتند، چشمگیرتر بود.

مسعود پزشکیان، نایب رئیس اول و نماینده تبریز در مجلس شورای اسلامی در سخنان نخستین روز اجلاس تاکید کرد: نفت، گاز و پتروشیمی بزرگ‌ترین مزیت کشور است، به شرط آنکه خام فروشی نکنیم و با حرکت به سمت تکمیل زنجیره ارزش موفق‌تر خواهیم بود. او بر سرمایه گذاری در مزیت‌های طبیعی موجود کشور تاکید و اعلام کرد که بهترین سرمایه‌گذاری، سرمایه برای منابع زیر پایمان است.

مسعود پزشکیان در ادامه سخنان خود گفت: ما اکنون در یک وضعیت جنگی (جنگ اقتصادی) قرار داریم و در برابر چنین جنگی باید همه نیروها دست به دست هم دهند. وضعیت وجود دارد و همه باید در صحنه باشیم و به هم کمک کنیم تا بتوانیم مقاومت کنیم. وی با اشاره به اعلام آمادگی مجلس برای کمک به این صنعت تاکید کرد: ما دلمان سربلندی و استقلال کشور را می‌خواهیم، دلمان می‌خواهد اولین باشیم و اولین شدن را رفت به آدم نمی‌دهند.

پزشکیان همچنین بر مشارکت بازیگران مختلف در صنعت پتروشیمی تاکید و اظهار کرد: اکنون وضعیتی وجود دارد که همه باید در صحنه باشند و به هم کمک کنند، در این صورت شاید بسیاری از مشکلات راحت‌تر حل شود.

وی یادآور شد: اگر اجازه ورود ابزار و کالاهای مختلف را به ما نمی‌دهند، مغزها و ایده‌ها را وارد کشور کنیم، نخبگان خود را هم جدی بگیریم.

سی‌امین اجلاس مدیران صنعت پتروشیمی با آخرین گزارش عملکرد تولیدی این صنعت همراه بود که از سوی قدرت‌اله فرج‌پور، مدیر کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی ارائه شد؛ گزارش شرکت ملی صنایع پتروشیمی حکایت از پشت سر گذاشتن فصلی بهاری با آمار و تولیدی امیدوارکننده دارد. قدرت‌اله فرج‌پو با ارائه گزارش عملکرد سه ماه نخست امسال اعلام کرد: مجتمع‌های پتروشیمی در سه ماه نخست امسال ۱۳/۲ میلیون تن تولید واقعی داشته‌اند.

از خام فروشی به جایگاه‌های بالاتر برسیم

محمد حسین فرهنگی، نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی نیز در سی‌امین اجلاس مدیران عامل صنعت پتروشیمی با اعلام حمایت مجلس از صنعت پتروشیمی و تاکید بر اینکه جایگاه صنعت پتروشیمی در اقتصاد مشخص است، گفت: در صنعت پتروشیمی از خام فروشی می‌خواهیم به جایگاه‌های بالاتر برسیم.

او تاکید کرد: باید اعتماد مردم را جلب کنیم تا نقدینگی به سمت بازار و توسعه پتروشیمی هدایت شود. فرهنگی با اعلام حمایت مجلس شورای اسلامی از توسعه صنعت پتروشیمی گفت: از هر تفاهم‌نامه‌ای که برای بهبود شرایط پتروشیمی‌ها باشد، استقبال می‌کنیم؛ مسئولان تشنه راه حل هستند، نهادهای مدنی مانند انجمن‌های تخصصی نیز می‌توانند سرآغاز اقدام‌های مفید و یافتن راه حل‌های عملیاتی باشند.

بهار تولید در صنعت پتروشیمی ایران

سی‌امین اجلاس مدیران صنعت پتروشیمی همراه بود که از سوی قدرت‌اله فرج‌پور، مدیر کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی ارائه شد؛ گزارش شرکت ملی صنایع پتروشیمی با ارائه گزارش عملکرد سه ماهه نخست امسال اعلام کرد: مجتمع‌های پتروشیمی در سه ماه نخست امسال ۱۳/۲ میلیون تن برابر با ۷۷ درصد ظرفیت اسمی تولید واقعی داشته‌اند.

تولید گروه‌های محصولات صنعت پتروشیمی در ساله ۹۷ بر پایه مواد پایه و شیمیایی شامل ۵/۴ میلیون تن (۴۱ درصد)، خوراک و سوخت ۳/۴ میلیون تن (۲۶ درصد)، مواد پلیمری ۱/۷ میلیون تن (۱۲ درصد کل)، کودهای شیمیایی ۱/۶ میلیون تن (۱۲ درصد)، آروماتیک‌ها ۱/۱ میلیون تن(۸ درصد) است.

مدیر کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی همچنین با اعلام میزان تولید کود اوره در سه ماه نخست سال ۹۷ توضیح داد: در

این مدت ۱/۵۲ میلیون تن کود اوره تولید شده که سهم مجتمع پردیس ۶۱۵ هزار تن، رازی ۱۰۷ هزار تن، خراسان ۱۵۶ هزار تن، کرمانشاه ۱۹۱ هزار تن و شیراز ۴۵۰ هزار تن است.

به گفته فرج‌پور، بسیاری از پتروشیمی‌ها از جمله پردیس، اروند، کاویان و امیرکبیر در سال جاری افزایش تولید دارند.

طبق گزارش فرج‌پور، مجتمع‌هایی که بالاتر از ۱۱۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل تولید کرده‌اند شامل شرکت پتروشیمی پردیس با ۱ میلیون تن، شرکت پتروشیمی اروند با ۵۵۱ هزار تن، شرکت پتروشیمی بوعلی سینا با ۴۱۰ هزار تن، پتروشیمی کاویان با ۴۰۹ هزار تن، پتروشیمی امیرکبیر ۳۲۸ هزار تن، پتروشیمی تندگویان ۲۸۴ هزار تن، پتروشیمی غدیر ۸۹ هزار تن، پتروشیمی فرساشیمی ۸۶ هزار تن، پتروشیمی کارون ۵۷ هزار تن، پتروشیمی شیمی بافت ۴۳ هزار تن، رجال ۲۸ هزار تن، پتروشیمی آبادان ۲۰ هزار تن، آریافسفریک ۱۹ هزار تن تخت جمشید ۱۱ هزار تن، پتروشیمی قائد بصیر ۱۱ هزار تن، پتروشیمی اهتمام جم با ۹ هزار تن و پتروشیمی فارابی با ۴ هزار تن هستند.

همچنین مجتمع‌هایی که بالاتر از ۹۰ درصد ظرفیت اسمی (بر اساس عملکرد درصد تولید به اسمی) تولید کرده‌اند، مشتمل بر پتروشیمی قائنبصیر، شیمی بافت، کرمانشاه، پتروشیمی خراسان، شرکت پتروشیمی نوری، پتروشیمی شیراز، پتروشیمی آریاساسول، پتروشیمی تبریز، پتروشیمی پلیمر کرمانشاه، پتروشیمی خارک و تخت جمشید هستند. طبق اعلام مدیر کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی، با توجه به بهره‌برداری از طرح‌های جدید، بهبود عملکرد و رفع موانع تولید نسبت به عملکرد سال ۹۶، ۱۷ درصد تولید بیشتر درسال جاری درنظر گرفته شده است و حدود نیمی از آن تا راه‌اندازی طرح‌های جدید پتروشیمی و ۹ درصد هم مشکلات در مسیر تولید است.

به گفته او، تحقق برنامه‌های پیش‌بینی شده برای سال ۹۷ مستلزم تثبیت شرایط فازهای پارس جنوبی، همکاری مجتمع‌ها در تامین خوراک بین مجتمعی، برنامه‌ریزی و آموزش منابع انسانی و راه‌اندازی واحدهای جدید در دست اجراست.

مرحله پیش راه اندازی برسد.

آخرین وضعیت خط اتیلن غرب

۳۰ کیلومتر از پروژه انشعاب فاز ۲ خط اتیلن غرب از میاندوآب تا عجب‌شیر، نقشه برداری و ۲۱ کیلومتر مسیر سازی شده است. همچنین با استفاده از دستگاه حفاری تریچر، ساخت کشور ایتالیا، امکان حفاری روزانه یک تا یک و نیم کیلومتر به دست آمده و در صورت آماده سازی مسیر ۷۰ روزه کار تمام می‌شود.

دقت یک به ۱۰هزار بار در گرم برای تست PSVهای فشار پایین اشاره کرد. طراحی و ساخت این دستگاه به کوشش پتروشیمی مهاباد و یک پنجم قیمت نمونه‌های مشابه انجام شده است.

واحد HD پتروشیمی میاندوآب تا پایان سال

پتروشیمی میاندوآب در حال حاضر از پیشرفت ۶۹ درصدی برخوردار است و واحد HD آن قرار است تا پایان امسال به

در بخش سرمایه‌گذاری بخش عمومی و خصوصی نیز در قالب قرار دادهای BOT و SPV انجام می‌شود و مراحل اجرای پروژه‌ها از طریق تامین منابع مالی خارج از شرکت در حال انجام است؛ به‌طوری‌که بیش از ۲۲ پیمان در بخش استفاده از خدمات مشاوران و پیمانکاران امضا شده است

گاز استانی، انتقال گاز، ذخیره‌سازی، شرکت‌های پالایشی و شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران اصلاحاتش انجام شد. از اول بهمن سال گذشته، سیستم‌های قدیمی را کنار گذاشته‌ایم و همکاران با شرکت طرف قرارداد نرم‌افزار، انتقال داده‌ها، به سیستم مالی پیوست را انجام داده و در حال تکمیل آن هستند.

«در پایان اگر نکته‌ای باقی مانده، بیان بفرمایید.»

در بخش مالی از شرکت‌هایی که در این حوزه، دارای مجوز هستند، همچنین از مشاوران مالی خارج از شرکت که مورد تایید سازمان حسابرسی، بورس، اوراق بهادار و... می‌باید بیشتر استفاده کنیم، زیرا شرایط بهتری را در بخش مدیریت مالی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران رقم زده‌ایم و اطلاعات خود را به روز و از تجربه‌های مدیران ارشد نیز استفاده کرده‌ایم. ما به دنبال بزرگ کردن سازمان نیستیم بلکه اعتقاد داریم سازمان سیستم را در بخش دولتی کوچک کنیم، اما اهمیت بیشتری به ساختار سازمان از لحاظ کیفی دهیم و با جذب نیروهای کارآمد و مجهز به دانش روز، از مدیریت مالی بهره‌مند شویم. شرکت ملی گاز ایران و مجموعه شرکت‌های گروه آن مقررات سیستم‌ها و روش‌های مالی به مرحله انجام رسیده و این سیستم مالی قابلیت بسیار خوبی دارد؛ اما یکی از اشکال‌ها این است که سیستم مالی به صورت سفارشی برای شرکت ملی گاز ایران و شرکت‌های زیر مجموعه نوشته نشده است. این نرم‌افزار به صورت کلی در حوزه مالی تهیه شده بود که از سوی شرکت‌های

«پارسال، نرم‌افزار جدید مالی این شرکت رونمایی شد. لطفاً درباره قابلیت‌های این نرم‌افزار توضیح دهید.»

یکی از مشکلاتی که مجموعه وزارت نفت و چهار شرکت اصلی با آن روبه‌رو هستند، بحث مربوط به نرم‌افزار است. در مجموعه وزارت نفت و چهار شرکت اصلی، نخستین مجموعه نرم‌افزار مالی را در کشور داشته‌ایم، اما با توجه به قابلیت آن نرم‌افزار بسنده شده بود و تمام شرکت‌ها از این سیستم استفاده می‌کردند. در ادامه، برخی شرکت‌ها از جمله شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران به نرم‌افزارهایی که تحت ویندوز بودند، روی آوردند ولی به صورت منسجم از این نرم‌افزار استفاده نکردند. هر شرکتی بر اساس فعالیت کار خود، سیستم حسابداری را انتخاب و از آن برای انجام امور مالی استفاده می‌کرد. تقریباً می‌توان گفت تمام شرکت‌ها از یکبارچگی در آمدند؛ به همین دلیل شرکت ملی گاز ایران از سه سال پیش برای رفع مشکلات به وجود آمده از جمله تهیه صورت‌های مالی تلفیقی و انجام هماهنگی میان شرکت‌ها در بخش مالی اقدام به امضای قرارداد کرد.

مقدمات کار از سوی شرکت ملی گاز ایران فراهم شد و قرارداد با نظارت امور مقررات سیستم‌ها و روش‌های مالی به مرحله انجام رسیده و این سیستم مالی قابلیت بسیار خوبی دارد؛ اما یکی از اشکال‌ها این است که سیستم مالی به صورت سفارشی برای شرکت ملی گاز ایران و شرکت‌های زیر مجموعه نوشته نشده است. این نرم‌افزار به صورت کلی در حوزه مالی تهیه شده بود که از سوی شرکت‌های

«با وجود کمبود منابع مالی، چگونه در سال ۹۶ تامین مالی پروژه‌ها را محقق کردید؟»

کل بودجه شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در سال ۹۶ حدود ۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در ۶ منبع بود. این بخش‌ها شامل یک‌هزار و ۶۷۰ میلیارد تومان در بخش منابع داخلی، ۴۴۰ میلیارد تومان عوارض گاز بها، یک‌هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان از محل بند «ق» یا سایر وام‌های داخلی، یک‌هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی، یک‌هزار میلیارد تومان وام خارجی و در نهایت یک‌هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری بخش عمومی و خصوصی می‌شود.

با توجه به اینکه این شرکت فاقد ردیف بودجه است، دریافت تسهیلات بانکی را شرکت ملی گاز ایران انجام می‌دهد.

در بخش سرمایه‌گذاری بخش عمومی و خصوصی نیز در قالب قراردادهای BOT و SPV انجام می‌شود و مراحل اجرای پروژه‌ها از طریق تامین منابع مالی خارج از شرکت در حال انجام است؛ به‌طوری‌که بیش از ۲۲ پیمان در بخش استفاده از خدمات مشاوران و پیمانکاران امضا شده است.

بخش عمده پروژه‌ها شامل خط ششم، نهم و یازدهم بوده که جمع این سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیارد و ۳۷۰ میلیون دلار می‌شود و بخش عمده اجرای این پروژه‌ها از طریق SPV و منابع مالی خارج از شرکت انجام می‌شود.

در بخش BOT نیز توانستیم در دو گستره از خط ششم، دو میلیارد و ۲۸۰ میلیون دلار جذب کنیم.

خوشبختانه برای دومین سال پیاپی به پیمانکاران بدهی نداریم و مطالبات پیمانکاران در بخش جاری و مشاوران نیز به موقع پرداخت شده است که این مهم تاثیر بسیار زیادی در جذب پیمانکاران با صلاحیت و کاهش قیمت تمام شده پروژه‌های شرکت داشته است.

«چه پروژه‌هایی از سوی بخش خصوصی در حال تامین اعتبار است؟»

پارسال در بخش خصوصی، قراردادهای خط ششم، نهم و یازدهم را داشته‌ایم که از طریق SPV انجام شد. همچنین بخشی از خط ششم (صادرات گاز به عراق) را از طریق قرارداد BOT انجام داده‌ایم و پروژه ابرانشهر به چابهار نیز در قالب EPCF در حال انجام است.

«سال ۱۳۹۶ چه چالش‌هایی در حوزه مالی داشتید و برای رفع آنها چه اقدام‌هایی انجام شد؟»

امروزه ساختار شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، همان ساختاری است که از ۱۵ سال پیش در دستور کار این شرکت قرار گرفته بود. این ساختار دیگر پاسخگوی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران نیست. بخشی از منابع مالی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران از خارج شرکت صورت EPCF BOT و سایر روش‌های سرمایه‌گذاری در خارج از شرکت انجام می‌شود. ما باید در بخش مالی، رویکردها را از حسابداری و ثبت حساب به مدیریت مالی تغییر دهیم؛ چالشی که سال ۹۶ با آن روبه‌رو بودیم این بود که تقریباً نیروهای متخصص ما بازنشسته شده یا در حال بازنشستگی هستند و ما تاکنون نتوانسته‌ایم برای این نیروها جایگزین داشته باشیم.

به نظر عدم توانایی استفاده از نیروهای جوان و خلاق که با مدارک عالی فوق لیسانس و دکترا در رشته مالی فارغ‌التحصیل می‌شوند، یکی از چالش‌های این مدیریت است. سال ۹۶ چند تغییر اساسی در شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران رخ داده؛ نخستین تغییر در ابتدای سال و پیوستن انبارهای شهید طاهری با بیش از ۲۰۰ نیروی کار و بالطبع انجام مراحل انتقال اموال بود و دارایی‌ها و موجودی‌های انبار به این شرکت

بر اساس مصوبه مجمع عمومی صاحبان سهام باید در کوتاه‌ترین زمان تعیین تکلیف شود.

دومین تغییر در پایان سال انجام شد، انحلال شرکت ذخیره‌سازی گاز ایران و انتقال وظایف و اختیارات و اجرای طرح‌های بزرگ آن به مهندسی و توسعه گاز ایران که حجم کاری را با افزایش زیادی روبه‌رو ساخت و مهم اینکه در هر دو حالت فوق در ساختار مدیریت مالی نه تنها تغییری حاصل نشد بلکه به علت محدودیت جذب نیروی کارآمد نیز، با چالش جدی روبه‌رو بودیم.

سومین تغییر اساسی به وجود آمده، تغییر سیستم مالی از حسابداری سیستم ملک به سیستم مالی پیوست بود که این مهم در سه ماه پایانی سال اتفاق افتاد؛ هر چند این تغییر در بلندمدت به نفع شرکت است، اما در سال ۹۶ زمان زیادی از وقت مجموعه این مدیریت صرف جایگزینی آن شده است که هنوز هم ادامه دارد.

رمز گشایی از چالش‌های مالی

تزریق سرمایه بخش خصوصی به کالبد پروژه‌های گازی

مشعل - مدیریت مالی، مدیریت بر منابع و مصارف شرکت است و مدیران مالی به دنبال افزایش سود شرکت در زمان کوتاه و مسئول سلامت مالی سازمان هستند. به زبان ساده، این مدیریت گزارش‌های این بخش را تهیه، فعالیت‌های سرمایه‌گذاری را هدایت می‌کند، راهبردها را توسعه می‌دهد و برای رسیدن به اهداف بلندمدت سازمان برنامه‌ریزی می‌کند. نقش مدیر مالی با توجه به پیشرفت‌های فناوری و نرم‌افزاری در حال تغییر است. در گذشته وظیفه اصلی مدیر مالی نظارت بر مسائل مالی سازمان بوده و این

در حالی است که هم‌اکنون بیشتر به تحلیل داده‌ها و ارائه مشاوره به مدیران عالی برای حداکثر سازی سود و افزایش ثروت سهامداران می‌پردازند. مدیر مالی همواره به صورت تیمی کار کرده و به مدیران عالی شرکت یا سازمان مشاوره می‌دهد و وظایفی را که مختص آن سازمان با صنعت است، انجام می‌دهد. درباره عملکرد مالی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران با محمدرضا مهدی، مدیر مالی و عضو هیئت مدیره این شرکت گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

روایت مشعل از تعویض پوشش
خط ۲۰ اینچ سبزوآر - مشهد

پوشش ایمن در سرزمین خورشید

مشعل روزانه میلیون ها لیتر سیال نفتی اعم بنزین، نفت سفید، نفت کوره (مازوت) و نفت گاز (گازوئیل) مسافت هایی طولانی را در دل کوه ها و دشت ها می پیمایند تا انرژی مورد نیاز بخش های مختلف مصرف کننده تامین شود.

بدون تردید انتقال ۲۵۰ میلیون لیتر سیال نفتی در مسافتی به طول ۱۴ هزار کیلومتر خط لوله و تاسیسات جانبی آن چندان آسان نمی نماید؛ به این معنا که می بایست فعالیت های گوناگونی انجام شود تا چنین حجمی از سیالات، انتقالی ایمن داشته باشد. تعویض پوشش خط لوله یکی از چند فعالیتی است که بارهبری شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در مناطق دوازده گانه آن از جمله شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق انجام می شود؛ منطقه ای در سرزمین خورشید و در جوار صحن و سرای حضرت ثامن الحجج، حضرت علی ابن موسی الرضا (ع).

این گزارش نگاهی اجمالی دارد به عملیات تعویض پوشش خط ۲۰ اینچ انتقال فرآورده نفتی سبزوآر-مشهد، اهمیت آن، همچنین سختی و رنج افرادی که در پس این عملیات مهم، ایفای نقش می کنند تا فرآورده های نفتی مسیری ایمن را پیمایند.

تابلوی پلیس راه مشهد- نیشابور در سمت راست جاده خودنمایی می کند و ۵۷ کیلومتر دورتر نیز در سمت چپ این جاده ترانزیت، جایی در دل بیابان "دیزباد" سایت عملیاتی تعویض پوشش خط. آفتاب تیرماه سوزان است به خصوص در مناطق بیابانی همچون «دیزباد» که روستایی است ایستاده بردارنده جنوبی رشته کوه های بینالود در استان خراسان رضوی.

وزش باد و برخاستن خاک سرخ از ویژگی های این منطقه است تا آنجا که بالا آمدن خورشید و بیشتر شدن سرعت باد، ادامه عملیات تعویض پوشش خط لوله ناممکن و کار تعطیل می شود؛ به همین دلیل عملیاتی این گونه حساس باید خنکای اول صبح که هنوز باد وزیدن نگرفته است، انجام شود.

ساعت ۱۱ صبح گذشته و رقص باد که از ساعت ها پیش شروع شده است. خاک سرخ منطقه راه سر و صورتت می باشد؛ این حال و هوای هر روزه منطقه «دیزباد» همراه با گرمای هوای آن در تابستان داغ است.

سایت عملیات دیدنی است، تلفیقی از انسان و فولاد؛ چند دستگاه بیل مکانیکی که راننده های حاذق آنها تلاش می کنند خاکبرداری اطراف لوله حاوی سیال نفتی را بی هیچ عیب و نقصی انجام دهند تا عملیات تعویض پوشش به بهترین نحو انجام شود.

بایرخی عوامل اجرای طرح تعویض پوشش خط از جمله علیرضا کاظمی، رئیس واحد مهندسی خوردگی خطوط شمال شرق درباره چگونگی اجرای تعویض پوشش خط لوله ۲۰ اینچ سبزوآر-مشهد گفت وگو می کنم، امادای وزش باد و گرد و خاک برخاسته به هوامجال گفت وگودر هوای بازار نمی دهد؛ به همین خاطر یک دستگاه وانت پیکاب دوکابین حاضر در سایت، اتاق گفت وگویمان می شود.

کاظمی می گوید: هر فعالیتی که در زمینه ایمن سازی خطوط لوله انتقال نفت و فرآورده های نفتی انجام می شود، مهم است و تعویض پوشش خطوط لوله در زمره این گونه فعالیت ها قرار دارد. وی که سابقه ای ۱۶ ساله در اجرای پروژه های تعمیراتی - ترمیمی

خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق دارد، پروژه تعویض پوشش خط ۲۰ اینچ سبزوآر-مشهد را فعالیتی مهم در این منطقه برمی شمارد و می افزاید: خط لوله ۲۰ اینچ سبزوآر-مشهد، ادامه خط ۲۲ اینچ ری - تهران است و تعویض پوشش آن به طول ۱۳ کیلومتر از کیلومتر ۷۹۴ تا ۸۰۷ رو به پایان و تنها دو کیلومتر آن باقی مانده است. کاظمی می گوید: وجود سیالات نفتی در خطوط لوله، همچنین دریافت و ارسال آنها، شرایط ایمنی را طلب می کند و این شرایط به مدد پیشرفت در فناوری ها، همچنین روش های نوین مبارزه با خوردگی لوله از جمله استفاده از پوشش های پلی اورتان ایجاد شده است.

رئیس واحد مهندسی خوردگی خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق ادامه می دهد: استفاده از پوشش های پلی اورتان، روشی جدید برای عایق بندی خطوط لوله انتقال نفت است که مقاومت لوله را در برابر خوردگی بالا می برد.

مراحل تعویض پوشش خط

کاظمی با گریزی به فرآیند عملیات پوشش خط و تعویض آن می گوید: حفاری و نمایان کردن لوله با استفاده از بیل مکانیکی نخستین مرحله در تعویض پوشش خطوط لوله است.

وی برداشتن پوشش قبلی به وسیله دست یا در صورت سخت بودن با استفاده از حلال های شیمیایی، تمیز کاری و آماده سازی سطح لوله با مسماره، پوشش رنگ پلی اورتان به ضخامت هزار میکرون با استفاده از دستگاه، خاک ریزی و ماسه بندی اطراف لوله را از دیگر مراحل عملیات تعویض پوشش بر می شمرد.

کاظمی به این نکته نیز اشاره دارد که تعویض پوشش خط، عملیات حساسی است و باید با ظرافت خاص انجام شود؛ به همین روی، گاه به دلیل جغرافیای منطقه و سختی جنس خاک، این عملیات ماه ها زمان می برد.

با دعامل کندی و بازدارندگی عملیات

بوی خاک، کم و بیش در داخل کابین به مشام می رسد. به نظر رسد خاک با وجود کلاه، عینک و ماسک، در تن و بدن افراد به خصوص آنها که نزدیک تر به عملیات هستند، نفوذ کند و در آنها ته نشین شود.

رئیس واحد مهندسی خوردگی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق می گوید: تعویض پوشش خطوط لوله کار خیلی سختی است به خصوص در چنین محیط هایی که باد به عنوان یک عامل کند کننده و گاه بازدارنده عمل می کند. وی ادامه می دهد: تعویض پوشش روی خطوط لوله گرم انجام می شود به این معنا که درون خط تخلیه نمی شود و این عملیات همزمان با انتقال فرآورده انجام می شود بنابراین، همه مراحل آن به ویژه حفاری باید با ایمنی بالایی انجام شود تا آسیبی متوجه خط لوله نشود و همین موضوع خالی از استرس نیست، زیرا کوچک ترین بی توجهی می تواند به حادثه ای بزرگ بینجامد.

کاظمی با تاکید بر این که همه موارد ایمنی (استفاده از کفش ایمنی، کلاه ایمنی، عینک و لباس کار) برای

انجام یک فعالیت ایمن، الزامی اما موارد طبیعی و محیطی مانند گرمای ۴۰ درجه سانتی گراد در تابستان و گرمزدگی و آفتاب سوختگی ناشی از آن، گرد و خاک حاصل از وزش باد، تنفس بوی رنگ (حتی با وجود استفاده از ماسک) در زمان رنگ آمیزی خط و آسیب های تنفسی - پوستی که در درازمدت متوجه افراد می شود، مسائلی است که سختی کار افراد فعال در این حوزه (تعویض پوشش خط) را نمایان ترمی کند.

سخت گیری برای سلامت پروژه

با آنکه شیشه بالاست، صدای چکش بیل مکانیکی به گوش می رسد؛ چکشی که هدایت گران تلاش می کند بی هیچ آسیبی به لوله، دور آن را برای انجام عملیات تعویض پوشش آماده کند.

اکنون خورشید به وسط آسمان رسیده و شدت گرما نیز بیشتر شده است؛ کولر پیکاب دو کابین هم دیگر خنکمان نمی کند.

رئیس واحد مهندسی خوردگی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق با بیان این که در همه مراحل تعویض پوشش خط، افزون بر ناظر پروژه، واحد ایمنی نیز برانجام مطلوب کار نظارت دارد، می گوید: همه این نظارت ها و سخت گیری ها برای این است که کاری بدون نقص انجام شود؛ هیچ کم توجهی یا بی توجهی نباید اتفاق بیفتد چون این یعنی حادثه.

کاظمی به عنوان عضوی از خانواده خطوط لوله و مخابرات نفت شمال شرق اظهار می کند: پروژه های تعویض خط با استناد به نتایج پیگ رانی هوشمند انجام می شود و این کار در انتقال ایمن و پایدار فرآورده های نفتی به استان کشور از جمله خراسان شمالی، خراسان جنوبی، خراسان رضوی و گلستان، نقش مهم و اساسی دارد.

وی جلوگیری از نشت مواد نفتی حاصل از ایجاد خوردگی در خطوط لوله، پیشگیری از آسیب رسانی به محیط زیست انسانی و حفظ و صیانت از سرمایه های ملی را از مزیت های مهم تعویض پوشش برمی شمرد و اضافه می کند: در حوزه عملیاتی خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق، بیش از یک هزار کیلومتر خط لوله، عملیات انتقال فرآورده های نفتی را انجام می دهند که ۶۰۰ کیلومتر آن تعویض پوشش و بهسازی شده اند.

پلی اورتان، پوششی ماندگار با مزیت های فراوان

کاظمی درباره مزیت های پوشش پلی اورتان که روشی بهتر و مطمئن تر از روش پوشش نواری است نیز، می گوید: پوشش پلی اورتان نسبت به پوشش نواری قابلیت اجرای آسان تری دارد، چسبندگی آن به سطح لوله بیشتر است، مقاومت بیشتری در مقایسه با پوشش های نواری دارد و با حفاظت کاندی که روی لوله انجام می شود، مقاومت و عمر لوله را افزایش می دهد. او ادامه می دهد: عمر خطوط لوله با توجه به حفاظت هایی که درباره آنها اعمال می شود، بالا و نزدیک به ۴۰ سال است؛ هر چند که همین خط لوله (۲۰ اینچ سبزوآر-مشهد) با همان پوشش قبلی (نواری) همین مقدار عمر کرده است. با مزیت هایی که برای پوشش پلی اورتان گفته شد، انتظار می رود این میزان عمر بالاتر برود.

عقر به های ساعت از بی هم می گذرند و پروژه تعویض پوشش خطوط لوله نیز، همزمان با گذر آنها پیش می رود؛ کاظمی نیز از این که کار خوب و ایمن پیش می رود، خوشحال است و خوشحال تر آن که در اثنای اجرای طرح، فرصتی پیش آمده تا با خانواده خود که مقیم شاهرود است، دیداری تازه کند و آنها نیز خوشحال شوند.

رئیس واحد مهندسی خوردگی لوله شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق می گوید: زندگی افراد عملیاتی، معمولاً در بیابان ها و دور از خانواده می گذرد، اما از این که اجرای چنین طرح هایی به صیانت از سرمایه های ملی کشور منجر می شود، احساس خوبی دارم. ضمن این که خانواده نیز، این موضوع را به خوبی درک کرده و با آن کنار آمده است.

وفای به عهد

بیل های مکانیکی همچنان مشغول حفاری کانال و باز کردن فضای مناسب برای تعویض پوشش لوله هستند. روح الله طهماسبی، راننده یکی از همین بیل های مکانیکی است و به نوعی پیمانکار طرح محسوب می شود. او که سال هاست در اجرای طرح های مختلف با شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت این منطقه همکاری می کند، می گوید: کار در چنین شرایطی واقعا سخت است، به خصوص اگر جنس سنگ «سخت» باشد

و «ساروجی». وی می افزاید: گرما در برخی مواقع آن هم درون اتاقک بیل مکانیکی که فضای زیادی ندارد، خیلی آزار دهنده می شود، اما عهد است و باید به آن وفا کرد تا کار در زمان تعیین شده به کار فرما تحویل شود. طهماسبی با بیان این که برای مقابله با گرما راه چاره این است که کار از ساعات ابتدایی روز شروع شود، ادامه می دهد: همراه با گرمای محیط، باد منطقه و خاکی که به هوا برمی خیزد نیز سبب می شود کار در نخستین ساعات صبحگاهی آغاز شود؛ این گونه هم راننده ای که پشت بیل مکانیکی می نشیند، کمتر اذیت می شود و هم بیل مکانیکی آسیب کمتری می بیند؛ به این ترتیب

کار نیز بهتر و سریع تر پیش می رود. طهماسبی نقشه برداری خوانده است، اما مدرک کارشناسی او را دلبسته پشت میز نشینی نکرده است و رزق خود را در بیابان های داغ و تفتیده شمال شرق می جوید. ورزش بادالبته با سرعتی کمتر همچنان ادامه دارد تا جایی که وقتی «باکت» بیل مکانیکی به داخل کانال می رود، پراز خاک بیرون می آید، بخشی از خاک در فضا پخش و دید ناچند متر آن ور تر هم مختل می شود؛ به همین دلیل برای این که صدا به صدا برسد و گرد و خاک فضای گفت و گو را مختل نکند، پیکاب همان اتاق مصاحبه باقی می ماند.

حراست همیشه ناظر

یکی دیگر از افراد حاضر در سایت عملیاتی تعویض پوشش خط، علیرضا سلمانی، کارمند حراست است که حرف هایی در حوزه کار خود دارد: حرف هایی که شاید دیگران بارها زده اند، اما هنوز عملی نشده و او همچنان امیدوار است شاید روزی عملی شود تا مسئولیت او و همکارانش که صیانت از خطوط انتقال است، با حمایت مراجع قانون گذار و قضایی، به نحو بهتر انجام شود. وی ۲۷ سال پیش وارد صنعت نفت شده و هم اکنون مسئولیت پایش، کنترل و آزاد سازی مسیر حریم خطوط انتقال فر آورده های نفتی خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق را به عهده دارد.

آسانی کار با ابزارهای قانونی

سلمانی با بیان این که کار در حوزه حراست همانند دیگر بخش ها سختی های خود را دارد، ادامه می دهد: خطوط لوله انتقال نفت خام و فر آورده های نفتی، سرمایه های راهبردی و ملی هستند که حراست از آنها اهمیت بسزایی دارد و عمده آنها با عبور از کوهستان های سخت گذر، سوخت مورد نیاز مبادی مصرف را تامین می کنند. وی می گوید: در حوزه عملیاتی شمال شرق کشور، نزدیک به یک هزار کیلومتر خط لوله وجود دارد که انرژی ۵ استان کشور از جمله خراسان رضوی را که

پذیرای میلیون ها زائر است، تامین می کند و این یعنی یک مسئولیت بزرگ برای من و همکارانم. سلمانی با تجربه و به قولی آب دیده است و از سختی کار گلایه ندارد، اما انتظار دارد قانون و ابزارهای قانونی توجه بیشتری به او همکارانش داشته باشد تا حفظ و حراست از خطوط لوله بهتر انجام شود.

وی ادامه می دهد: در حوزه آزاد سازی مسیر خطوط انتقال و رفع معارض حریم، حراست به حمایت های بیشتر مراجع قانون گذار نیاز دارد تا بتواند به پشتوانه آن محکم تر با متجاوزان در این زمینه برخورد کند؛ این مهم بخش عمده ای از سختی کار را کاهش خواهد داد. سلمانی می گوید: گاه به دلیل نبود آگاهی از دریافت مجوزهای لازم، ساخت و سازهایی در مسیر خطوط انتقال انجام می شود که آسیب های جدی را متوجه خطوط لوله می سازد.

پیشگیری از انفجارهای ناشی از تجاوز به حریم همچنین جلوگیری از آلودگی های زیست محیطی از مواردی است که سلمانی از آنها به عنوان سختی کار یاد می کند.

خط بان؛ بازوی حراست است

سلمانی از خط بان ها و این که آنها بازوی حراست در کنترل و پایش بهتر خطوط لوله هستند، نیز گفت و این را هم گفت که آنها نیز مشکلاتی دارند و با دردهای جسمانی که نتیجه ساعت ها موتور سواری در بیابان های ناهموار است، رو به رو هستند.

سلمانی باز هم بر این نکته تاکید کرد که سختی کار در مسیرهای طولانی خطوط لوله که سرمایه ای برای نسل امروز و فردای این کشور است، به پشتوانه ابزارهای قانونی آسان خواهد شد.

ناظر همیشه حاضر

خورشید از نیمه آسمان عبور کرده و نور آن شدید تر شده است. نیروهای پیمانکار در گودالی که خط لوله ۲۰

اینچ سبزوار - مشهد خودنمایی می کند، مشغول تمیز کاری دور آن هستند تا مقدمات رنگ آمیزی فراهم شود.

سعید قزوینی، یکی دیگر از نفرهای حاضر در پروژه تعویض خط لوله ۲۰ اینچ مشهد - نیشابور است که بر این کار نظارت دارد؛ او از سال ۸۹ در مهندسی خوردگی خطوط لوله و مخابرات نفت شمال شرق به عنوان ناظر مقیم فعالیت می کند.

قزوینی می گوید: ناظر مقیم، کسی است که مسئولیت نظارت بر کیفیت اجرای کار را به ویژه در بخش ایمنی به عهده دارد و در همه مراحل اجرا باید گام به گام با طرح پیش رود؛ از این رو مسئولیت سنگینی بر دوش اوست.

وی که جوان است و در آغاز راه ادامه می دهد: هر کاری سختی خود را دارد و کار من نیز به عنوان ناظر طرح، از این قاعده مستثنی نیست.

او با بیان این که پروژه تعویض پوشش خط انتقال سبزوار - مشهد دو ناظر مقیم دارد، می گوید: ناظرها یک هفته در میان باید در محل اجرای طرح حضور داشته باشند و طرح را تا پایان آن نظارت و پیگیری کنند.

قزوینی اندازه گیری خوردگی های ایجاد شده روی خطوط لوله و اطلاع رسانی برای رفع آن، نظارت بر تعویض پوشش و تایید آن در صورت انجام صحیح را از دیگر مسئولیت های ناظر بر می شمارد.

باید مراقب گزندگان بود

به جز گرما و باد که تقریباً همه افراد حاضر در پروژه از آن به عنوان عوامل سختی کار یاد می کنند، گزیدگی، موضوعی است که قزوینی به آن اشاره دارد و می گوید: دیزباد، منطقه ای بیابانی است و خاصیت بیابان های کویری هم وجود جانوران خرنده چون ومار و عقرب است؛ بنابراین علاوه بر استرس های کاری روی خطوط لوله فعال فر آورده نفتی، در امان نگه داشتن خود از نیش جانوران گزنده استرسی دیگر است که با آن روبه رو

هستیم، اما شناخت از محیط، موجب کاهش این استرس شده است.

وی ادامه می دهد: رنگ آمیزی یکی از مراحل تعویض پوشش خط است و از آنجا که مواد شیمیایی پایه آن را تشکیل می دهد، با پیامدهایی همراه است که البته با استفاده از وسایل ایمنی مانند کلاه و عینک، به کمترین حد ممکن رسیده است اما با وجود همه ملاحظات ایمنی، ایجاد مشکل تنفسی دور از ذهن نیست. قزوینی با بیان این که رنگ پلی اور تان باید تا ۷۰ درجه سانتی گراد، گرم و سپس با قطر هزار میکرون روی لوله پاشیده شود، می گوید: این مرحله از مراحل حساس در تعویض پوشش خط لوله است که با مراقبت بیشتر باید انجام شود تا خدای ناکرده اتفاقی نیفتد.

او تاکید می کند: حادثه خبر نمی کند و همیشه باید مراقب بود؛ این خود یکی از بزرگترین استرس ها و نگرانی ها در کار است. من نیز به عنوان ناظر، این موضوع را نصب العین قرار داده ام تا خدای ناکرده برای هیچ کس اتفاق ناگواری نیفتد.

خانواده را دیر به دیر می بینم

ابوالفضل صالحیان، دیگر ناظر طرح تعویض پوشش خط لوله ۲۰ اینچ سبزوار - مشهد حرف هایی شبیه به همکارش را تکرار می کند و با لبخندی که خیلی هم از سر دلخوشی نیست می گوید: دائم در حال ماموریت در بیابان ها، از این کیلومتر به آن کیلومتر خطوط لوله هستیم؛ به همین خاطر خانواده را دیر به دیر می بینم. صالحیان این را هم می گوید که کارم را دوست دارم، اما در بافتی ام با هزینه های امروز همخوانی چندانی ندارد.

خطوط لوله انتقال نفت خام و فر آورده های نفتی، سرمایه های راهبردی و ملی هستند که حراست از آنها اهمیت بسزایی دارد. عمده آنها با عبور از کوهستان های سخت گذر، سوخت مورد نیاز مبادی مصرف را تامین می کنند

مسئولیت سنگین پایانه مشهد، توجه به انگیزه ها

تا حد امکان، حرف نفرهای حاضر در سایت تعویض پوشش، شنیده و نگارش شد؛ دیگر وقت بازگشت به ستاد منطقه شمال شرق است، جایی که حسین مودنی، رئیس تاسیسات مشهد در انتظار است تا گوشه ای از فعالیت های این تاسیسات را که در جنوب شرقی مشهد الرضا (ع) در ابتدای جاده نیشابور به سمت مشهد است، تشریح کند. مودنی، گزارشی مختصر، اما مفید را آماده کرده بود؛ گزارشی که از مسئولیتی سنگین پاسخ گویی به ۲۰ میلیون زائر که برای زیارت بارگاه حضرت رضا (ع) پای به استان خراسان رضوی می گذارند، حکایت داشت. وی از تاسیسات مشهد به عنوان یکی از بزرگ ترین پایانه های رسید انواع فر آورده های نفتی یاد کرد و افزود: ظرفیت انبار نفت این پایانه که در داخل فنس شرکت ملی پخش فر آورده های نفتی خراسان رضوی قرار دارد، ۳۶۰ میلیون لیتر است. مودنی با مهم برشمردن نقش این پایانه به عنوان یکی از تاسیسات شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق می گوید: روزانه بیش از ۲۶ میلیون لیتر و سالانه حدود دومیلیارد و ۷۰۰ میلیون لیتر، رسید فر آورده نفتی در تاسیسات مشهد انجام می شود.

وی اضافه می کند: ۵۱ رسید فر آورده های نفتی منطقه شمال شرق به دلیل پذیرش میلیون ها زائر که باحال و هوای امام رضا (ع) به استان خراسان رضوی سفر می کنند، به کلان شهر مشهد مربوط می شود؛ به همین دلیل مسئولیت سنگینی متوجه این پایانه است.

مودنی حرف های دیگری هم زد که توجه به افزایش انگیزه در کارکنان و توجه به همخوانی گریدهای سازمانی با حجم کاری که انجام می شود، از مهم ترین آنها بود.

از سوی اداره کل اچ اس ای وزارت نفت آموزش فرماندهان صحنه صنعت نفت محقق شد

مهار آتش با فرماندهان صحنه

جانگداز است خشم آتش، در جدالی نا برابر در حریمی بی مهار و بی نظام و درب و پیگر جانگداز است این حقیقت، این عزاو این مصیبت مردمائی بی خبر از خشم آتشی خیال هر نصیحت

مشعل | سیمه راهیما | در هر حادثه‌ای که در سطح کشور، بخصوص در صنعت نفت رخ می‌دهد، نخستین گروهی که مطلع شده و به صحنه حادثه وارد می‌شود، آتش‌نشانان (زیر مجموعه اچ‌اس‌ای) هستند. این گروه بدون هیچ چشم‌داشتی حوادث را مدیریت می‌کنند؛ اما گاهی اوقات شاهد ناهمگنی‌هایی هستیم که در نهایت به وسعت آتش منجر می‌شود. از این رو نیاز است مدیریت واحدی شکل بگیرد و وظیفه مدیریت و هدایت را به عهده داشته باشد و دیگر بخش‌ها به عنوان پشتیبان از او تبعیت کنند. به همین دلیل اداره کل اچ اس ای وزارت نفت، آموزش فرمانده حوادث صنعت نفت را در دستور کار خود قرار داده است. در گام نخست با همکاری مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت، دوره‌های نظری برگزار شد و در گام بعد، برای گذراندن دوره عملی، منتخبان به کشور فرانسه فرستاده شدند. به دلیل اهمیت این موضوع، هفته‌نامه «مشعل» در جلسه توجیهی نخستین گروه اعزامی به کشور فرانسه حضور یافت که مشروح گزارش آن را در ادامه می‌خوانید:

۲۲ شایستگی فرمانده حوادث

از سوی اداره کل اچ اس ای وزارت نفت و با همکاری مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت، دوره‌های آموزش منتخبان فرمانده صحنه صنعت نفت به مدت ۴ هفته از ۱۸ فروردین ۹۷ در دو گروه مجزا (هر کدام ۱۴ روز) به صورت تئوری برگزار شد که گروه نخست به مدت ۲ هفته از ۱۰ تیرماه ۹۷ برای گذراندن دوره‌های عملی به کشور فرانسه فرستاده شدند. در این زمینه مجتبی رجب بیگی، معاون آموزش و توسعه مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت در جلسه توجیهی اعزام گروه نخست فرماندهان صحنه می‌گوید: «در این مرکز ۲۲۸ سمت برای فرماندهان صحنه شناسایی و به موازات آن، فرایند انتخاب فرماندهان صحنه صنعت نفت برای برگزاری دوره‌های آموزشی و توسعه‌ای منتخبان انجام شد، همچنین فرایند طراحی کانون ارزیابی، سنجش و انتخاب و تدوین محتوای دوره و اجرای آن نیز از سوی مرکز توسعه مدیریت صنعت نفت صورت گرفت.

به گفته او، فرماندهان صحنه دارای وظایف و مسئولیت‌هایی هستند که عبارتند از: اتخاذ روش‌های مورد نیاز برای مقابله با شرایط اضطراری، پیشنهاد برنامه‌های پیشگیرانه به مدیر شرایط اضطراری شرکت یا منطقه، فرماندهی عملیات تاکتیکی برای مقابله با شرایط اضطراری، هماهنگ کننده عملیات واکنش که به‌طور همزمان انجام می‌شوند، اطمینان از ایمنی کارکنان پاسخ‌دهنده به شرایط اضطراری و ایمنی سایر کارکنان، کمک به توسعه راهبردها و روش‌های عملیات واکنش در شرایط اضطراری، نظارت بر اجرای بخش عملیاتی برنامه واکنش اضطراری، درخواست منابع برای حمایت عملیات تاکتیکی از طریق بخش تدارکات، اطمینان از اینکه تیم واکنش به‌طور مؤثر و داخل محدوده تعریف شده فعالیت می‌کند و هماهنگی و هدایت تیم مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی برای ارائه به موقع خدمات. رجب بیگی با اشاره به ۲۲ شایستگی فرمانده حوادث می‌گوید: اعتماد به نفس، مدیریت بحران و حوادث، تصمیم‌گیری، جسارت و قاطعیت، تیم سازی، تیز بینی و توجه به جزئیات، یادگیری از تجارب، مدیریت منابع، تاب آوری، برنامه ریزی تعیین نقش‌ها و مسئولیت‌ها، حامی و اتکا بودن، مدیریت افراد برای عملکرد، مدیریت زمان، نظارت و کنترل، عملگرایی، حساسیت و گوش به‌زنگی، تفکر تحلیلی، ثبات، اعتماد سازی و حل مسئله از معیارهایی است که یک فرمانده صحنه باید داشته باشد.

اگر حادثه‌ای اتفاق بیفتد، فرمانده صحنه کار را دست می‌گیرد و بقیه به عنوان نیروهای پشتیبان عمل می‌کنند. منتخبان فرمانده صحنه باید در افزایش اطلاعات به هم کمک و با علاقه مطالب را پیگیری کنند. بسیجی، کسی نیست که بگویم چه کاری انجام دهد؛ بلکه اوست که می‌گوید چه کاری برایتان انجام دهم.

مدیریت فرماندهان صحنه با وزارت نفت است

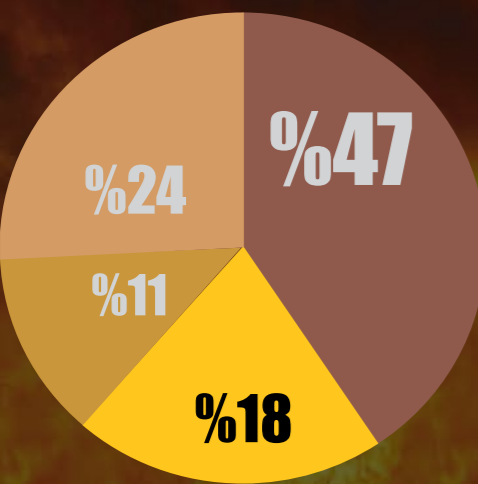
سید باقر مرتضوی، مدیر کل اچ اس ای و پدافند غیر عامل وزارت نفت نیز در این جلسه با اشاره به اینکه در نفت دیگر بحران نداریم؛ بلکه شرایط اضطراری داریم، می‌گوید: نیروهای ماهری در اچ اس ای داریم که باید از توانایی آنها استفاده کنیم، از این رو استعدادیابی بسیار مهم است. به نظر من کسانی در کف سازمان هستند که استعدادهای نهفته‌ای دارند و باید شناسایی شوند. اینها مانند خورشیدی هستند که به معرفی نیاز ندارند؛ بلکه بازتاب نورشان، آنها را نشان می‌دهد. منتخب‌های فرماندهان صحنه نیز چنین هستند. او به اهمیت فرماندهی صحنه می‌پردازد و می‌گوید: اگر حادثه‌ای اتفاق بیفتد، فرمانده صحنه کار را دست می‌گیرد و بقیه به عنوان نیروهای پشتیبان عمل می‌کنند. منتخبان فرمانده صحنه باید در افزایش اطلاعات به هم کمک و با علاقه مطالب را پیگیری کنند. بسیجی، کسی نیست که بگویم چه کاری انجام دهد؛ بلکه اوست که می‌گوید چه کاری برایتان انجام دهم.

مدیریت واحد در شرایط اضطراری

سید محمد پورراکی، معاون ایمنی و آتش‌نشانی اداره کل اچ اس ای وزارت نفت می‌گوید: با ارزیابی تجاربی مانند پتروشیمی بوعلی مشخص شد که بسیاری از مواقع در فرماندهی حوادث، به یادگیری برخی تخصص‌ها نیاز داریم. بسیاری از آتش‌نشانان، حوادث را می‌شناسند؛ اما در زمان اضطرار به برخی مهارت‌های فرماندهی مانند هدایت صحنه حادثه نیاز دارند، از این رو باید شرایطی فراهم می‌شد تا نیروهای اچ اس ای و آتش‌نشانی مهارت‌های فرماندهی حوادث را بیاموزند که با انجام برخی ارزیابی‌ها در اداره کل اچ اس ای وزارت نفت، به این نتیجه رسیدیم که باید دوره‌ای با عنوان فرماندهی صحنه، برای کسانی که صلاحیت حرفه‌ای دارند، برگزار شود. به گفته او، از ۲۲۸ نفر برای دوره‌های فرماندهی صحنه انتخاب شدند تا دوره‌های تئوری و عملی را بگذرانند. این افراد ۱۴ روز تئوری را در کشورمان گذراندند و برای گذراندن دوره‌های عملی ۱۴ روزه به کشور فرانسه اعزام شدند. گروه نخست ۱۰ تیرماه اعزام شدند و گروه دوم نیز ۲۴ تیرماه اعزام خواهند شد.

آمار تفکیکی پذیرفته شدگان طرح

نام شرکت اصلی	آمار تعداد نفرات قبولی
شرکت ملی نفت ایران	۲۱
شرکت ملی پالایش و پخش	۸
شرکت ملی صنایع پتروشیمی	۵
شرکت ملی گاز ایران	۱۱
مجموع	۴۵

منتخبان شرکت‌های نفت، پالایش و پخش، صنایع پتروشیمی و گاز در دوره‌های آموزش فرماندهان صحنه حضور داشتند که شرکت ملی نفت ایران، بیشترین تعداد شرکت‌کنندگان را به خود اختصاص داده بود

زندگی بدون پلاستیک

سید مرتضی هاشمی | زمانی که در سال ۱۸۵۶ میلادی «الکساندر پارکس»، کیسه‌های پلاستیکی را اختراع می‌کرد، شاید هیچ‌گاه فکر نمی‌کرد که اختراعش ۵۰۰ سال مهمان انسان‌های زمین باشد، مواد پلاستیکی با توجه به قابلیت‌های فراوان و همچنین ارزان قیمت بودن‌شان، به شکل‌های مختلف در زندگی روزمره مورد استفاده قرار می‌گیرند، از استفاده‌های شخصی در منزل گرفته مانند بسته‌بندی مواد غذایی تا زمانی که برای تفریح، به دل طبیعت می‌زنیم و بدون هیچ توجهی، به صورت زباله در طبیعت رهاشان می‌کنیم و روز به روز باعث وارد آمدن آسیب‌های جدی به محیط زیست می‌شویم. استفاده از مواد پلاستیکی تا جایی پیش‌رفته که به نظر می‌رسد حذف پلاستیک از زندگی امکان‌پذیر نباشد و از زمانی که مهمان خانه‌های ما شدند، در همین مدت زمان نه چندان طولانی، توانسته‌اند اثرات مخرب زیادی بر جای بگذارند. واحد ایمنی، بهداشت و محیط زیست شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد طی سال گذشته، با اقدام‌های برنامه‌ریزی شده، گام‌های مهمی در زمینه حفظ محیط زیست برداشته است که از آن جمله می‌توان به حذف لیوان و ظروف یکبار مصرف از رستوران، حذف کیسه‌های پلاستیکی در موارد بسته‌بندی و حمل میوه و... همچنین جایگزینی کیسه‌های پارچه‌ای به جای پلاستیکی در فروشگاه شهرک مسکونی شهید مهاجر اشاره کرد. به بهانه روز جهانی بدون پلاستیک (۲۱ تیر) هفته‌نامه «مشعل» گفت و گوهایی با کارشناسان محیط‌زیست پالایشگاه شهید هاشمی نژاد انجام داده که در آن هم به مضرات پلاستیک و راهکارهای مقابله آن اشاره شده و هم از اقدام‌های صورت گرفته در زمینه حذف کیسه‌های پلاستیکی و ظروف یکبار مصرف سخن به میان آمده است. مشروح این گفت و گو را در ادامه می‌خوانید:

پیام‌سعدیدیان، یکی از کارشناسان محیط‌زیست شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد می‌گوید: «مواد پلاستیکی با توجه به قابلیت‌های فراوان و همچنین ارزان قیمت بودن‌شان، به شکل‌های مختلف در زندگی روزمره مورد استفاده قرار می‌گیرند، اما پلاستیک فسادناپذیر است، بنابراین تعجبی ندارد که زباله‌های پلاستیکی به‌عنوان یکی از بزرگترین معضلات زیست‌محیطی در دنیای امروز شناخته شده باشد. استفاده از مواد پلاستیکی در زندگی تا جایی پیش‌رفته که می‌بینیم پلاستیک به طرق گوناگون در دسترس عموم مردم قرار دارد و بیشتر در فروشگاه‌ها، برای خرید به مشتریان عرضه می‌شود. یکی از تجربه‌های موفق برای مقابله با بحران زباله‌های پلاستیکی در کشورهای مانند ژاپن و بعضی کشورهای غربی، اخذ مالیات به‌زای مصرف ایتالیا، بلژیک و بعضی کشورهای عضو اتحادیه اروپا، این راهکار به عنوان تمهیدی برای کاهش مصرف کیسه‌ها و مواد پلاستیکی مورد توجه قرار گرفته و نزد شهروندان شهرهای مختلف این کشورها پذیرفته شده است.» به گفته او «راهکار دیگری که می‌تواند نقش مهمی در کاهش حجم زباله‌های پلاستیکی داشته باشد و متأسفانه در کشور ما منظور که باید مورد توجه قرار نگرفته، این است که در بسیاری از کشورها، قیمت تمام شده محصولات غذایی یا هر نوع کالای دیگری که در بسته‌بندی پلاستیکی عرضه می‌شود، چندبرابر قیمت محتوای داخلی آن در نظر گرفته شده تا خریدار انگیزه داشته باشد پس از خرید، بسته‌بندی پلاستیکی آن کالا را به محل خرید بازگرداند و در ازای آن پول اضافی

برپرداخت شده را پس بگیرد. برای مثال، اگر قیمت یک بطری کوچک آب معدنی ۵۰۰ تومان باشد، خریدار برای خرید آن باید یک هزار تومان پرداخت کند و در صورتی که پس از مصرف، بطری پلاستیکی خالی را برگرداند ۵۰۰ تومان به او بازگردانده می‌شود که این راهکار از پراکندگی زباله‌های پلاستیکی در سطح طبیعت نیز تا حد زیادی جلوگیری می‌کند.» سعیدیان با اشاره به مدت زمان تجزیه زباله‌های پلاستیکی در طبیعت می‌گوید: «بررسی‌های آماری نشان می‌دهد که زمان تجزیه کامل محصولات پلاستیکی بر حسب شرایط اقلیمی، بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ سال است و هرچه میزان دما و رطوبت بیشتر باشد، مدت زمان کمتری طول می‌کشد تا زباله‌های پلاستیکی تجزیه شوند. این زمان در کشور ما معمولاً بین ۳۰۰ تا ۳۵۰ سال طول می‌کشد که بسیار طولانی است، بنابراین ما باید حتماً در این زمینه، فرهنگ‌سازی کنیم و علاوه بر آن به دنبال ارائه محصولات جایگزین هم باشیم. امروزه مواد پلاستیکی قابل بازیافت هم به بازار عرضه شده که خوشبختانه از سالیان گذشته در بعضی میادین میوه و تره بار، کیسه‌های پلاستیکی قابل بازیافت توزیع می‌شود.» به اعتقاد او «حمایت دولت از تولید کیسه‌های قابل بازیافت و سرمایه‌گذاری

تولید روزانه ۵۰۰۰ تن زباله پلاستیکی

این کارشناس محیط زیست پالایشگاه شهیدهاشمی نژاد، با ارائه آماری در زمینه مصرف مواد پلاستیکی ادامه می‌دهد: «طبق بعضی آمار ارائه شده در برخی سایت‌ها، روزانه ۵۰۰ تن زباله پلاستیکی در داخل کشور تولید می‌شود، بر این اساس به طور متوسط همه ساله ۱۷۷ هزار تن زباله در ایران تولید می‌شود که این رقم با توجه به میزان جمعیت کشور در سطح دنیا، یکی از بالاترین رتبه‌هاست. گفته می‌شود، هر شهروند ایرانی روزانه به طور متوسط، سه کیسه پلاستیکی مصرف می‌کند که اگر فقط از طریق فرهنگ‌سازی، شهروندان ایرانی را تشویق کنیم تا حداقل روزی یک کیسه پلاستیکی کمتر

مصرف کنند، سالانه ۸۱۶ میلیون کیسه پلاستیکی کمتر مصرف و به دنبال آن زباله پلاستیکی کمتری در طبیعت رها می‌شود که این کار، می‌تواند عامل مهمی در حفظ محیط زیست باشد. اگر این راهکار هم‌زمان مورد توجه قرار گیرد، می‌توانیم امیدوار باشیم که از شر زباله‌های پلاستیکی خلاص خواهیم شد. برخلاف آنچه تصور می‌شود، بازیافت زباله‌های پلاستیکی امکان‌پذیر است. پلاستیک‌ها از مواد نفتی تهیه می‌شوند که حاصل انرژی است، بنابراین می‌توان دوباره از آن در چرخه سوخت استفاده کرد؛ اما فرآیندی که به تولید انرژی منجر می‌شود، به فیلترهای گران‌قیمت و بسیار دقیقی نیاز دارد.»

افزایش ضریب هرز آب بازیافتی

ایرج اجلالی، رئیس حفاظت محیط زیست شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد می‌گوید: «ترکیب یکپارچه بهداشت، ایمنی و محیط زیست (اچ‌اس‌ای) از عوامل ساختاری همگون و اثر بخش به‌شمار می‌رود و انسان را در ارتباط سنجیده با دیگران و محیط پیرامونی قرار می‌دهد که هدف غایی هر یک از این سه موضوع، حفظ سلامت و زندگی انسان است. از آنجا که انسان هم جزئی از

محیط زیست است، هر عاملی که تهدید کننده سلامت انسان باشد، در نهایت تهدیدی برای محیط زیست نیز به‌شمار می‌رود. در دو دهه اخیر، شاهد طرح هماهنگ این سه موضوع به‌طور وسیع در سطح جهان هستیم. امروزه بسیاری از شرکت‌های دنیا بر این باورند که توجه بیش از پیش به مقوله اچ‌اس‌ای، باعث کسب موفقیت‌های چشمگیری در امر تولید می‌شود؛ چرا که با به‌کارگیری مدیریت یکپارچه اچ‌اس‌ای، می‌توان بسیاری از مشکلات و هزینه‌ها را از بین برد و سطح بالاتری از کیفیت و محیط زیست را تجربه کرد.»

جلوگیری از ورود آب باران به خاک

به گفته او، «اگر مواد پلاستیکی در فضای آزاد بدون نظر گرفتن تمهیدات محیط‌زیستی سوزانده شده تا از انرژی آن استفاده شود، با توجه به میزان مواد آلاینده‌ای که وارد اتمسفر می‌کند بیشتر از اینکه مفید باشد و به تولید انرژی منجر شود، مضر است. نکته دیگری که شاید کمتر مورد توجه قرار گرفته باشد، غایی هر یک از این سه موضوع، حفظ سلامت و این است که مواد پلاستیکی، ضریب هرز آب را در

طبیعت ایران افزایش می‌دهد؛ زمانی که مواد پلاستیکی به‌عنوان زباله دور انداخته می‌شود، از ورود قطرات باران به داخل خاک جلوگیری شده و به این ترتیب، به جای اینکه قطرات باران وارد خاک شود و سفره‌های زیرزمینی را تغذیه کند، روی سطح خاک جریان پیدا کرده و باعث افزایش سرعت هرز آب‌ها و ضریب روان آب‌ها می‌شود. اگر روان آب‌ها روی سطح شیبدار قرار گیرد، در نهایت به تولید سیلاب‌های خطرناکی منجر می‌شود که متأسفانه گاهی شاهد خسارت‌های سنگین ناشی از این پدیده نیز هستیم.»

ترغیب سرمایه‌گذاران از سوی دولت

اجلالی ادامه می‌دهد: «بر اساس پژوهش‌های صورت گرفته، مهم‌ترین عامل تشدیدکننده سیل و فرسایش خاک، وجود حجم قابل توجهی از کیسه‌های پلاستیکی است. بنابراین دولت‌ها باید به سرمایه‌گذاری در این زمینه تشویق شوند یا از افرادی که در این زمینه سرمایه‌گذاری می‌کنند، حمایت کرده و هرگز از هزینه‌ای که در قبال این کار متحمل می‌شوند، هراسی نداشته باشند؛ چرا که به‌زای این هزینه می‌توانند خاک و آب کشورمان را که ارزشمندترین مواد حیاتی است، حفظ کرده و کیفیت آنها را بهبود بخشند.» او در ادامه به آمار از میزان مصرف کیسه‌های پلاستیکی اشاره می‌کند و می‌گوید: «طبق آماري که از سوی دستگاه‌های متولی در اینترنات اطلاع‌رسانی شده است، در شرایط کنونی سالانه بیش از ۵۰۰ میلیارد کیسه پلاستیکی در جهان مصرف و معادل ۳۰۵ میلیون تن از آن در سال دور ریخته می‌شود که این موضوع، خسارت

زیادی را به محیط زیست وارد می‌کند. آمارها حاکی از تولید سالانه ۱۷۷ هزار تن پلاستیک در ایران است که این رقم معادل ۵۰۰ تن در روز است.» به گفته اجلالی، «در ساخت کیسه‌های پلاستیکی، از مولدی استفاده می‌شود که اغلب سمی بوده و در حین تجزیه و حتی سوزاندن، باعث انتشار گازهای سمی خطرناک در محیط می‌شود. همچنین این کیسه‌ها با ورود به زنجیره غذایی طبیعت، باعث خفگی و مرگ سالانه تعداد زیادی از حیوانات می‌شوند. از این رو به منظور افزایش توجه به مخاطرات روزافزون مصرف پلاستیک، بخش محیط زیست سازمان ملل متحد، شعار روز جهانی محیط زیست را در سال ۲۰۱۸ با عنوان «غلبه بر آلودگی پلاستیک» انتخاب کرده و روز ۲۱ تیرماه از سوی فعالان زیست محیطی، به عنوان روز بدون پلاستیک در دنیا نامگذاری شده است.» رئیس حفاظت محیط‌زیست شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد در پایان خاطر نشان می‌کند: «این مجتمع گازی به‌عنوان حامی محیط زیست و به منظور توسعه مجلد چشم‌انداز زیست‌محیطی خود و همچنین به‌مناسبت این روز، با هدف حفظ محیط زیست و حذف تدریجی پلاستیک از چرخه طبیعت، از این پس در فروشگاه‌های مواد غذایی شهرک مسکونی شهید مهاجر، کیسه‌های پارچه‌ای در اختیار خریداران سبز اندیش قرار خواهد داد. به این ترتیب، شهروندان می‌توانند از کیسه‌های پارچه‌ای، به‌عنوان جایگزینی مناسب برای کیسه‌های پلاستیکی استفاده کنند و با عملکرد مناسب خود، به تنهایی بیشتر از کل مجموعه دولت، در بهبود شرایط محیط زیست تأثیر گذار باشند.»

توسعه صنعت گاز به روایت آمار

در سال ۹۶

صنعت گاز در سال گذشته نیز همچون سال های پیش از آن، شاهد ثبت فعالیت های گسترده ای بود که مجموعه این فعالیت ها به توسعه زیرساخت های گازرسانی، ایجاد اشتغال، کاهش مصرف سوخت های مایع، کاهش آلودگی هوا، ایجاد رفاه عمومی و... منجر شد.

بهره برداری از ۱۷ پروژه کلان صنعت گاز در سال

96

بهره برداری از خط لوله ششم سراسری و انشعاب های صادراتی آن، افتتاح خط لوله انتقال گاز دامغان-کیاسر-ساری-نکا، اجرای خط لوله انتقال گاز بافق-بهباد و گازرسانی به آخرین شهر فاقد گاز استان یزد، افتتاح پروژه های الموت قزوین، اسفراین، و همت آباد یار و ایجاد زیرساخت های گازرسانی به شهرها و روستاها تنها بخشی از فعالیت های شرکت ملی گاز ایران در سال گذشته به شمار می آید.

درصد بهره مندی از گاز طبیعی

صادرات 13

میلیارد مترمکعب گاز

70

میلیون نفر

گرافیک: حسین گلپایگانی-بهاره افتخاری
تولید محتوا: مهدی مهربانی

حجم گاز فرآورش شده در سال ۹۶

214

میلیارد مترمکعب

پالایشگاه ایلام:

1/3

میلیارد مترمکعب

پالایشگاه پارسین

24

میلیارد مترمکعب

پالایشگاه فجر جم:

19/5

میلیارد مترمکعب

پالایشگاه بیدبلند:

6/7

میلیارد مترمکعب

گاز مایع 2 میلیون و ۶۴۵ هزار تن

گوگرد 1 میلیون و ۲۵۲ هزار تن

میلیارد مترمکعب

37

صنایع

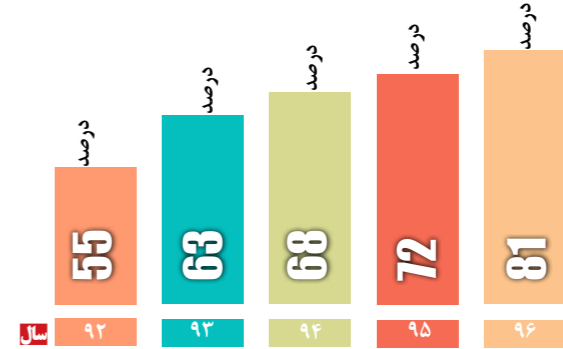
67/5

نیروگاه ها

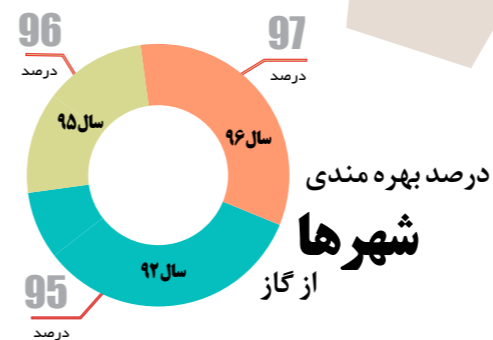
97/3

خانگی

حجم گازرسانی به بخش های مختلف

درصد بهره مندی روستاها از گاز

درصد بهره مندی

شهرها

از گاز

بخشی از عملکرد سال ۹۶

اجرای ۱۶۰ کیلومتر خط لوله انتقال گاز
نصب ۴۵۷ هزار انشعاب
اجرای ۲۲ هزار کیلومتر شبکه گاز شهری و روستایی

بهره مندی یک میلیون و ۹۱ هزار مشترک جدید
اتصال ۲۹ شهر به شبکه سراسری گاز
اتصال ۱۶۲۳ روستا به شبکه سراسری گاز

اتصال ۳ نیروگاه به شبکه سراسری گاز
ذخیره سازی ۲۷ میلیارد مترمکعب گاز

راه اندازی ایستگاه تقویت فشار گاز
نصب ۱۲ واحد توربو کمپرسور

تلخی در کنار شیرینی

اگر بخواهیم در مورد موقعیت جغرافیایی دشتگر واقع در استان بوشهر صحبت کنیم، باید بگوییم که این منطقه در گستره عملیاتی شرکت بهره‌برداري نفت و گاز گچساران واقع شده و واحدهای بهره‌برداري نفت و گاز، نمکزدایی، تقویت فشار گاز و گاز مایع آن‌جی‌ال در آن استقرار دارد. محدوده درمانگاه عملیاتی دشتگر نیز از شهر گچساران آغاز می‌شود و تا شهر بهبهان و دژ سلیمان امتداد می‌یابد که علاوه بر ارائه خدمات به دو منطقه دشتگر و خیرآباد، به چاه‌های زیر پوشش منطقه، گشت‌های حراست و واحدهای بهره‌برداري نیز خدمات‌رسانی می‌کند. یکی از مزایای این درمانگاه، نزدیک بودن آن به مرکز گچساران است، از این‌رو در صورت نیاز به راحتی آمبولانس و خدمات پزشکی در اختیار اهالی آن قرار می‌گیرد. در این درمانگاه عملیاتی، تنهایی و سکوت نخستین چیزی است که تمام نظرها را به خود جلب می‌کند؛ زیرا یک پزشک‌یار به همراه یک نیروی خدماتی و راننده حضور دارند. پزشک‌یار باید تمام مدت در درمانگاه باشد، از این رو فضای کوچکی را در پشت درمانگاه به کاشت سبزیجات اختصاص داده‌اند تا با این کار روحیه‌شان تازه شود. روزی که برای تهیه گزارش به سمت درمانگاه عملیاتی دشتگر رفتیم، نخستین روز نوبت کاری داوود افشین پور، پزشک‌یار این درمانگاه بود. او سه فرزند به نام‌های بردیا، باران و بهراد دارد که به ترتیب ۷، ۵ ساله، سه سال و نیمه و سه ماهه هستند. او به صورت اقماری کار می‌کند، یعنی ۷۲ ساعت کار و ۷۲ ساعت استراحت. در این مدت زمان، باید تمام وقت گوش به زنگ باشد و ثابته‌ها تعیین کننده هستند. گاهی یک تماس تلفنی خبر از یک حادثه می‌دهد و به دنبال آن سکوت حاکم بر درمانگاه شکسته می‌شود و در شرایط اضطراری قرار می‌گیرد. به همین دلیل پزشک‌یاران زمانی که نوبت کار هستند، نمی‌توانند در درمانگاه ترک کنند. به گفته افشین پور، «در این درمانگاه همیشه باید در حالت آمادگی قرار داشته باشیم. گاهی مریض قلبی سقوط از ارتفاع، گاز گرفتگی و... برآیم می‌آورند و باید فوری به وضع او رسیدگی شود که بعد از انجام اقدام‌های اولیه در صورت نیاز، به بیمارستان نفت گچساران فرستاده می‌شود.» او می‌گوید: «کارمان علاوه بر تلخی‌هایش، شیرینی‌هایی دارد. به عنوان مثال حدود دو سال پیش یک نفر بر اثر برق فشار قوی از ارتفاع افتاده بود و تا ۲۰ دقیقه هیچ علائم حیاتی نداشت، اما با انجام اقدام‌های لازم توانستیم علائم حیاتی‌اش را بر گردانیم و بعد از یک هفته مرخص شد و به آغوش گرم خانواده‌اش بازگشت. این موفقیت برایم بسیار شیرین بود؛ چون توانسته بودم جان یک انسان را نجات دهم.»

خدمات درمانی در مناطق عملیاتی دشتگر، پازنان و سیاهمکان

«اورژانس» کوچک در دل کویر

مشعل | سمیه راهپیمای | گچساران در جنوب غربی استان کهگیلویه و بویراحمد قرار دارد و مردم این شهرستان به زبان فارسی و اغلب به گویش لری جنوبی و بخشی نیز به زبان ترکی قشقایی صحبت می‌کنند. مرکز این شهرستان، شهر دوگنبدان و در گذشته بخشی از استان فارس بوده است؛ اما در مقطعی کوتاه به همراه بهبهان به خوزستان الحاق شد و اکنون این منطقه بخشی از استان کهگیلویه و بویراحمد محسوب می‌شود. از این رو به پهنه خدمات بهداشت و درمان صنعت نفت گچساران گسترده‌است و به چهار استان خوزستان،

محدوده درمانگاه عملیاتی دشتگر نیز از شهر گچساران آغاز می‌شود و تا شهر بهبهان و دژ سلیمان امتداد می‌یابد

کام‌آخر

ساعت از ۱۰ شب گذشته که به مهمانسرای نفت گچساران می‌رسیم. در مسیر بازگشت، سر را به شیشه ماشین تکیه می‌دهم و به آنچه دیده و شنیده‌ام، فکر می‌کنم و باتر سیم قرار گرفتن در شرایط اضطراری، خود را جای پزشک و پزشک‌یار این سه درمانگاه عملیاتی (دشتگر، پازنان و سیاهمکان) می‌گذارم؛ می‌بینم که کار در این شرایط به کسبانی نیاز دارد که با وجود استرس‌های ناشی از شرایط اضطراری، بتوانند در ثانیه‌های طلایی و اولیه، بهترین تصمیم را برای درمان بگیرند. ضمن اینکه قادر باشند در مکان‌هایی با شرایط آب و هوایی، دوری از شهر، نداشتن امکانات رفاهی و دوری از خانواده به بهترین شکل ممکن خدمات درمانی ارائه کنند و...

از نیروی خدمات تا پزشک‌یار درمانگاه

بعد از دشتگر، مسیر خود را به سمت پازنان و سیاهمکان ادامه می‌دهم و از روستای دژ سلیمان عبور می‌کنم. دژ سلیمان، یکی از ۳ قلعه مهم و تسخیرناپذیر اسماعیلیان در جنوب کشور است که برای تماشای آن باید از مسیرهای سخت‌گذر عبور کنم. این قلعه در زمان جنبش اسماعیلیان ساخته شده و مقر و پایگاه سلیمان بن طاهر گنلوای بوده است. به همین دلیل به دژ سلیمان معروف شده و در کنار روستای سلیمان و در ۲۰ کیلومتری جنوب غربی گچساران در استان کهگیلویه و بویراحمد و در ارتفاعات کوهی با همین نام واقع شده است. بعد از ۴۵ دقیقه و عبور از پیچ و خم‌های جاده، به درمانگاه عملیاتی پازنان ۲ واقع در استان خوزستان می‌رسیم. این درمانگاه عملیاتی در ۱۵ کیلومتری سردشت و ۶۰ کیلومتری گچساران قرار دارد و مانند دشتگر یک پزشک‌یار، یک نیروی خدمات و یک راننده آمبولانس دارد. در زمان جنگ تحمیلی این منطقه مورد حملات موشکی قرار گرفت و محل اسکان کارکنان و درمانگاه آسیب دید. به همین دلیل، درمانگاه به نزدیکی تاسیسات انتقال یافت و سال ۷۴ به بهره‌برداری رسید و اکنون یکی از قدیمی‌ترین درمانگاه‌های مناطق عملیاتی بهداشت و درمان صنعت نفت گچساران به‌شمار می‌رود. فاخر حسین‌زاده، پزشک‌یار درمانگاه عملیاتی پازنان است که به صورت اقماری (۴۸ ساعت کار و ۴۸ ساعت استراحت) کار می‌کند. او سال ۱۳۸۴ در بیمارستان نفت گچساران،

استقرار پزشک در درمانگاه

سیاهمکان

نکته بارز در درمانگاه عملیاتی سیاهمکان، داشتن پزشک تمام وقت در کنار پزشک‌یار است. به دلیل همین مزیت، توانسته عنوان درمانگاه مرکزی را به خود اختصاص دهد. درمانگاه سیاهمکان از لحاظ موقعیت جغرافیایی در ۴۰ کیلومتری شمال خاوری بندر گناوه و ۴۵ کیلومتری جنوب غربی شهر گچساران در شمال خلیج فارس واقع شده و به ایستگاه تقویت فشار گاز و گاز مایع، خدمات درمانی ارائه می‌دهد. در این درمانگاه، خدمات درمانی سطح یک به بیماران داده می‌شود. یعنی اگر کسی سرماخوردگی داشته باشد، داروهای مخصوص به آن تجویز می‌شود. همچنین اگر مریضی به انجام اقدام‌های دیگر نیاز داشته باشد، دستگاه‌های اولیه مانند نوار قلب و DC شوک وجود دارد که این دستگاه‌ها می‌توانند کمک کنند تا وضعیت بیمار ثابت شود و برای ادامه درمان به مراکز مجزاتر منتقل شود. مراکز عملیاتی سیاهمکان، گروه وی بی‌حکیمه ۱ و ۲ زیر نظر این درمانگاه عملیاتی قرار دارند. در گذشته پزشک‌یاران این درمانگاه با پزشکان اورژانس برای درمان یک بیمار مشورت می‌کردند؛ اما اکنون با طرح استقرار پزشک ثابت، نیازی به این نوع هماهنگی نیست و اگر بیماری به درمان بیشتری نیاز داشته باشد، به دیگر مراکز درمانی اعزام می‌شود. یکسری کم و کاستی‌هایی وجود دارد که در صورت تاهمین آن، این درمانگاه به یک اورژانس کوچک تبدیل خواهد شد. سلیم خورشیدی آزاد، همان پزشکی است که به صورت تمام وقت در درمانگاه عملیاتی سیاهمکان مستقر شده است. او ۲ سال با بیمارستان صنعت نفت گچساران همکاری کرده و در سال سوم فعالیت خود، به این درمانگاه عملیاتی منتقل شده است. چون در گذشته در مناطق سخت‌تر از سیاهمکان کار کرده و تا ۲۰ تا ۳۰ روز از خانواده خود دور بوده، راحتی‌تری می‌تواند با شرایط پزشک ثابت کنار بیاید، حتی جایی بوده که برق، آب و گاز هم نداشته است. به همین دلیل با شرایط ۳۰ روز کار و دوری از خانواده به راحتی کنار می‌آید. به گفته خورشیدی آزاد، «کار در اورژانس بیمارستان نفت گچساران، باعث افزایش تجربه کاری‌ام شده است؛ زیرا در اورژانس هر لحظه باید منتظر بیمار بود حال باشییم. به همین دلیل به طور دائم اطلاعات خود را به روز می‌کنم. کار در اورژانس باعث شده تا تجربه‌های بسیار خوبی به دست آورم و بتوانم آن اطلاعات را در این درمانگاه عملیاتی مورد استفاده قرار دهم.»

نکته بارز در درمانگاه عملیاتی سیاهمکان داشتن پزشک تمام وقت در کنار پزشک‌یار است. به دلیل همین مزیت، توانسته عنوان درمانگاه مرکزی را به خود اختصاص دهد

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران

پرداخت حق العمل به جای کارمزد

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از تغییر نحوه محاسبه کارمزد جایگاهداران سوخت خبر داد. محمدرضا موسوی خواه گفت: کارمزد جایگاهداران عرضه سوخت از این پس به صورت حق العمل محاسبه می‌شود و آنان می‌توانند حق العمل خود را به‌طور مستقیم از مصرف‌کنندگان دریافت کنند. وی با بیان این که سال‌های طولانی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی درگیر پرداخت کارمزد به جایگاهداران بود، افزود: با تلاش‌های وزارت نفت و سازمان برنامه و بودجه، امسال در آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱۴ قانون بودجه کل کشور مصوبه‌ای گنجانده شد که براساس آن از این پس به جایگاهداران حق العمل پرداخت می‌شود. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در توضیح بیشتر این موضوع گفت: هم‌اکنون بیش از ۳۶۰۰ جایگاه سوخت در کشور فعال است که تاکنون کارمزد آنها با توجه به مبادی تامین سوخت، برآوردگی جغرافیایی و سطح جایگاه محاسبه و پرداخت می‌شد. موسوی خواه با بیان این که پرداخت کارمزد چه از نظر نیروی انسانی و چه از نظر عملیات حسابداری، وقت‌نازنی بسیاری به خود اختصاص می‌داد، تصریح کرد: با شیوه جدید جایگاهداران حق العمل خود را هنگام عرضه فرآورده به صورت مستقیم از مردم دریافت می‌کنند. وی با اشاره به پرداخت ۱۲۰ میلیون تومانی کارمزد ماهانه به جایگاهداران تصریح کرد: پیش از این بنزین با نرخ تکلیفی هر لیتر یک هزار تومان به جایگاهدار فروخته و مبلغ آن پس از وصول به خزانه واریز می‌شد. به گفته مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران: در روش قبلی (پرداخت کارمزد) این شرکت برای پرداخت کارمزد به جایگاهداران باید به خزانه مراجعه و بودجه دریافت می‌کرد و پس از انجام محاسبات دقیق کارمزد جایگاهداران را پرداخت می‌کرد. موسوی خواه، روش پرداخت کارمزد را وقت‌گیر و پرهزینه خواند و افزود: برای پرداخت کارمزد جایگاهداران در هر دوره باید ۳۶۰۰ رقم چک صادر و اسناد مربوط به آن نگهداری دائم شود که هم از نظر نیروی انسانی و هم به لحاظ نگهداری اسناد مالی، با مشکلات متعددی همراه بود.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی افزود: در شیوه جدید، سوخت با رقمی پایین‌تر از نرخ تکلیفی به جایگاه دار فروخته می‌شود و جایگاهدار نیز فرآورده را با نرخ تکلیفی هزار تومان به مصرف‌کنندگان عرضه می‌کند؛ به این ترتیب تفاوت آن را هنگام عرضه فرآورده به مردم، دریافت می‌کند. به گفته وی، برای مثال فرآورده به جایگاهدار ۹۶۰ تومان فروخته می‌شود و جایگاهدار آن را به مردم هزار تومان می‌فروشد و ۴۰۰ تومان را به عنوان کارمزد هنگام فروش فرآورده دریافت می‌کند. موسوی خواه با مهم خواندن اجرای این طرح تصریح کرد: با بهره‌گیری از این شیوه (حق العمل) بخش مهمی از مشکلات مالی جایگاهداران برطرف و بخش عمده‌ای از محاسبات مالی شرکت ملی پخش نیز کاسته می‌شود.

بخش فرآورده‌های نفتی منطقه تربت حیدریه

توزیع ۱۵۹ میلیون لیتر فرآورده نفتی در فصل نخست سال

در سه ماه اول سال ۱۳۹۷ افزون بر ۱۵۹ میلیون لیتر انواع فرآورده در منطقه تربت حیدریه توزیع شد. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه تربت حیدریه از توزیع بیش از ۱۵۹ میلیون لیتر انواع فرآورده در سه ماه نخست امسال خبر داد. مدت مشابه سال قبل ۱۰ درصد افزایش داشته است. وی مصرف بنزین در این بازه زمانی را با ۵ درصد افزایش نسبت به سه ماه نخست سال قبل، ۶۳ میلیون لیتر اعلام و اظهار کرد: بهار امسال، مصرف گازوئیل نیز به ۹۳ میلیون لیتر رسید که ارزش ۱۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل حکایت دارد. بلندمدتی گفت: گاز مایع به عنوان یکی دیگر از فرآورده‌های توزیعی در این منطقه افزایشی بوده است و در سه ماه نخست امسال با یک درصد رشد نسبت به مدت مشابه پارسل به ۶ هزار تن رسید. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه تربت حیدریه با اشاره به مصرف نفت کوره در این منطقه گفت:

بخش فرآورده‌های نفتی منطقه شاهرود

یک هزار نفر - ساعت آموزش در ۳ ماه

رئیس واحد بهداشت ایمنی محیط زیست (اچ‌اس‌ای) شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه شاهرود گفت: در سه ماه نخست امسال ۱۰۸۱ نفر - ساعت آموزش در این شرکت برگزار شده است. عباس نوری با مهم برشمردن برگزاری دوره‌های آموزشی و نقش آن در پیشگیری از حوادث و مقابله با خطرهای احتمالی افزود: در بازه زمانی یاد شده ۶۸۹ نفر شامل کارکنان، راننده‌های نفتکش و افراد شاغل در جایگاه‌های عرضه سوخت در دوره‌های آموزشی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه شاهرود شرکت داشته‌اند. وی بازدید دورهای پیام آموزشی، الزام‌های ایمنی تأسیسات، آموزش تئوری و عملی خاموش کردن آتش، بازدید دورهای الزام‌های ایمنی جایگاه‌ها و آشنایی با انواع آتش و روش‌های خاموش کردن آن، همچنین بازدیدهای ادواری از جایگاه‌ها و آشنایی با تصفیه فاضلاب را از سرفصل‌های آموزشی سه ماه نخست امسال در شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه شاهرود برشمرد.

خطوط لوله و مخبرات نفت شمالغرب

افزایش ایمنی خطوط لوله با سیستم نشت یاب

سرپرست شرکت خطوط لوله و مخبرات نفت منطقه شمالغرب گفت: اجرای پروژه سیستم نشت یاب ایمنی خطوط لوله انتقال فرآورده‌های نفتی را در این حوزه عملیاتی افزایش داده است. علی جمشیدی گفت: اجرای طرح مزبور با خرید و دریافت مجوز نصب و راه اندازی ۶ لینک رادیویی به همراه سونج و رک‌های مربوط در نیمه دوم سال ۱۳۹۵ کلید خورده است. وی افزود: با احداث ایستگاه مخبرات ای قریه داغ و نصب تجهیزات ارتباطی آن، احداث هفت حوضچه آنتی‌شلیب به منظور نصب تجهیزات اندازه‌گیری در هفت نقطه شامل PTTT FT و نصب و راه‌اندازی نرم افزار LDS در مرکز انتقال نفت تبریز همراه با وارد کردن اطلاعات مسیر خط لوله تبریز - ارومیه در دستور کار قرار گرفت. جمشیدی گفت: با بهره‌گیری از سیستم نشت یاب هر گونه تغییر در قلو، فشار و دمای خطوط لوله انتقال فرآورده نفتی تبریز - مرغه و میاندوآب - ارومیه از طریق ارتباط رادیویی به صورت آنلاین به اتاق کنترل مرکز انتقال نفت تبریز مخابره می‌شود. به گفته وی، اطلاعات

خطوط لوله و مخبرات نفت منطقه مرکزی

نصب و راه اندازی ۱۰ دستگاه شیرکنترل در ۲۱ روز

۱۰ دستگاه شیر کنترل در مرکز انتقال نفت شازند و فشارشکن شهید مهدوی در مدت زمان ۲۱ روز نصب و راه‌اندازی شد. رئیس واحد ابزار دقیق شرکت خطوط لوله و مخبرات نفت منطقه مرکزی هدف از انجام این عملیات را بهینه‌سازی سیستم کنترل فشار شکن‌ها، کاهش صدا و لرزش روی خط لوله عنوان کرد و افزود: نصب این شیرهای کنترل موجب می‌شود بهره بردار فعالیت‌های حوزه عملیاتی خود را با سهولت بیشتر انجام دهد. علی هزاهه‌ای نصب و راه‌اندازی شیرهای کنترل را یکی از مهم‌ترین عملیات‌ها در سطح شرکت خطوط لوله و مخبرات نفت ایران خواند و کاهش زمان توقف‌های ناخواسته را به منظور تعمیرات، از دیگر اهداف این عملیات برشمرد. وی جداسازی شیرهای کنترل قبلی با استفاده از ماشین‌الات سنگین و افراد باتجربه در این حوزه، همچنین نصب و تنظیم‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری شیرهای کنترل جدید را بنابر توقف برنامه ریزی شده و راه‌اندازی آنها را مراحل انجام این عملیات برشمرد.

شرکت انتقال گاز ایران

افزایش عمر خطوط لوله گاز با استفاده از راهکار نو

پروژه پژوهشی «بهبود فناوری تولید آندهای جریان تزریقی به منظور بهبود مقاومت نسبت به خوردگی، سطح خوردگی، خواص مکانیکی، گسیختگی‌های اتصال و چگالی جریان» با هدف افزایش عمر خطوط لوله انتقال گاز اجرا می‌شود. مدیرعامل شرکت انتقال گاز درباره اجرای این پروژه گفت: با توجه به کاربرد وسیع سیستم‌های حفاظت کاتدی در خطوط لوله و تجهیزات شرکت ملی گاز، بهینه‌سازی این سیستم با هدف دستیابی به بازدهی بالاتر اهمیت بالایی دارد؛ به همین سبب، برای نخستین بار، تحقیقات جامعی در این زمینه انجام می‌شود. سعید توکلی با بیان این که این پروژه می‌تواند سبب افزایش عمر، بالا بردن کیفیت (حفاظت بهتر از تجهیزات و خطوط انتقال) و بی‌نیازی از واردات کالا و خدمات و کاهش هزینه‌ها شود، افزود: استفاده از روش حفاظت کاتدی از نوع

شرکت گاز استان هرمزگان

«رودان» و «درگهان» گازدار می‌شوند

مدیرعامل شرکت گاز استان هرمزگان گفت: شهرهای رودان و درگهان زیر پوشش گاز قرار می‌گیرند. حیدر پروین با بیان این که این شرکت در نظر دارد امسال گازرسانی به بندر عباس را به ۵ فاز برساند و شبکه گازرسانی در بندر خمیر، بستک و دشتی را نیز کامل کند، افزود: عملیات گازرسانی به شهرهای درگهان و رودان آغاز شده است و اساساً به مجموعه شهرهای گازدار می‌پیوندند. وی گفت: هم‌اکنون ۶ شهر بندر عباس (۳ فاز از ۱۴ فاز)، حاجی آباد، پارسیان، بندر خمیر (۱ فاز از ۲ فاز)، بستک (۱ فاز از ۲ فاز) و قشم (۱ فاز از ۲ فاز) زیر پوشش گاز طبیعی گاز گرفته‌اند. پروین افزود: شرکت گاز استان هرمزگان در حال پیگیری برای دریافت مجوز گازرسانی به ۶ شهر جدید قلعه قاضی، تخت، رویدر، زیارت علی، سوزا و هشتبندی است. مدیرعامل شرکت گاز استان هرمزگان با بیان این که طراحی

خطوط لوله و مخبرات نفت منطقه تهران

رادیوگرافی صنعتی مینفولد مرکز انتقال نفت قزوین

مسئول واحد بازرسی فنی شرکت خطوط لوله و مخبرات نفت منطقه تهران از انجام بازرسی فنی مینفولد در مرکز انتقال نفت قزوین با استفاده از رادیوگرافی صنعتی خبر داد. مهرا مصفا گفت: این عملیات با هدف اطمینان از صحت جوشکاری در مینفولد این مرکز انتقال نفت انجام شده است. وی با اشاره به این که از رادیوگرافی صنعتی برای تست نقاط جوش، آشکار کردن ترک و شکاف در لوله‌ها و اتصالات استفاده می‌شود، افزود: استفاده از این روش تا حد زیادی به کشف و آشکارسازی نقاط معیوب منجر می‌شود. به گفته مصفا با بهره‌گیری از رادیوگرافی صنعتی که با همکاری شرکت رادیوگرافی صنعتی ایران انجام شده است، با اطمینان بیشتری می‌توان از صحت عملکرد و سالم بودن یک قطعه یا سیستم‌های وابسته سخن گفت. وی با بیان این که اشکالات جوشکاری‌های انجام شده در دراز مدت می‌تواند با تنش‌های مختلف به شکست خط، پارگی آن، پخش مواد نفتی، آتش‌سوزی و آسیب‌های جانی و مالی فراوان منجر شود، تصریح کرد: این موضوع ما را ملزم می‌سازد تا برای جلوگیری از چنین مواردی، پس از پایان عملیات اتصال (جوشکاری) خطوط لوله، از رادیوگرافی صنعتی استفاده کنیم. مصفا با مهم برشمردن انجام رادیوگرافی صنعتی افزود: شناسایی اشکالات حین عملیات جوشکاری و ترمیم آنها می‌تواند مانع از شکستگی خط و پخش و هدررفت فرآورده‌های نفتی محیط زیست هم‌چنین جلوگیری از تأثیر مخرب بر بافت گیاهی و جانوری، آتش‌سوزی از بین رفتن تجهیزات و آسیب جدی به سلامت انسان‌ها شود؛ از این رادیوگرافی صنعتی، روشی سودمند و باصرفه اقتصادی فراوان است.

شرکت ملی گاز ایران

ارسال روزانه ۲۸۵ میلیون مترمکعب گاز به نیروگاه‌ها

مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران گفت: از ابتدای تابستان تاکنون روزانه ۲۸۵ میلیون مترمکعب گاز به بخش نیروگاهی کشور تحویل شده است. مهدی جمشیدی دانا افزود: به منظور کمک به تولید و توزیع برق در شبکه سراسری با برنامه‌ریزی و هماهنگی‌های انجام شده در این زمینه هم‌اکنون گاز به میزان کافی به شبکه نیروگاهی کشور ارسال می‌شود. وی با بیان این که در دو هفته گذشته روزانه به‌طور میانگین ۲۸۵ میلیون مترمکعب گاز به نیروگاه هارسال شده است، اظهار کرد: این میزان هم‌اکنون ظرفیت کامل شبکه نیروگاهی کشور برای دریافت گاز است. شرکت ملی گاز ایران در سال ۹۶ بیش از ۶۷۵ میلیارد مترمکعب گاز به نیروگاه‌های تولید برق کشور ارسال کرده و این میزان بیش از ۹۰ درصد نیاز شبکه نیروگاهی کشور به سوخت بوده است.

شرکت نفت مناطق مرکزی
پیشگیری از مشکلات رفتاری با برگزاری تورهای روان شناسی

رئیس روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت ملی نفت ایران از برنامه ریزی به منظور برگزاری تورهای روان شناسی و مشاوره‌ای برای همکاران شاغل در مناطق عملیاتی و خانواده‌های آنان خبر داد. جلال چاووشی فر در جلسه هم اندیشی روابط کار و مددکاری اجتماعی به میزبانی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، هدف از برگزاری این تورها را رفع مشکلات احتمالی و پیشگیری از معضلات رفتاری در خانواده‌ها عنوان کرد. وی با اشاره به فرآیندهای مددکاری اجتماعی و تسهیل وام‌های ضروری گفت: همه توان خود را برای بهبود و تسهیل فرآیندهای مربوط به درخواست وام‌های ضروری، مصوبه هیئت مدیره، بلاعوض و مسکن به کار گرفته‌ایم. سامانه الکترونیکی ثبت درخواست مددکاری اجتماعی کارکنان صنعت نفت هم‌اکنون فعالیت فراگیر و گسترده‌ای دارد؛ همچنین آموزش نیروهای این واحد به منظور رسیدگی به درخواست‌های مددجویان، تسریع فرآیند بررسی پرونده‌ها و دقت در تصمیم‌گیری از ضرورت‌هاست. ناصر شریف‌نات، رئیس روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت نفت مناطق مرکزی نیز، بر ضرورت تعامل، ارتباطات مستمر و برنامه‌های آموزشی برای کارکنان مددکاری اجتماعی در سطوح ستادی و عملیاتی تاکید کرد و آن را گام موثری برای رفع مشکلات احتمالی سامانه برشمرد. در این نشست هم اندیشی، رئیس و کارشناسان روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت ملی نفت ایران، رؤسا و کارشناسان اداره روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، همچنین شماری از کارکنان شرکت‌های بهره‌بردار نفت و گاز زاگرس جنوبی، شرق و غرب حضور داشتند.

شرکت حفاری شمال
فصل جدید همکاری‌های ۲ شرکت نفتی

مرکزی، شرکت فلات قاره، شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) همچنین شرکت مدیریت اکتشاف و شرکت DRAGON OIL قرارداد همکاری دارد.

دو شرکت حفاری شمال و مناطق نفت‌خیز جنوب با امضای قرارداد، فصل تازه‌ای از همکاری را آغاز کردند. در دور جدید این همکاری‌ها، شرکت حفاری شمال قراردادی با هدف تأمین دستگاه حفاری و خدمات جانبی را با شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب امضا کرد. برپایه قرارداد، شرکت حفاری شمال به مدت ۱۹ ماه تأمین کننده دستگاه حفاری و خدمات جانبی مورد نیاز این بخش برای شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب خواهد بود. این قرارداد با حضور حمیدرضا گلپایگانی و جمعی از مدیران ارشد این شرکت، در مدیریت قراردادهای شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب امضا شد. شرکت حفاری شمال تنها شرکت بین‌المللی ایرانی فعال در فراسوی آب‌های کشور است. شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، بزرگترین شرکت زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران است که با فعالیت در بیش از ۴۵ میدان هیدروکربوری بزرگ و کوچک، تولید ۸۰ درصد نفت خام و ۱۶ درصد گاز کشور را به عهده دارد. شرکت حفاری شمال هم‌اکنون با شرکت‌های نفت مناطق

نفت و گاز کربون
راه اندازی دوباره خط لوله ۱۲ اینچ آبتیمور

با تلاش کارکنان خدمات عملیات شرکت بهره‌بردار نفت و گاز کارون خط لوله ۱۲ اینچ آبتیمور توپکرانی، تعمیر و راه‌اندازی شد. این عملیات، حداقل واحد بهره‌بردار آبتیمور و مجموعه شماره ۳ اهواز با هدف تمیزسازی خط لوله و به وسیله ۲ دستگاه توپک تمیزکننده انجام شده است. شناسایی نقاط معیوب، تعمیر خط با تعویض سه شاخه لوله در محل نشستی (زیرجاده اصلی اهواز- خرمشهر)، مقاوم‌سازی و اکسیژن زدایی به دلیل تلاقی بخشی از خط لوله مزبور با کانال آب کشاورزی در منطقه عیاشیه، از جمله فعالیت‌های انجام شده برای ایمن سازی خط لوله انتقال نفت آبتیمور است. شرکت بهره‌بردار نفت و گاز کارون با تولید روزانه بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام، بزرگ‌ترین شرکت بهره‌بردار تابع مناطق نفت‌خیز جنوب است. این شرکت بهره‌بردار، مسئولیت راهبردی و تولید سیانتی مواد هیدرو کربور و ۶۵۰۰ کیلومتر خط لوله جریانی و انتقال نفت، گاز و مایعات گازی را به عهده دارد.

شرکت ملی حفاری ایران
ارائه بیش از هزار و ۹۰۰ نوع خدمت جانبی در بهار امسال

عملیات لوله مغزی سیار، ۱۷۵ مورد آزمایش چاه با ساق مته و ۹ مورد نیز عملیات حفاری با هوا به متر از دو هزار و ۴۵۱ متر بوده است. معاون مدیرعامل این شرکت در امور فنی و مهندسی شرکت

معاون مدیرعامل این شرکت در امور فنی و مهندسی شرکت ملی حفاری ایران گفت: این شرکت در سه ماه نخست امسال، یک‌هزار و ۹۱۶ نوع خدمت جانبی مرتبط با تولید نفت و گاز به مناطق نفت‌خیز خشکی و دریایی ارائه کرده است. علیرضا لایچی افزود: این خدمات با تلاش متخصصان و کارکنان مجرب و کاریست تجهیزات ناوگان فنی و تخصصی مدیریت‌های خدمات حفاری، خدمات سیمان و انگیزش چاه و خدمات ویژه حفاری به شرکت‌های متقاضی ارائه شده است. وی گفت: در بازه زمانی یاد شده در بخش مدیریت سیمان و انگیزش چاه یک هزار و ۳۲ عملیات خدمات رسان شامل ۶۰۷ مورد تزریق پذیری، ۳۷۹ مورد سیمانکاری، ۴۱ مورد اسیدکاری ویژه و پنج مورد اسیدکاری گسترده انجام شده است. به گفته لایچی، در همین مدت (بهار امسال) بخش مدیریت خدمات حفاری نیز ۵۱۹ عملیات انجام داده ۹۶ مورد آن

نفت و گاز گچساران
ایمن سازی دو مخزن آب ۱۸ هزار لیتری

رئیس اداره نگهداری و تعمیرات شرکت بهره‌بردار نفت و گاز گچساران از تعمیر و ایمن‌سازی دو مخزن ۱۸ هزار متر مکعبی آب در این حوزه عملیاتی خبر داد. ذوالاکتاف رشیدی افزود: با توجه به پایین رفتن سقف مخزن به دلیل فرسودگی، رفع این مشکل و ایمن‌سازی مخازن یاد شده در دستور کار قرار گرفت. وی برداشتن سقف، ساخت پایه‌های نگهدارنده با استفاده از لوله‌های ۱۲ اینچ و قرار دادن آنها در مخزن برای مقاوم سازی سازه را مجموعه فعالیت‌های ایمن سازی این دو مخزن آب برشمرد. رشیدی تصریح کرد: ساخت تعداد زیادی پایه اطراف مخزن و برداشتن سقف قسمتی از سقف مخزن مجاور به دستور مدیرعامل و بررسی آن از دیگر اقدام‌هایی بود که صورت گرفت. وی با اشاره به فعالیت شبانه‌روزی تیم عملیات برای ایمن‌سازی مخزن‌های آب تصریح کرد: این دو مخزن ۱۸ هزار متر مکعبی آب منازل کارمندی، ادارات و فضای سبز شرکت بهره‌بردار نفت و گاز گچساران را تأمین می‌کنند. به گفته رشیدی، این عملیات در کوتاه‌ترین زمان ممکن و با همکاری نیروهای تعمیرات بخش ۵، ترابری و دیگر واحدها انجام شده است. اداره نگهداری و تعمیرات از واحدهای زیرمجموعه مدیریت عملیات است که نقش مهمی در حفظ وصیانت از تولید در شرکت بهره‌بردار نفت و گاز گچساران دارد.

نفت و گاز زاگرس جنوبی
آموزش توانمندسازی پیش از بازنشستگی

حاضر حدود ۷۰ نفر از کارکنان شرکت بهره‌بردار نفت و گاز زاگرس جنوبی، دوره آموزشی توانمندسازی پیش از بازنشستگی، برای نخستین بار در این شرکت برگزار شد. رئیس آموزش و برنامه‌ریزی نیروی انسانی شرکت بهره‌بردار نفت و گاز زاگرس جنوبی افزود: این دوره آموزشی همسو با سیاست‌های آموزشی شرکت ملی نفت ایران و با هدف توانمندسازی و آماده‌سازی کارکنانی که سال‌های آخر خدمت خود را در صنعت نفت سپری می‌کنند، برگزار شده است. محمد جواد زارع با بیان این که دوره آموزشی در ۹ سرفصل ارائه شده است، افزود: این سرفصل‌ها شامل هفت سرفصل پزشکی و دو سرفصل اداری است. به گفته زارع، تغییرات دستگاه گوارش، دستگاه‌ادراری-تناسلی بیماری‌های مزمن غیرواگیر، همچنین اهمیت تغذیه در دوران بازنشستگی، بهداشت دهان و دندان، ورزش در دوران بازنشستگی سرفصل پزشکی و خدمات و مقررات محاسبات بازنشستگی، همچنین محاسبات سوابق و مقررات محاسبات بازنشستگی، سرفصل‌های اداری ارائه شده در این دوره آموزشی است. وی با بیان این که مباحث مربوط به دوره آموزشی توانمندسازی پیش از بازنشستگی به وسیله چهار نفر از پزشکان مجرب سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت و رئیس نمایندگی صندوق‌های بازنشستگی صنعت نفت شیراز ارائه شده است، تصریح کرد: این دوره آموزشی در دو مرحله (۴ تا ۶ تیر ماه و ۱۱ تا ۱۳ تیر ماه) در مرکز آموزش معدل زاگرس جنوبی در شیراز برگزار شده است.

پالایشگاه نفت اصفهان
تعمیرات اساسی ۳ واحد عملیاتی پالایشگاه نفت اصفهان

مدیر نگهداری و تعمیرات شرکت پالایش نفت اصفهان از پایان تعمیرات اساسی واحدهای تقطیر، کاهش گرانی و گاز مایع شماره ۲ این پالایشگاه نفت در ۲۵ تیرماه خبر داد. علیرضا قزوینی‌زاده گفت: با توجه به راه‌اندازی واحد تقطیر ۳ در آینده نزدیک و نیاز به ارتباط عملیاتی بین ۲ واحد تقطیر، همزمان با تعمیرات اساسی، خطوط لوله ارتباطی نیز در فرآیند این تعمیرات اساسی احداث می‌شود. قزوینی‌زاده، اجرای پروژه روزمینی کردن مسیر آب‌های خنک‌کننده واحدهای تقطیر، کاهش گرانی و گاز مایع رابخش دیگری از این عملیات در فرآیند تعمیرات اساسی در شرکت پالایش نفت اصفهان عنوان کرد. وی با بیان این که این عملیات از اول تیرماه امسال آغاز شده است، اظهار امیدواری کرد: با توجه به شرایط کاری هر یک از واحدها، انتظار می‌رود عملیات تعمیرات اساسی آنها ۲۵ تیرماه پایان یابد. مدیر نگهداری و تعمیرات شرکت پالایش نفت اصفهان تصریح کرد: این عملیات به همت نیروهای متخصص این شرکت و همراهی یک‌هزار نفر نیروی پیمانکاری (جذب موقت) بدون وقفه و تعطیلی انجام می‌شود. وی با مهم برشمردن نقش واحدهای مورد تعمیر افزود: خوراک واحد تقطیر شماره ۲ به طور میانگین ۱۴۰ هزار بشکه نفت خام است که گاز مایع، بنزین سبک، بنزین خام، همچنین گازوییل سبک و سنگین از جمله محصولات آن به‌شمار می‌روند. به گفته قزوینی‌زاده، خوراک روزانه واحد کاهش گرانی و شماره ۲ نیز ۴۰ هزار بشکه نفت خام است که گاز مایع، هات لویل و بنزین از جمله محصولات آن است. قزوینی زاده گفت: در این عملیات مهم واحدهای تعمیرات، بهره‌بردار، ایچ‌اس، خلمات فنی-مهندسی، همچنین روابط عمومی، حراست و خدمات عمومی و اجتماعی همکاری دارند. وی با اشاره به این که تعمیرات اساسی روی این واحدها یاد نظر گرفتن شرایط عملیاتی، هر چه رسالار یک بار انجام می‌شود، افزود: شرکت پالایش نفت اصفهان ۱۵ واحد عملیاتی دارد که تعمیرات اساسی آنها، بر اساس برنامه زمان‌بندی، جداگانه یا همزمان انجام می‌شود.

صندوق بازنشستگی صنعت نفت
افزایش حداقل مستمری بازنشستگان صنعت نفت

افزایش حداقل مستمری بازنشستگان ۱۳ درصد تعیین شد و حداقل مستمری آنها نیز افزایش یافت. بنا بر اعلام روابط عمومی صندوق‌های بازنشستگی صنعت نفت، افزایش حداقل مستمری بازنشستگان، از کارافاده دائم و بازماندگان متوفی برای سال ۹۷ به میزان ۱۳ درصد تعیین شده است. برپایه این گزارش، حداقل مستمری برای امسال نیز با دو میلیون و ۵۰۰ هزار ریال افزایش به ۲۷ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال رسید. روابط عمومی صندوق‌های بازنشستگی صنعت نفت همچنین اعلام کرد: به احتمال زیاد اضافه‌ای همراه با مابالتفاوت سه ماه گذشته با مستمری تیرماه پرداخت می‌شود. برای کمک هزینه عائله‌مندی و کمک هزینه اولاد نیز، امسال مشابه کارمندان شاغل، اعمال خواهد شد.

تاثیر کشف نفت بر فوتبال ایران

سعید ساویز - جام جهانی فوتبال را که تب و جنون فراگیر آن زن و مرد و پیر و جوان نمی‌شناسد، می‌توان همه گیر ترین اتفاق جهانی دانست و باید گفت بشر بیش از هر روزه و اتفاق اقتصادی سیاسی میل دارد تا غرق در تلخ و شیرین این بازی شود. بازی فوتبال با ۲۲ نفر و یک توپ و البته میلیون چشم علاقه مند، مضطرب، مشتاق و هیجان زده در طول حداقل ۹۰ دقیقه چشم از آن بر نمی‌گیرند، خواه در چند متری زمین و باز بکنان و خواه کیلومترها دور تر و از پشت صفحه تلویزیون، موبایل و لپ تاب، هر چه هست از آن تک‌ها در مکزیک تا خرس‌های سه رنگ در روسیه فوتبال یک راه پیوند بین اقوام، رنگ‌ها و نژادها بوده است و برابری را برای همه انسانها در چارچوب مستطیل سبز به ارمغان آورده است. فوتبال تأثیری غیر قابل انکار بر سیاست و اقتصاد داشته است و سیاستمداران بسیاری از فوتبال به کرسی‌های تاثیر گذار و بر عکس از سیاست بر کرسی مدیریت تیم‌های فوتبال تکیه زده‌اند. همچنین به دلیل سود سرشار و حجم گردش مالی بالای که در صنایع نفت و گاز وجود دارد در سال‌های اخیر شاهد به وجود آمدن فصل مشترک بین ورزش فوتبال و نفت و پایه بیان ساده تر با ثروت انباشته از راه نفت بوده‌ایم.

▲ تیم منتخب فوتبال مسجد سلیمان در بازی با اهواز (اواخر دهه ۲۰ خورشیدی)

می‌یابیم یکی از عوامل تاثیر گذار در خوزستان وجود نفت بود. جز این، نمی‌توان از تاثیر فرهنگی که مهندسان و مستشاران انگلیسی بر خوزستان و سبک زندگی مردم آن جا گذاشتند، غافل شد. زمانی که انگلیسی‌ها به ایران آمدند، فوتبال به عنوان یک ورزش انگلیسی برای چند دهه جای خود را میان اهالی این کشور باز کرده بود. اولین باشگاه‌های فوتبال انگلیسی بودند و سربازان، ملکه خود را خالق فوتبال می‌دانستند. همزمان این دوه یعنی پرطرفدار شدن فوتبال و علاقه مندی مردم جهان به آن و کشف نفت در ایران باعث شد ایرانیان زمانی پا به توپ شوند که هنوز فیفا شکل نگرفته بود. در سال ۱۹۰۸ که المپیک لندن برگزار شد، اهالی مسجدسلیمان در کنار فوران نفت از چاه شماره یک احتمالاً شاهد توپ بازی انگلیسی‌ها بودند که در آن غروب‌های گرم سرشان را با ورزش تازه شان گرم می‌کردند. به این ترتیب ایران- خوزستان اولین نقطه در خاورمیانه بود که مردم در آن فوتبال بازی کردند؛ وقتی جایی برای تکنیک نبود. البته همان روزها در تهران هم انگلیسی‌ها داشتند فوتبال را به اهالی پایتخت معرفی می‌کردند. تهرانی‌ها در کنار زمین‌های معدود فوتبال شاهد بازی موبورها بودند تا اگر احیاناً یک داشتند ایرانی به جمعشان اضافه شود.

در مسجد سلیمان که عمده چاه‌های کشف شده آن زمان اطرافش بود، باشگاه‌های کوچکی پدید آمد که هر کدام تیم‌های فوتبال خود را داشتند. این باشگاه‌ها بیشترشان دارای زمین فوتبال اختصاصی و سایر امکانات فرهنگی و ورزشی بودند. آن‌هایی که به مسجدسلیمان این روزها رفته‌اند، می‌گویند هنوز تعدادی از این بناها- با وجود تغییر کاربری- وجود دارند؛ باشگاه نفتون، باشگاه نفتک، باشگاه ایران، باشگاه مرکزی، باشگاه تمبی، باشگاه کاوه چشمه علی، باشگاه بی بیان، باشگاه هندی‌ها و باشگاه ارامنه از جمله باشگاه‌های فوتبالی هستند که محل تلاقی توپ بازی خوزستانی‌ها و انگلیسی‌ها بود. در این میان یک ستاره بود که در اولین بازی‌های میان انگلیسی‌ها و خوزستانی‌ها ناجی محسوب

روزنامه ایران چندی پیش در مطلبی با عنوان: «فوتبال، جانشینی برای جنگ» اطلاعات ارزشمندی را در خصوص فوتبال در ایران و برگزاری المپیک ۱۹۰۸ لندن، منتشر کرد؛ یادداشت کوتاه زیر، اطلاعاتی تکمیلی و البته اصلاحی بر آن مطلب ارزشمند است.

المپیک لندن در سال ۱۹۰۸ میلادی برابر با سال ۱۲۸۷ خورشیدی در حالی در لندن برگزار می‌شد که کاشفان انگلیسی نفت، به سرپرستی مهندسی به نام «جورج رینولدز» و تحت امتیاز نامه «ویلیام ناکس داری» مدت‌ها بود ماراتن خود را برای اکتشاف نفت در ایران آغاز کرده بودند. این کاشفان در ماه‌های نزدیک به برگزاری المپیک در لندن، دکل‌های حفاری نفت را در کوهپایه‌های منطقه‌ای در جنوب غربی ایران برپا می‌کردند. تلاشی که در سپیده دم ۵ خرداد ماه آن سال نتیجه داد و نخستین چاه نفت خاورمیانه به نفت رسید. محل حفر این چاه بعدها «مسجدسلیمان» نامیده شد و این «شکت-شهر» نفتی پس از اکتشاف نفت در آن و ایجاد تأسیسات صنعتی و مدنی، به مهد بسیاری از اولین‌ها در ایران تبدیل شد که فوتبال نیز از جمله این اولین‌ها بود! فوتبال اولین بار در ایران، در شهر مسجد سلیمان، در استان خوزستان آغاز شد و اولین استادبوم فوتبال در این شهر، به دست مهندسان انگلیسی به بهره‌برداری رسید. اولین مسابقه فوتبال در آنجا بین انگلیسی‌ها برگزار شد. انگلیسی‌ها فوتبال را به ایرانیان مناطق نفت‌خیز یاد دادند؛ اما همیشه برنده مسابقه فوتبال با ایرانی‌ها نبودند؛ همان گونه که پیش‌تر آمد، سال ۱۲۸۷ خورشیدی (۱۹۰۸ میلادی) همان سالی است که چاه شماره یک نفت خاورمیانه و ایران به بهره‌برداری رسید و تصور اینکه کاشفان انگلیسی نفت در این منطقه، لحظاتی از اوقات استراحت خود را به ورزش فوتبال اختصاص داده باشند، دور از ذهن نیست؛ بخصوص اینکه در آن مقطع آنها پیگیر اخبار المپیک در لندن نیز بودند و در میان

می‌شد. کریم زندی، نخستین ایرانی بود که در یک تیم فوتبال به طور رسمی بازی کرد. او حد فاصل سال‌های ۱۲۸۷ تا ۱۲۹۷ شمسی چنان شهره بود که انگلیسی‌ها حتی هنگامی که میان خود بازی داشتند، دوست داشتند کریم زندی هم در آنها حضور داشته باشد. هر چند منابع تاریخی اندکی از جزئیات بازی‌های اولیه میان انگلیسی‌ها و مسجدسلیمانی‌ها وجود دارد، اما عجیب نیست اگر فکر کنیم کریم زندی برای تیم مردم شهر گل زده باشد.

اما به گزارش مشرق، بوشهری‌ها مدعی هستند اولین چاه نفت در ایران در شهر دالکی بوشهر حفاری شده و چون نتیجه خوبی به همراه نداشته شهر مسجد سلیمان برای حفاری انتخاب شد. صنعت نفت در سال ۱۳۰۱ در کشورمان شکل گرفت و در سال ۱۳۲۹ توسط دکتر محمد مصدق ملی شد.

با این حال بوشهری‌ها می‌گویند فوتبال پیش از پیدایش صنعت نفت در ایران و شهر مسجد سلیمان وارد ایران شده و برای اولین بار کشتی‌های باری پرتغالی و انگلیسی که وارد بوشهر شدند فوتبال را به ایران آوردند و تاریخ ورود فوتبال به ایران را به سال ۱۲۸۵ برآورد می‌کنند در سال ۱۳۰۵ اولین تیم بوشهر به طور رسمی با نام نادری تشکیل شد که برای محله امامزاده بوشهر بود. یکی از قدیمی‌های بوشهر روایت می‌کند در همان زمان تیمی از انگلیس‌ها به نام منچستر به بوشهر می‌آید و بعد از سفر تهران و بازی با تیم شاهین در بازگشت به بوشهر مسابقه‌ای با تیم نادری انجام می‌دهد و نتیجه را یک بر صفر واگذار می‌کند.

جالب آنجاست که خاستگاه فوتبال در جنوب ایران سه شهر است؛ مسجد سلیمان، بوشهر و مهم‌تر از هر دو آبادان، که به برزیل ایران شهرت دارد در هر سه این شهرها سه تیم نفتی هنوز عشق و علاقه کودکان پا به توپ بر روی آسفالت داغ و زمین‌های خاکی هستند. صنعت نفت آبادان، نفت مسجد سلیمان و گاز پارس جنوبی هر سه تیم با مدیریت نفتی هستند که همچنان فوتبال را داغ، جنجالی و تکنیکی بازی می‌کنند و هواداران خود را به وجد می‌آورند.

خاستگاه فوتبال ایران

فوتبال در ایران شد و در ادامه و در سال‌های ۱۳۱۷ و ۱۳۱۸ تیم ملی فوتبال ایران تشکیل شد و به عنوان نخستین مسابقه با افغانستان دیدار کرد. ورزشگاه امجدیه نیز در همین سال‌ها تأسیس شد و در نهایت در سال ۱۳۲۵ بود که فدراسیون فوتبال ایران تأسیس شد و یک سال بعد به عضویت فیفا درآمد. به این ترتیب باید متذکر شد که سابقه فعالیت فوتبال در مناطق نفت‌خیز حدود ۳۸ سال پیش از تأسیس فدراسیون فوتبال ایران است!

پس از آنکه باشگاه‌های مختلف در مناطق نفت‌خیز از سوی شرکت نفت ساخته شد، مسابقه‌ها به صورت باشگاهی برگزار شد که این گونه مسابقه‌ها نیز می‌تواند مبدا و آغاز مسابقه‌های باشگاهی در ایران باشد.

این باشگاه‌ها دارای زمین فوتبال اختصاصی، استخر، سالن ورزش، سالن سینما و سایر امکانات فرهنگی و ورزشی بودند. در حال حاضر نیز تعدادی از این بناها، با وجود تغییر کاربری در مسجد سلیمان، وجود دارند؛ مثل باشگاه نفتون، باشگاه نفتک، باشگاه ایران، باشگاه مرکزی، باشگاه تمبی، باشگاه کاوه چشمه علی، باشگاه بی بیان، باشگاه هندی‌ها و باشگاه ارامنه.

قدمت برخی استادبوم‌های ورزش فوتبال در مناطق نفت‌خیز ایران، با ورزشگاه‌های ساخته شده برای المپیک ۱۹۰۸ در لندن برابری دارد. با این همه، فوتبال با عمر بیش از یک قرن، در مناطق نفت‌خیز بیش از آنکه به فوتبال کلاسیک لندن شبیه باشد، ظرافت‌ها و زیبایی فوتبال مردمان محروم و بردگان برزیل را در خود مستتر دارد؛ ظرافت و زیبایی که رقص پا و در عین حال فریاد اعتراض استعمار شدگان در مقابل استعمارگران بود، مانند وقتی کریم زندی در زمین قدیمی فوتبال مسجدسلیمان، دروازه تیم انگلیسی را گشود و از شوق به آسمان پرید؛ شبیه به هوا پریدن «پله» بعد از گل زدن در فیلم «فرار به سوی پیروزی»!

فرشید خدادادیان

قدمت برخی استادبوم‌های ورزش فوتبال در مناطق نفت‌خیز ایران، با ورزشگاه‌های ساخته شده برای المپیک ۱۹۰۸ در لندن برابری دارد. با این همه، فوتبال با عمر بیش از یک قرن، در مناطق نفت‌خیز بیش از آنکه به فوتبال کلاسیک لندن شبیه باشد، ظرافت‌ها و زیبایی فوتبال مردمان محروم و بردگان برزیل را در خود مستتر دارد.

▲ تیم فوتبال باشگاه ایران مسجد سلیمان

برگزاری کارگاه تنظیم و توصیف منابع آرشیوی

کارگاه آموزشی «تنظیم و توصیف منابع آرشیوی» با هدف آشنایی کارکنان مرکز اسناد موزه‌ها و صنعت نفت با مفاهیم و تعاریف منابع آرشیوی، طبقه بندی و فهرست نویسی آغاز شد. نخستین جلسه کارگاه آموزشی «تنظیم و توصیف منابع آرشیوی» هفته گذشته با حضور آن‌هایتا نظری، استاد سازمان اسناد و کتابخانه ملی، در محل مرکز اسناد موزه نفت در شهری برگزار شد. در این جلسه کارکنان اسناد موزه‌های نفت، با ماهیت منابع آرشیوی، اصول تنظیم و توصیف اسناد، مستندسازی و نمایه‌سازی و همچنین چارچوب‌های عنوان نویسی آشنا شدند.

مفاهیم تنظیم و توصیف منابع آرشیوی

نظری، در ابتدا به توضیح مفاهیم تنظیم و توصیف اسناد پرداخت و گفت: فهرست‌نویسی مفهومی عام از تنظیم و توصیف اسناد است که با تنظیم و توصیف اسناد آرشیوی، برابری معنایی دارد. از جمله منابع آرشیوی می‌توان به انواع اوراق برای منابع شخصی، اسناد برای منابع سازمانی یا مجموعه برای مجموعه‌های موضوعی اشاره کرد.

وی ضمن تشریح هر یک از مفاهیم تنظیم و توصیف آرشیو اسناد خاطر نشان کرد: منظور از تنظیم اسناد، فرایند مرتب کردن منابع با رعایت منشا و نظم اولیه برای حفظ و اعمال کنترل فیزیکی یا فکری است و توصیف فرایند ثبت، تحلیل، سازماندهی و ضبط جزئیاتی در مورد عناصر ظاهری یک سند یا مجموعه را نشان می‌دهد.

استانداردهای توصیف آرشیو اسناد

مدرس سازمان اسناد و کتابخانه ملی در ادامه از پیشینه ایجاد اولین استانداردهای تنظیم و توصیف آرشیوی در جهان یاد کرد و

اصول تنظیم و توصیف آرشیوی

نظری برای تنظیم و توصیف آرشیو از هشت اصل نام برد که آرشیو اسناد بر اساس آنها انجام می‌شود. اصل اول به ویژگی‌های منحصر به فرد هر سند اشاره دارد که آن را از دیگر اسناد متمایز می‌کند. اصل دوم که اساس تنظیم و توصیف آرشیوی است، اصل احترام به «فوند» نام دارد. وی گفت: معادل فارسی دقیقی برای عنوان «فوند» وجود ندارد، اما واژه «مجموعه» شاید معادل مناسبی برای آن باشد. نظری تأکید کرد: در اصل احترام به «فوند»، دو اصل فرعی احترام به منشا و نظم اولیه وجود دارد. اصل منشا به این معنی است، اسنادی که از سوی یک سازمان یا فرد ایجاد، جمع‌آوری، انباشته یا نگهداری شده‌اند، باید در کنار هم قرار گیرند و از اسناد هر

سازمان یا افراد دیگر، قابل تشخیص باشند. اصل نظم اولیه هم به این معنی است که اسناد ایجاد شده از سوی تولیدکننده واحد، از نظر فیزیکی یا محتوایی، با حفظ نظم بین اسناد نگهداری شوند.

عنوان نویسی، مهم‌ترین بخش توصیف

وی عنوان را مهم‌ترین بخش توصیف خواند و تصریح کرد: عنصر «عنوان»، واژه یا عبارتی است که به وسیله آن منابع توصیف شده، شناخته می‌شود یا قابلیت شناسایی دارد. آنجا که پرونده‌ها، بیان‌کننده جریانی از موضوع یا موضوعات خاص هستند، باید با کلماتی که گویای آن موضوع باشد، ذکر شود. لازم به ذکر است، اسنادی که از سوی یک سازمان یا فرد ایجاد، جمع‌آوری، انباشته یا نگهداری شده‌اند، باید در کنار هم قرار گیرند و از اسناد هر

آموزشگاه حرفه‌ای نفت اهواز در یک نگاه

امین زاده درویش - امکان موزه‌های شدن اماکن تاریخی صنعت نفت در مناطق نفت خیز جنوب، از جمله اقدام‌هایی بود که در سفر اخیر مدیر موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت به شهرهای اهواز، امیدیه و آغاچاری مورد بررسی قرار گرفت. از جمله این مراکز، آموزشگاه‌های حرفه‌ای نفت اهواز است که برای تبدیل شدن به موزه نفت در نظر گرفته شده است. مطلب پیش رو به این بهانه، نگاهی دارد به تاریخچه مراکز آموزشی صنعت نفت در اهواز که با هم می‌خوانیم:

احساس خلأ از نظر وجود نیروی تکنیسین ماهر بومی در صنعت نفت که بتواند مانند قشر میانی بین کارگران ماهر افزارمند پرورش یافته در آموزشگاه‌های حرفه‌ای و مهندسان فارغ التحصیل از دانشکده نفت عمل کند، طرح هنرستان‌های فنی صنعت نفت مطرح شد. پس از آن با تصویب طرح سراسری نظام هنرستان‌های وزارت فرهنگ در سال ۱۳۴۰، هنرستان اهواز بلافاصله احداث و از سال تحصیلی ۱۳۴۱ شروع به جذب هنرجو کرد. در سال ۱۳۴۹ آموزشگاه حرفه‌ای اهواز به مرکز آموزش حرفه‌ها (مرکز آموزش بعد از استخدام) تبدیل شد. در این زمان، آموزش قبل از استخدام برای تربیت کارگر ماهر به آموزشگاه‌های حرفه‌ای آبادان و آغاچاری محدود می‌شد و در سال ۱۳۵۳ با گسترش دانشکده نفت، هنرستان صنعتی آبادان تعطیل و در هنرستان اهواز ادغام شد.

در سال ۱۳۵۶ به علت هزینه بر بودن آموزش قبل از استخدام، شرکت ملی نفت ایران تصمیم به تعطیلی این آموزشگاه‌ها گرفت. به این ترتیب، آموزشگاه‌های نفت در شهرهای اهواز، آبادان، آغاچاری و ... به حالت تعلیق درآمد؛ اما با پیروزی انقلاب اسلامی و تغییر ساختار شرکت ملی نفت و همچنین تأکید بر کیفیت آموزش نیروی انسانی، لزوم آموزش قبل از استخدام در صنعت نفت دوباره مطرح شد.

در چنین شرایطی، بازگشایی تمامی این مراکز در دستور کار قرار گرفت که متأسفانه با وقوع جنگ تحمیلی، عملاً مراکز آبادان از گردونه انتفاع خارج شدند. با این همه، هنرستان اهواز با عنوان جدید هنرستان «شهید سبزیزاد» و آموزشگاه حرفه‌ای با عنوان «مرکز آموزش حرفه‌ای شهید یاد هنر» به کار مشغول شدند. این دوره تا سال ۱۳۷۴ برای آموزشگاه حرفه‌ای در محل گاراژ مکانیک سابق شرکت، در ابتدای خرمکوشک دایر شد. این ساختمان در سال ۱۳۷۸ ساخته شده بود. در همان سال پس از

آموزش در حوزه قرارداد بود که در سال ۱۳۳۹ به عملیات غیرصنعتی واگذار شد. آموزشگاه حرفه‌ای اهواز، به عنوان اولین مرکز آموزش، پس از این اتفاق در همان سال در محل گاراژ مکانیک سابق شرکت، در ابتدای خرمکوشک دایر شد. این ساختمان در سال ۱۳۷۸ ساخته شده بود. در همان سال پس از

شدند. این شرکت‌ها در حوزه مناطق نفت خیز جنوب، معروف به حوزه قرارداد، تمام امور صنعتی را بر عهده گرفتند و فقط مواردی که به طور مستقیم به صنعت نفت ارتباط داشت، با عنوان «سازمان عملیات غیرصنعتی» به شرکت ملی نفت ایران واگذار شد، از جمله آن، امر

کودتای ۲۸ مرداد و شکست دولت قانونی دکتر محمد مصدق، موجب شد تا شرکت‌های بزرگ نفتی دوباره به منابع نفتی ایران مسلط شوند؛ با این تفاوت که انحصار شرکت نفت «بریتیش پترولیوم» شکسته شد و کنسرسیومی متشکل از غول‌های بزرگ نفتی به امر اکتشاف، استخراج، پالایش و فروش نفت ایران مشغول

میراث صنعت نفت به دست موزه‌ها گسترش می‌یابد

مرمت سه شناور قدیمی در بنادر هرمزگان

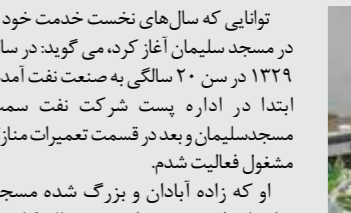
از پی بازدید مسئولان مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت از بندر نخلیو در کرانه خلیج فارس در استان هرمزگان، حفظ و مرمت سه شناور قدیمی به نام‌های حیدر، حریت و رعنا به عنوان میراث صنعت نفت در دستور کار قرار گرفت. در ادامه عملیات مرمت و نگهداری اقلام از رده خارج صنعت نفت، شناورهای حیدر، حریت و رعنا، بازسازی شده و مورد بهره‌برداری موزه ای قرار خواهند گرفت. این شناورها از جمله شناورهای تحت مالکیت شرکت نفت فلات قاره هستند که از پنج سال گذشته به علت قدمت زیاد، فرسودگی و کمبود بودجه برای تعمیرات، از ادامه فعالیت باز مانده‌اند. شناورهای حیدر و حریت از نوع شناورهای عملیاتی، تدارکاتی و چند منظوره است که در سال

۱۹۸۲ از سوی کشور ژاپن تولید شدند و حوزه عملیاتی آنها مناطق بندرعباس، خارک و سیری بود. این شناورها مسئولیت جابه‌جایی دکل‌های نفتی را به عهده داشتند. قدیمی ترین شناور این گروه، رعنا نیز با سال تولید ۱۹۶۶ از نوع شناورهای خدماتی است. بررسی‌های به عمل آمده حاکی از آن است که این شناورها متشکل از عناصر موزه‌ای می‌توانند کارکرد نمایشی در قالب یک محل اقامتی و تفریحی را در نزدیکی یکی از جزایر یا سکوه‌های نفتی داشته باشند. به همین منظور مقرر شد کارشناسان ذی‌ربط، بررسی‌های بیشتری را به منظور استخراج اطلاعات و شناسنامه فنی و تاریخی آنها، آسیب شناسی و برآورد زمانی و هزینه عملیات تعمیر و مرمت آنها به عمل آورند.

اهدای اشیای قدیمی به موزه‌های نفت

توانایی می‌گوید: من به ورزش علاقه خاصی داشتم و پس از گرفتن مدرک دیپلم، در سال ۱۳۲۸ برای تیم ملی بسکتبال انتخاب شدم؛ اما پدر و مادرم مخالف ورزشکار شدن من بودند. برای همین وارد شرکت نفت شدم. او قبل از بازنشستگی، مدتی به عنوان بازرس فنی گاز مایع در تهران خدمت کرد و سپس به اصفهان رفت و در سال ۱۳۵۹ با سمت رئیس بهره‌برداری و تعمیرات گازرسانی استان اصفهان بازنشسته شد. سه برگ نقشه ساختمان‌های کارمندی و

توانایی که سال‌های نخست خدمت خود را در مسجد سلیمان آغاز کرد، می‌گوید: در سال ۱۳۲۹ در سن ۲۰ سالگی به صنعت نفت آمدم. ابتدا در اداره پست شرکت نفت سمت مسجدسلیمان و بعد در قسمت تعمیرات منازل مشغول فعالیت شدم. او که زاده آبادان و بزرگ شده مسجد سلیمان است، پس از چند سال کار در مسجد سلیمان، مدتی به عنوان سرپرست تعمیرات فوری منطقه اهواز، مشغول به کار شد و دوباره به عنوان مسئول کارهای ساختمانی به مسجد سلیمان بازگشت.

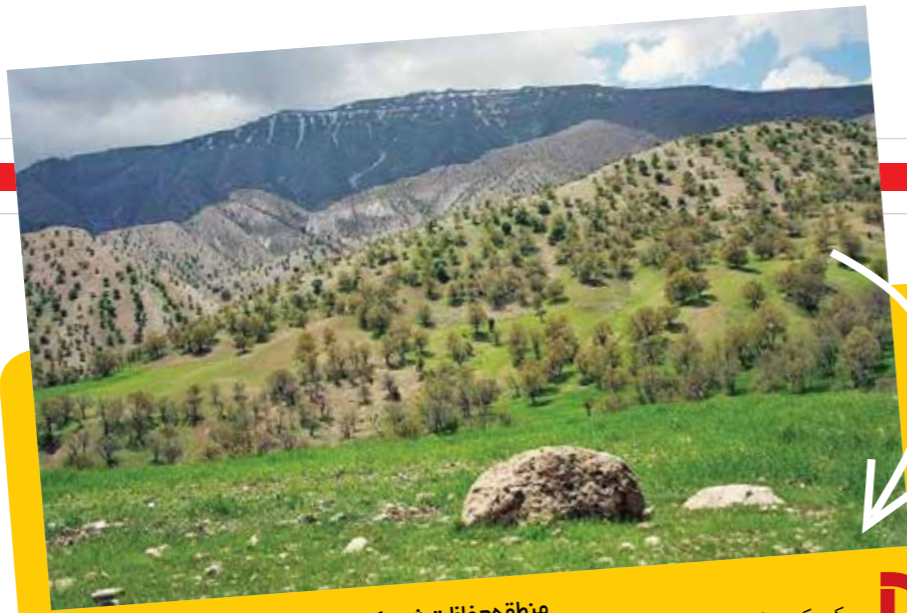
ایرج توانایی، کارمند بازنشسته و پیشکسوت ۸۸ ساله نفتی، با حضور در دفتر موزه‌های نفت و ذکر خاطراتش، چند شیء قدیمی را به موزه نفت اهدا کرد.

نقش برجسته گل گل ملکشاهی

سنگ نوشته‌ای به زبان آشوری و خط میخی است که روی صخره‌ای در نزدیکی روستای گل گل ملکشاهی قرار دارد. روی سطح کتیبه بعد از صاف شدن، پیکر پادشاه آشوری به شکل برجسته وجود دارد. در متن کتیبه در مورد فتح ایلام و انقراض

تمدن ایلام باستان توسط آشوری‌ها نوشته شده است. این اثر در ۸ کیلومتری شهر اروکواز، روی نمای دیوار شرقی تنگه کوچکی قرار دارد که روستای گل گل در دهانه آن مستقر است.

منطقه حفاظت شده کبیرکوه

کبیرکوه بزرگ‌ترین و مهم‌ترین رشته کوه استان ایلام است و از مجموعه‌های کوه بلند تشکیل شده که قسمتی از رشته کوه بزرگ زاگرس هستند. این رشته کوه در جهت شمال غربی-جنوب شرقی امتداد دارد. کبیرکوه از مناطق پر باران، سرسبز و پر آب در ناحیه کوهستانی زاگرس است. منطقه حفاظت شده کبیرکوه، وسعتی حدود ۱۶۶۵ هکتار دارد که گونه‌های جانوری آبدانان وجود دارد. این منطقه، مقصد مناسبی برای طبیعت گردی است که البته به معرفی بیشتر و همچنین ایجاد امکانات مناسب و ساماندهی برای حضور گردشگران نیاز دارد.

غار کنتاریکه

غار کنتاریکه، غاری عظیم در ارتفاعات «سیوان کوه» ایلام است. ارتفاعات سیوان کوه در ۳۵ کیلومتری مسیر ایلام-دره شهر و نزدیک به روستای پاکل قرار دارد. هیچ موجود زنده‌ای در غار زندگی نمی‌کند. داخل این غار پرده‌های سنگی به همراه ستون و مجسمه‌های استالاکتیتی و استالاگمیتی بسیار زیبا قرار دارد. یک حوضچه آبی هم در این غار وجود دارد. عمق غار ۳۵۰ متر و هوای داخل آن به شدت سرد است؛ به همین دلیل هیچ موجود زنده‌ای در غار زندگی نمی‌کند؛ البته اکسیژن داخل غار مناسب است.

تفرجگاه تجریان

۲۰ کیلومتر بعد از ایلام در مسیر جاده چوار، تفرجگاهی با درختان زیبا و انبوه وجود دارد که به نام تجریان معروف است. تجریان منطقه‌ای خوش آب‌وهواست که به عنوان بیلاق منطقه و اهالی اینجا شناخته می‌شود. نزدیک تجریان، منطقه خوش آب‌وهوای دیگری با نام «تنگ بهشت» وجود دارد. تنگ بهشت نیز با استقبال گردشگران و مسافران روبه‌رو شده و به همین دلیل، در اکثر اوقات سال این منطقه میزبان گردشگران است.

طاق شیرین و فرهاد

طاق شیرین و فرهاد، بنای کوچکی در ایلام است که به باور مردم محلی، فرهاد در مدت نصف روز آن را برای استراحت شبانه شیرین ساخته است. خیلی از قدیمی‌ها و افراد مسن‌تر در ایلام، این بنا را با نام «طاق شیرین» می‌شناختند. ویژگی منحصر به فرد طاق شیرین در طراحی پشت بام طاق است که به جای فرم هلالی، به شکل مسطح و یکنواخت ساخته شده است. این ساختمان

باستانی متعلق به دوره ساسانیان است و در ایلام، شهرستان ایوان، بخش رزنه، روستای چهل زرعی، تنگ کوشگ قرار دارد.

قلعه اسماعیل خان

در ارتفاعات انبار آب و مشرف به شهر ایلام، قلعه و استحکاماتی ساخته شده که به اسماعیل خان معروف است. محدوده قلعه کوهستانی و دارای صخره‌هایی است که مسیر عبور را دشوار کرده است. در بخش جنوب شرقی که مسیر ارتباطی قلعه هم بوده، مسیر گذر مناسب‌تر است. این قلعه با سنگ‌های کوهستانی و ملات گچ ساخته شده است. با اندکی تلاش به سنگ‌ها، آنها را در کنار یکدیگر قرار داده و ردیف‌های نسبتاً منظمی ایجاد کرده‌اند.

کوه چمن گیر

کوه چمن گیر یکی از مقاصد مناسب و بکر برای کوه‌نوردی و طبیعت گردی در ایلام است. این کوه در شیروان و ۲۲ کیلومتری جنوب شرقی ایلام قرار دارد. ارتفاع کوه ۲۵۷۸ متر است. رودخانه‌های گراب و چرداول از این کوه سرچشمه می‌گیرند. کوه چمن گیر جزء رشته «کبیرکوه» از کوهستان زاگرس است. این کوه از جنوب شرقی به کوه شیروان و از شمال غربی به کوه قلازنگ متصل می‌شود.

شهر تاریخی ماداکتو

ماداکتو شهری متعلق به دوران ساسانیان است و ۱۴۰۰ سال قدمت دارد. در این شهر تاریخی، برج‌های نگهبانی، خیابان، سیستم آبکشی و دفع فاضلاب وجود داشته که متأسفانه در یک زلزله تخریب شده، اما بقایای این شهر موجود است و اکنون میراث فرهنگی به صورت ضعیف از آن حفاظت می‌کند. شهر تاریخی ماداکتو در سال ۱۳۱۰ در فهرست آثار ملی ثبت شده است.

سیرمه ایلام

این روستای کوهستانی چشم‌اندازهای جذاب و متنوعی شامل جنگل، رودخانه و کوهستان‌های سرسبز دارد که گردشگران زیادی را جذب می‌کند. رودخانه سراب کلان و جنگل‌های بلوط، از جاذبه‌های این روستا هستند. رودخانه سراب کلان از کوه‌های اطراف سرچشمه می‌گیرد و در بهار و تابستان چشم‌انداز فوق‌العاده‌ای دارد. روستای گردشگری سراب کلان با وجود جاذبه‌های طبیعی، گردشگری و جذب گردشگران بسیار در طول سال، فرصتی برای توسعه گردشگری و طبیعت گردی است.

شهر ایلام و اطراف آن دیدنی‌هایی دارد که چشم گردشگران را خیره کرده است

تاریخ کهنه طبیعت تازه

مشعل | استان ایلام از استان‌های غربی کشور است که در تقسیمات کشوری گذشته، بخشی از استان پنجم (کرمانشاهان) بوده است. این استان تا حدودی جنگلی است و مقاصد بکری برای دوست‌داران طبیعت گردی دارد. ایلام همچنین میزبان آثار تاریخی زیادی است که نشان از وجود کانون جوامع بشری در این منطقه بوده است. این استان با وجود مناطق کوهستانی بکر، دشت‌ها، رودخانه‌ها و آبشارهای زیبا، مقصد بسیار خوبی برای طبیعت دوستان و گردشگران است. برای آشنایی با برخی دیدنی‌های این استان با ما همراه باشید.

03

کوهپیمایی نفتی‌ها در ارتفاعات شکر آب

گروه کوهنوردی شرکت ملی نفت ایران در یکی از برنامه‌های خود در ارتفاعات آهار و منطقه رودبار و قصران از رشته کوه البرز مرکزی، در ارتفاع ۲۸۰۰ متری کوهپیمایی کردند. تیم ۲۰ نفره کوهنوردی شرکت ملی نفت ایران طی ۵ ساعت کوهپیمایی، موفق شدند به ارتفاعات شکر آب صعود کنند. کوهنوردانی که در این کوهپیمایی شرکت داشتند، عبارت بودند از:

علی قربانی، مجید خسروانی، محمدرضا شهبانی، فرید سید نادر رضوان، اصغر رحیم‌نژاد، سعید شیویاری، سعید قادری، محسن صداقت، یونس قیصریان، مسعود محمداصغری، عبدالله امامی، علی خسروانی محمدعلی شیخولو، حسن نبی‌زاده، محمود مرادی، فرامرز فرجی، حمید غفاری، اکبر مهدی‌زاده (مریی) و حسین باقرزاده (سرپرست گروه)

04

صعودگازها بر فراز قله سماموس

تیم کوهنوردی کارکنان شرکت گاز استان مرکزی، همزمان با هفتم تیرماه و به مناسبت گرامیداشت هفته قوه قضاییه، موفق شد در یک برنامه دو روزه به قله ۳۷۲۰ متری سماموس، شرقی‌ترین قله استان گیلان صعود کند.

در این صعود که با هدف بالا بردن روحیه ورزشی و ارتقای سلامت کارکنان انجام شد، تیم گروه کوهنوردی شرکت گاز استان مرکزی به سرپرستی حمید رضارودی و همراهی جواد عزیز محمدی، صفرعلی رنجبر اکبر هادی پور، امین حبیبی، مطلب احمدی، مجید فریدی، علی گلزار، اسماعیل کیخایی، مهدی حمیدی، مهدی جعفری و سید محسن حسینی توانست قله سماموس را فتح کند.

در مسابقات مجارستان

پاورلیفتینگ‌کار نفتی قهرمان جهان شد

01

پاورلیفتینگ‌کار نفتی موفق شد با درخشش در مسابقات جهانی، به مقام قهرمانی دست یابد.

قاسم قربانی، از همکاران شرکت ملی بخش فرآورده‌های نفتی منطقه اهواز که در رشته پاورلیفتینگ فعالیت می‌کند و چند مقام قهرمانی کشوری و بین‌المللی را برای خود کسب کرده است، موفق شد با حضور در مسابقات جهانی پاورلیفتینگ در کشور مجارستان در دسته ۸۲/۵ کیلوگرم، به مقام قهرمانی برسد و مدال طلا را بر گردن آویزد.

با کسب نهمین قهرمانی پی در پی

مدیریت اکتشاف قهرمان مسابقات والیبالی شد

02

مسابقات والیبالی جام رمضان ۹۷ «گرامیداشت جام فجر»، با حضور تیم‌های مدیریت اکتشاف، پژوهشگاه صنعت نفت، خدمات رفاهی و اجتماعی نفت، شرکت نفت فلات قاره ایران و بهداری و بهداشت مدیریت اکتشاف و شرکت نفت فلات قاره ایران شروع شد و در ۱۱ تیرماه با انجام مسابقه بین تیم‌های مدیریت اکتشاف و خدمات رفاهی و اجتماعی نفت و همچنین پژوهشگاه صنعت نفت با شرکت نفت فلات قاره (در مجموع ۱۰ مسابقه)، با نهمین قهرمانی پی در پی تیم مدیریت اکتشاف به پایان رسید.

مسابقات جام فجر همه ساله به صورت دورهای در سطح تیم‌های شرکت ملی نفت از سوی امور ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی نفت ایران برگزار می‌شود و طی مراسمی با اهدای کاپ و مدال به تیم‌های اول تا سوم پایان می‌یابد که در این دوره، تیم‌های مدیریت اکتشاف اول، پژوهشگاه صنعت نفت مقام دوم و خدمات رفاهی و اجتماعی نفت مقام سوم را کسب کردند و کاپ و مدال به بازیکنان تیم‌های برنده اهدا شد.

هیئت والیبالی مدیریت اکتشاف ضمن تشکر و قدردانی از حمایت‌های بی‌دریغ مدیر، معاونت منابع انسانی و رئیس امور ورزش، از تلاش تک تک اعضا و علی حمیدی، مربی با اخلاق تیم سپاسگزاری کرد و این موفقیت را به تمامی همکاران و بازیکنان توانای مدیریت اکتشاف تبریک گفت.

نخستین داور بین‌المللی نفتی در والیبالی

نفت می‌تواند در والیبالی هم مدعی باشد

مسابقات در سطح کارکنان برگزار شود، می‌توان این طرح را پیشنهاد کرد؛ اما اگر بخواهید به صورت حرفه‌ای به آن نگاه کنید، ظرفیتی دیده نمی‌شود؛ چرا که باید افراد سال‌ها فعالیت ورزشی انجام داده باشند و به عبارت دیگر آموزش دیده باشند این تیم‌داری باید زیر ساخت‌هایی از لحاظ سخت‌افزاری و نرم‌افزاری داشته باشد که در کارکنان دیده نمی‌شود. در مورد کارکنان شافل، ما می‌توانیم از ورزش همگانی استفاده و اوقات فراغت آنها را پر کنیم و برنامه‌ریزی‌های بیشتری داشته باشیم که این روند مستمر بوده و باعث شود که تقریباً ورزش را در زندگی روزمره خود بگنجانند.

پشتیبانی‌های خوبی را در والیبالی شاهدیم مابعد از فوتبال دومین رشته تیمی هستیم که در سطح کشور از محبوبیت زیادی برخوردار است. در حال حاضر هم هشتمین تیم جهان در رده‌بندی تیم‌های والیبالی هستیم که این بسیار افتخار آمیز است.

والیبالی در نفت هم طرفدار دارد؟

زمانی ما در نفت اهواز، تیم والیبالی داشتیم که از لیگ دسته ۲ به دسته یک و بعد از آن به لیگ برتر آمد؛ اما چون در خوزستان و جنوب، پشتیبانی و بازیکن‌سازی نداریم و باید تمام بازیکن‌ها را از جاهای دیگر جذب کنیم، این موضوع بار زیادی به تیم‌ها وارد می‌کند و باعث می‌شود مسئولان بعد از چند سال ناامید شوند و تیم‌داری را ادامه ندهند. در حال حاضر در سطح لیگ دسته (۲) که مسابقاتی یک ماهه دارد، تیم‌داری می‌شود و آن هم تیم‌داری مقطعی است که فکر نمی‌کنم بتوان نتیجه‌ای از آن گرفت.

در مسابقات قهرمانی، سابقه داورى دارید؟

در مسابقات قهرمانی دختران جوان آسیا در کشور تایلند حضور داشتم و به عنوان داور به این مسابقات دعوت شدم. شش بازی را قضاوت کردم که مهم‌ترین آنها داورى در بازی نیمه‌نهایی بین دو کشور کره و چین و همچنین بازی فینال بین ژاپن و چین بود.

سخت پایانی...

از مدیران شرکت نفت و گاز گجساران که مراد راه رسیدن به اهدافم یاری کردند، بسیار تشکر می‌کنم.

چه تخصصی در صنعت نفت دارید؟

رئیس کمیته داوران جهان اخذ کردم. در آن زمان نخستین داور جوان بین‌المللی ایران بودم. در حال حاضر به صورت اقماری در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گجساران - منطقه نرگسی در اداره شیمیایی زیر نظر شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب مشغول به کار هستم. شاید کار به صورت اقماری، این فرصت را از افراد بگیرد که بتوانند در زمینه‌های حرفه‌ای پیشرفت کنند و حرفی برای گفتن داشته باشند؛ اما گاهی این انگیزه و علاقه است که راه را بر هر امر نشدنی می‌بندد. امید فولادوند، یکی از این افراد است که با وجود کار اقماری، توانسته علاقه خود را دنبال کند. او هم اکنون اولین داور جوان بین‌المللی والیبالی ایران است. خبرنگار «شعل» گپ‌گفتی با این داور بین‌المللی داشته که با هم می‌خوانیم:

متولد ۱۳۵۵ و در خانواده‌ای نفتی به دنیا آمده‌ام. است از سال ۱۳۸۲ دنباله رو راه پدر و پدر بزرگش شده و به شرکت نفت آمده و در حال حاضر به صورت اقماری در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گجساران - منطقه نرگسی در اداره شیمیایی زیر نظر شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب مشغول به کار هستم. شاید کار به صورت اقماری، این فرصت را از افراد بگیرد که بتوانند در زمینه‌های حرفه‌ای پیشرفت کنند و حرفی برای گفتن داشته باشند؛ اما گاهی این انگیزه و علاقه است که راه را بر هر امر نشدنی می‌بندد. امید فولادوند، یکی از این افراد است که با وجود کار اقماری، توانسته علاقه خود را دنبال کند. او هم اکنون اولین داور جوان بین‌المللی والیبالی ایران است. خبرنگار «شعل» گپ‌گفتی با این داور بین‌المللی داشته که با هم می‌خوانیم:

والیبالی را تا چه مرحله‌ای دنبال کردید و چه چیزی سبب شد دنبال داورى بروید؟

من چندسالی والیبالیست بودم، حتی در تیم دانشگاه آزاد یاسوج، نایب قهرمان لیگ دسته اول هم شدم؛ اما به دلیل بالا رفتن سنم و اینکه آسیب جسمی دیده بودم، باید باطل‌فعلی‌های ورزشی را کنار می‌گذاشتم؛ ولی این کار برایم سخت بود. با توجه به این که افرادی مثل من، بعد از مدتی به انجام فعالیت‌های ورزشی دیگری مثل مربیگری و داورى روی می‌آورند، من هم مربیگری را دنبال کردم. علاوه بر اینها علاقه شدید من به داورى باعث می‌شد در هر بازی، حتی بازی‌های کوچک هم داورى کنم و با توجه به محدودیت در امکانات آن زمان، سعی می‌کردم خودم را به روز نگه دارم و از فضای ورزشی و علم روز والیبالی و داورى دور نمانم. این خواسته خودم بود که به اینجا رسیدم.

چگونه وارد دنیای والیبالی شدید؟ آن هم با کار سخت در صنعت نفت

کارشناس مهندسی تکنولوژی صنایع شیمیایی و دانشجوی کارشناسی ارشد مهندس شیمی هستم. ورزش را از مدرسه شروع کردم و از سال ۷۹ آن را به صورت حرفه‌ای ادامه دادم. دوره‌های مربیگری و داورى را گذراندم و در حوزه مربیگری، شاگرد اول کلاس‌های مربیگری خوزستان شدم. با توجه به اینکه والیبالیست بودم؛ اما همیشه خلاقیت در خود احساس می‌کردم. وقتی داورى را در کنارش ادامه دادم، متوجه شدم که به آن بیشتر علاقه دارم. به این ترتیب کلاس‌های درجه ۳، ۲ و ۱ را گذراندم و بعد داور ملی شدم. در ایران مدارک کم‌تر کسب کردم و بعد از آن در سال ۱۳۸۹ به عنوان اولین ایرانی از سوی فدراسیون والیبالی و اروپا اعزام شدم و

آینده والیبالی را در ایران چگونه می‌بینید؟

آینده والیبالی ایران بسیار روشن است. در حال حاضر جزو برقدارهای والیبالی جهان هستیم و

مدیر منابع انسانی نفت و گاز گچساران تشریح کرد:

ماموریت ورزش گچساران در اجرای مسؤلیت های اجتماعی نفت

ورزش نفت و گاز گچساران، خط مقدم جلوگیری از آسیب های اجتماعی است و مسؤلیت اجتماعی، مهم ترین ماموریت ورزش نفت و گاز گچساران به شمار می رود. نفت و گاز گچساران به عنوان یکی از شرکت های مهم بهره بردار در مناطق نفت خیز جنوب همواره در زمینه کمک به ورزش مناطق کمتر توسعه یافته، پیشگام بوده است. در سال های اخیر، ورزش به عنوان یکی از ابزار های توسعه مناطق محروم در دستور کار حمایتی و به اصطلاح به عنوان مسؤلیت اجتماعی شرکت های تابعه وزارت نفت قرار گرفته است. گسترش اماکن ورزشی، حمایت از استعداد های ورزشی و افزایش سهمیه های بومی در تیم های باشگاه نفت و گاز گچساران از مهم ترین اقدام های این شرکت در مسیر تحقق مسؤلیت های اجتماعی است. به منظور آگاهی از نقش شرکت بهره برداری نفت و گاز گچساران در ورزش منطقه، با فرهاد جعفری، مدیر منابع انسانی و مدیر عامل باشگاه فوتبال نفت و گاز گچساران گفت و گویی داشتیم که در ادامه می خوانید.

حامیان اصلی ورزش

فرهاد جعفری، مدیر منابع انسانی نفت و گاز گچساران درباره مسؤلیت های اجتماعی در ورزش نفت و گاز گچساران گفت: شرکت نفت و گاز گچساران، یکی از حامیان اصلی ورزش در این منطقه کمتر توسعه یافته است و همواره در خط مقدم ورزش استان خودنمایی می کند و از این طریق، توانسته بسیاری از استعداد های بومی و نفتی را در رشته های مختلف شناسایی کند و پرورش دهد.

جذب جوانان با استعداد بومی

وی در ادامه با اشاره به جذب استعدادهای منطقه گفت: استفاده بیش از ۱۴ هزار نفر از کارکنان نفت و گاز گچساران از رشته های مختلف ورزشی، آموزشی در تیم های قهرمانی و همگانی و همچنین جذب جوانان با استعداد بومی در بسیاری از تیم های قهرمانی، از مهم ترین دستاوردهای مسؤلیت اجتماعی در این شرکت محسوب می شود.

جعفری در ادامه گفت: اختصاص برخی مجموعه های ورزشی این شرکت به استفاده عموم ورزشکاران در حالی که تمامی امور نگهداری و تعمیرات این مجموعه ها به عهده

ساعت تمرینی فوتسال و فوتبال در مجموعه پدخندق برای کارکنان آنها، بسیاری از مشکلات از نظر کمبود فضای ورزشی سرپوشیده شهرستان را برطرف کرده است.

۵۰ سال توسعه ورزش

مدیر منابع انسانی نفت و گاز گچساران تاکید کرد: مطمئناً انگیزه مدیران باشگاهی با قدمت بیش از ۵۰ سال که همواره مهم ترین هدفش، توسعه ورزش در این منطقه بوده و در ادامه نیز اینگونه خواهد بود، برای خدمتگزارانی به این منطقه نه تنها کم خواهد شد؛ بلکه با انگیزه بیشتری کار خواهند کرد؛ البته از مسئولان استانی هم انتظار می رود در مسیر این توسعه، کنار نفت باشند و کمک کنند. مسئولان اداره ورزش و جوانان گچساران و استان، نقش نفت را در بهسازی این مجموعه نباید نادیده بگیرند، ضمن اینکه باید برای توسعه بیشتر آن، به مسئولان و ورزشکاران باشگاه نفت و گاز که همواره در خدمت مردم بوده اند، بیشتر کمک کنند و حامی آنها باشند.

مدیر تیم فوتبال نفت و گاز گچساران در ادامه افزود: متأسفانه برخی افراد، نقش حمایت های صنعت نفت از ورزش منطقه را نمی دانند و با اهانت و تخریب ورزشکاران و مسئولان باشگاه، سعی در ایجاد دلسردی میان خدمتگزاران مردم در نفت دارند.

۱۹ تیم در لیگ های برتر کشور

جعفری در ادامه بحث توسعه مسؤلیت اجتماعی و اینکه ورزش نفت چه تاثیری در منطقه دارد، گفت: در این شرایط که بسیاری از شرکت های خصوصی و حتی دولتی، دست از حمایت تیم های قهرمانی کشیده اند، شهری با جمعیت نزدیک به یکصد هزار نفر و با ۱۹ تیم قهرمانی در باشگاه های کشور و چند رشته همگانی

با شروع فصل جدید لیگ برتر فوتسال ملی حفاری در قرچک گرد و خاک کرد

تیم فوتسال شرکت ملی حفاری اهواز، لیگ برتر فوتسال باشگاه های ایران، فصل ۹۸-۹۷ را با پیروزی پر گل شروع کرد. ملی حفاری که فصل گذشته را با عنوان چهارمی به پایان برده بود، حالا بعد از کناره گیری تاسیسات دریایی از فوتسال، تنها نماینده نفتی در فوتسال آقایان است. شاگردان علاسوند در شروع لیگ در قرچک در رتبه ورامین، مهمان تیم مقاومت قرچک بودند که با ارائه یک بازی برتر، موفق شدند با نتیجه پر گل ۵ بر ۲ تیم مقاومت را شکست دهند. در این بازی، ملی حفاری یک پنالتی هم از دست داد تا مقاومت قرچک در نخستین بازی فصل، شش تایی نشود. در این دیدار برای تیم ملی حفاری علیرضا رفیعی پور، شهاب طالبی، پیمان حفیظی (۲) گل و وحید کاظمی گلزنی کردند. ملی حفاری در شروع لیگ، در رتبه دوم جدول قرار گرفت.

بهبود مکنونی، مربی نفت مسجد سلیمان شد

بازگشت مربی قهرمان

بعد از اینکه محمود فکری از ادامه کار با نفت مسجد سلیمان انصراف داد و حاضر نشد هدایت این تیم را در لیگ برتر به عهده بگیرد، مدیران تیم فوتبال نفت مسجد سلیمان بلافاصله با عبدالله ویسی، مربی خوزستانی به توافق رسیدند؛ اما این مربی هم به علت بیماری فعلاً در بیمارستان بستری است و با توجه به تجویز پزشک، باید حداقل ۲ ماه به استراحت بپردازد و هیچ گونه فعالیت فوتبالی نداشته باشد.

راهی شهر کرد شود؛ ولی با نظر مکنونی این اردواز شهر کرد، به کردان کرج تغییر مسیر داد و حالا نفتی هاردویی ۱۰ روزه را در کردان کرج برپا کرده اند تا با آمادگی هرچه بیشتر، راهی مسابقات شوند. از سوی دیگر مسئولان باشگاه برای تکمیل فهرست تیم، مذاکراتشان را با بختیار رحمانی، بازیکن باتجربه فصل قبل ذوب آهن اصفهان و فولاد خوزستان و موسی کولیبالی، مدافع مالیایی سابق استقلال خوزستان آغاز کرده اند و این دو بازیکن در صورت توافق، در اردوی کردان به تیم اضافه خواهند شد.

در جام ولایت بسیج صنعت نفت گچساران

پایگاه «حبیب ابن مظاهر» قهرمان شد

اخلاق را آیت حمیدی از تیم پایگاه بلال کسب کرد. کاپ مربی اخلاق به عزت اله دلاویز از تیم پایگاه رمضان و کاپ سرپرست اخلاق نیز به شاهرخ داودی از تیم پایگاه بروجردی اهدا شد. همچنین آقای گلی مسابقات را محمدتقی نواب نیا با ۱۶ گل زده از تیم حبیب ابن مظاهر کسب کرد.

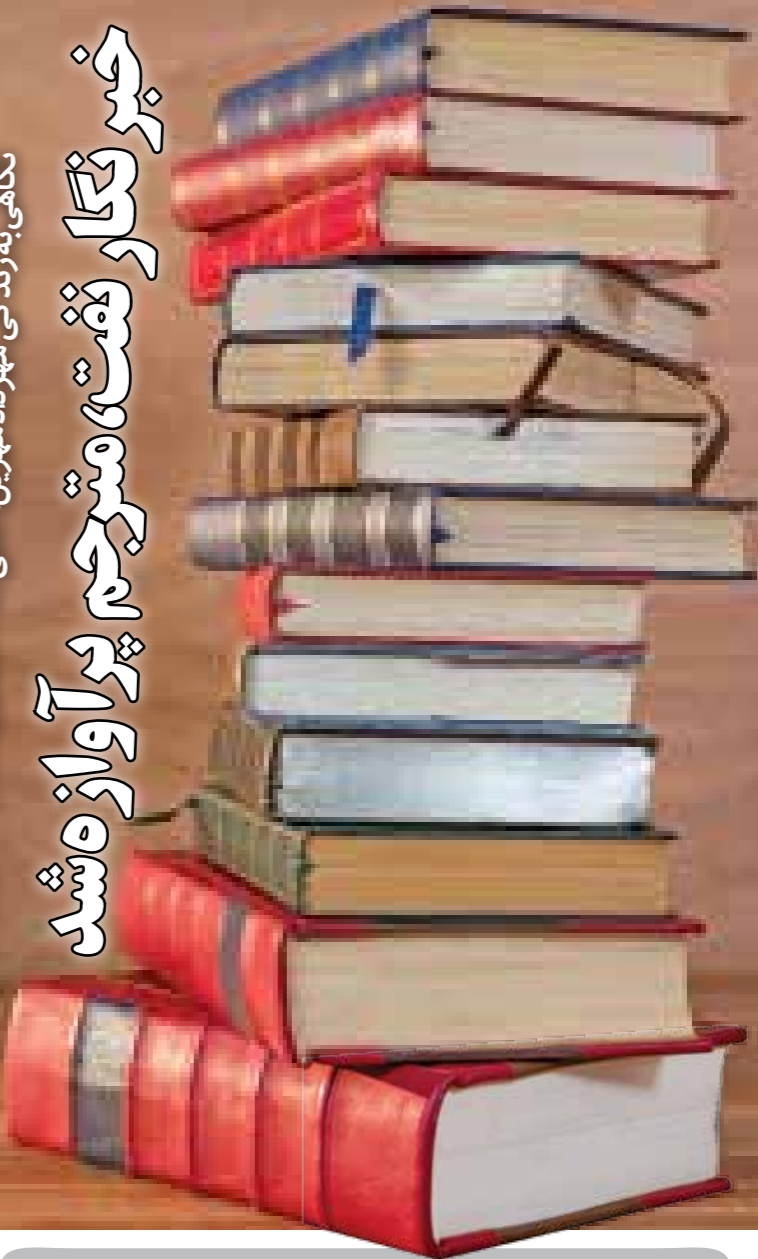
نفت گچساران برگزار شد. این مسابقات که به صورت دوره ای انجام شد، در نهایت با قهرمانی تیم پایگاه حبیب ابن مظاهر به پایان رسید و تیم والفجر مقام دوم و تیم پایگاه آیت اله بروجردی مقام سوم این رقابت ها را کسب کردند. گفتنی است، جام اخلاق این مسابقات و کاپ بازیکن

تیم فوتسال پایگاه حبیب ابن مظاهر، قهرمان مسابقات فوتسال جام ولایت بسیج نفت و گاز گچساران شد. یک دوره مسابقات ویژه پایگاه های حوزه مقاومت بسیج امام حسن مجتبی (ع) شرکت بهره برداری نفت و گاز گچساران با عنوان جام ولایت با حضور ۱۲ تیم و برگزاری ۲۴ مسابقه در سالن چند منظوره آزادی شرکت

خبرنگار نفت، مترجم پدرا و آوازه شد

نگاهی به زندگی مهرداد مهرین؛ کسی که ۸۰ سال زریست و ۸۰ اثر بر جای نهاد

مترجمی که همواره در حال نوشتن و ترجمه بود. تاریخ ایران باستان پیوسته موضوع نوشتار او بود. بسیار گوشه‌گیر و عزلت‌طلب بود، اما به رغم این خصیصه، ناباورانه مردی دنیا دیده و بسیار اهل سفر بود. با کمترین هزینه، بسیاری از کشورهای جهان را گشته بود. کسی که از همان بدو ورود به صنعت نفت، در مسیر نوشتن قرار گرفت و نوشت و نوشت تا این که بیش از ۸۰ عنوان اثر متنوع با انگشتان پرتوان خود خلق کرد. مهرداد مهرین در ۱۵ تیر ۱۳۰۱ در خانواده‌ای اهل علم و در هندوستان به دنیا آمد. پدرش پروفیسور عباس مهرین شوشتری، مردی وارسته و فاضل و از نویسندگان و علمای روزگار خود بود. پدر، دانش آموخته رشته زبان‌های اوستایی و سنسکریت از کشورهای آمریکا و هندوستان بود. صاحب آثاری چون دوره تاریخ ادبیات، تاریخ ایران پیش از اسلام، ترجمه گات‌های زرتشت، کشوراری در عهد ساسانیان و تفسیری از قرآن که سال‌ها در دانشگاه‌های هند از جمله کالج مهراجا میسور هند در مقام استادی به‌امر تدریس اشتغال داشت. برگردان کتاب «پهگو گیتا» از متن سنسکریت به فارسی از جمله آثار قلمی مهرین پدر بود.

پدر نام محمدعلی را بر فرزند نهاد، نام مهرداد را بعدها فرزند برای خود برگزید. مهرداد متناسب با فضای خانه متأثر از گرایش‌ها و علاقه‌مندی‌های پدر در امر نوشتار به خوبی رشد کرد و با پشتکار و تلاش پیگیرانه خود در قلمرو ترجمه به مقام استادی رسید. ترجمه قریب به ۲۰ اثر متنوع از آثار دیگران از افتخارات مهرین است که در کارنامه قلمی او می‌درخشد. سابقه خدمتی مهرداد مهرین در صنعت نفت به قبل از ملی شدن نفت بازمی‌گردد. روابط عمومی نفت آبادان نخستین جایی است که این نویسنده جوان را همچون نویسندگان و مترجمان جوان دیگر در نقش مترجم و خبرنگار پذیرا می‌شود. او در کنار بزرگانی چون دکتر محمدعلی موحد، ابوالقاسم حالت، ابراهیم گلستان، نجف دریابندری، دکتر حمید نطقی در واحد انتشارات به‌امر ترجمه و خبرنگاری نشریات آن روز صنعت نفت می‌پردازد.

در سفرها چیزی نبود که توجهش را جلب کند؛ ولی به قلم نیورده و از کنارش ساده بگذرد، حتی اندیشه‌ای که در ذهنش می‌گذشت و در شرایطی ذهنش را به خود مشغول می‌داشت، بلکه اوهام و افکار مغشوش خود را با صراحت بر صفحه کاغذ می‌کشاند و در اختیار خواننده قرار می‌داد. به‌طور مثال در کتاب «بر اروپا چه دیدیم» ماجرای رادر همین حال و هوا نقل می‌کند که خواندنی است: «روزی از نزدیک کاخ شاپو می‌گذشتم و مثل همیشه درباره مرگ، امراض و بوچی زندگی می‌اندیشیدم. پیش خود گفتم: چه خوب بود اگر می‌توانستم از روی برج ایفل خود را می‌انداختم و از دریای وجود نجات یافته در صحرائی عدم خیمه می‌زدم. در حالی که نگاهم به زمین بود و در بحر افکار مغشوش و در هم غوطه‌ور بودم، ناگهان صدای زنی را شنیدم که با فارسی گفت: آن مرد چی گفت؟ نگاهی به عقب افکندم و یک خانم ایرانی را با شوهرش (که در دستش دوربین بود) و دو بچه دیدم. دو ماه بود از ایران دور بودم و الحان شیرین کلمات فارسی به گوشم نخورده بود. این یک جمله فارسی مثل نوری که در ظلمت بتابد و یا مثل آب گوارایی که به لب تشنه برسد، در من اثر کرد و افکار سابقم را موقتا قطع کرد و مرا به فکر معنی وطن و اهمیت آن در زندگی افکند و سرانجام به این نتیجه رسیدم: همان طور که تاملی در آب هست، پی به اهمیت آب نمی‌برد، انسان هم تا در وطن هست، نمی‌داند وطن چقدر اهمیت دارد.» طرفه اینکه در سفرها هیچ گاه فریفته طواهر و زرق و برق فریبنده کشورها

نشد حتی در سفر به اروپا، بعضی مظاهر تمدن اروپایی به دیده انتقادی نگریست و در سفرنامه خود از خودخواهی و جنگ طلبی و پول پرستی مردم آن دیار نوشت، تا جایی که از این وضع رنجه شد و سفر خود را نیمه کاره رها کرد. دو به ایران بازگشت.

مهرداد مهرین، بسیار اهل مطالعه بود. موضوعات فلسفی، بیشترین زمان مطالعات او را اشغال می‌کرد. تملکی فیلسوفان برایش قابل احترام بودند و به عکس علاقه‌ای به سیاست نداشت و با عینک بدبینی بدان می‌نگریست. بخش قابل توجهی از آثار قلمی او حول محور فلسفه، تاریخ فلسفه و فیلسوفان دور می‌زند. در این راستاست کتاب‌های: فلسفه‌های ایران باستان، فلاسفه روسیه، فلسفه شرق، فلسفه و فلاسفه، فلسفه و فواید آن، فلسفه هند، مکتب‌های فلسفی اگزوستسیالیسم، مکتب‌های فلسفی، شناخت حقیقت از نظر فلاسفه یونان، مختصری از فلسفه چین که جملگی از علاقه‌ها و به موضوعات فلسفی و فیلسوفان حکایت دارد. شدت علاقه او تا آنجا بود که در سفر به اروپا گاه برای دیدن قبر فلان فیلسوف فرسنگ‌ها راه می‌پیمود و که تنها برای دیدن قبر شوبنهاور انجام گرفت؛ دین زرتشت و تاریخ ایران باستان، موضوعات دیگری است که در صدر موضوعات نوشتاری و مورد علاقه مهرین قرار گرفته است. کتاب‌هایی همچون دین مزدایی، آیین زرتشت و تأثیر و نفوذ آن در شرق و غرب سیری در آیین مزدیسنا، آیین راستی، یکتا پرستی زرتشت، دین بهی و فلسفه دین زرتشت و تمدن ایران باستان در فهرست بلند آثار نوشتاری او قرار می‌گیرند. او که مطالعه در آیین زرتشت را از پدر به ارث برده بود، گذشته از انتشار آثار قلمی در این حوزه، در نشست‌های دوستانه از دین مزدیسنا سخن می‌راند و مطالعات خود را پیرامون این موضوع به زبان می‌آورد.

اما گذشته از این موضوعات، مهرداد مهرین در نوشتن بیشتر اهل تنوع بود. به اقتضا و بر حسب ذوق خود، موضوعی را برمی‌گزید و پیرامونش کتابی کوتاه و بلند می‌نوشت. از اصول درمانی خوراکی‌ها، راز کلمیابی مردان بزرگ و سخنان برگزیده بزرگان شرق و غرب گرفته تا اسرار همیونیزم، راهنمای مسافرت به کشورهای زن و نقش او و ضرب‌المثل‌های جهان، همه و همه موضوعات نوشتاری او بود. همچنین زندگی و افکار شخصیت‌های بزرگ همچون آدولف هیتلر، برنارد شو، برتراند راسل و نیز گنجینه فرهنگ و علوم، بخشی از مجموعه علاقه‌مندی‌های نوشتاری او را تشکیل می‌داد. این تنوع در موضوع بیش از آن که در خور پرسش باشد، مخاطب را قدری شگفت می‌آید. کمتر نویسندگانی را می‌توان سراغ گرفت که در نوشتن تا این اندازه، پراکنده کار کنند و در وادی نویسندگی موضوعات متنوع برگزیند. شاید او، رمز نویسندگی را در پراکندگی می‌یافتد و بود و بیشتر می‌خواست در این قالب، تجربه قلمی خود را آبیاز مایند.

وی به لحاظ خلوت‌گزینی کمتر حاضر به مصاحبه و یا گفت‌وگو می‌شد؛ بیشتر در خلوت می‌نوشت و کمتر در جلوت مرئی می‌شد. خود نوشت و یا حدیث نفسی از او به یادگار نمانده است. آنچه که از او باقی است، ۸۰ جلد اثری است که در اطراف موضوعات متنوع و پراکنده، به صورت تالیف و یا ترجمه، کوتاه یا بلند، به چاپ رسانده است.

ترجمه تاریخ ایران باستان، پس از انتشار هشتادمین اثر خود در ۲۶ مرداد ۱۳۸۱ به سبب ایست قلبی دیده از جهان فروبست. روی سنگ قبرش این بیت نقش بسته است:
زنده و جاوید ماند هر که کنونم زبست
کز عقبش ذکر خیر زنده کند نام را

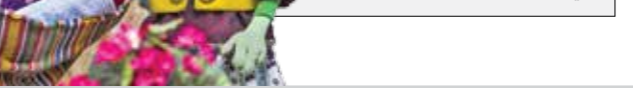
**بر گرفته از کتاب نفت و قلم، نام آوران عرصه قلم در صنعت نفت ایران
احمد راسخی لنگرودی**

چه بینیم؟

نمایش عروسکی وطنی

نمایش عروسکی برای خیلی از مالحظت‌های شیرین گذشته‌های دور را تداعی می‌کند. درباره دهه‌های ۶۰ و ۷۰ به قبل صحبت می‌کنم. در آن دوران، برنامه‌های کودک رنگ متفاوتی نسبت به آنچه امروز برای کودکان ساخته می‌شود، داشت. هر چقدر زمان جلوتر می‌رود این تغییرات هم گسترش بیشتری پیدا می‌کند. با این حال فقدان سینمایی برای کودکان، در میان بازار داغ سینمایی بزرگسالان احساس می‌شود. خوشبختانه در چند سال گذشته، دنیای سینما به این موضوع پرداخته و نتیجه آن ساخت فیلم‌های سینمایی برای کودکان شده است. بعد از «فیل شاه» که زمان اکران آن در روزهای نوروزی بود، اکنون در روزهای گرم و پر حرارت تابستان، «خاله قورباغه» مهمان پرده

سینماهاست. صدا پیشگی این فیلم جذاب از سوی شبنم مقدمی، مرضیه برومند، غزل شاکری، نگار ازلان، آناهیتا خسروی، علیرضا علیمردانی، احسان کریمی، علیرضا ناصحی، شهراد بانکی و... صورت گرفته است. اگر می‌خواهید لحظات شادی را برای فرزندان خود ایجاد کنید، تجربه دیدن این فیلم را در سینما از دست ندهید

داستانک

تنبل خانها واقعی

شاه عباس کبیر یک روز گفت: خدا را شکر! همه اصناف در مملکت ایران به نوایی رسیده‌اند و هیچ کس نیست که بدون در آمد باشد. سپس خطاب به مشاوران خود گفت: همین طور است؟ همه سخن شاه را تایید کردند. از نمایندگان اصناف پرسید آنها هم بر حرف شاه صحنه گذاشتند و از تلاش‌های شاه در آبادانی مملکت تعریف کردند. اما وزیر عرض کرد: قربانتان بشوم، فقط تنبل‌ها هستند که سرشان بی کلاه مانده. شاه بلافاصله دستور داد تا تنبل‌خانه‌های در اصفهان تاسیس شود و به‌امور تنبل‌ها بپردازد. بودجه‌ای نیز به این کار اختصاص داده شد. کلنگ تنبل‌خانه بر زمین زده شد و تنبل‌خانه مجلل و باشکوهی تاسیس شد. تنبل‌ها از سر تا سر مملکت در آن جای گرفتند و زندگی‌شان از بودجه دولتی تأمین شد. تعرفه بودجه تنبل‌خانه روز به روز بیشتر می‌شد. شاه گفت: این همه پول برای تنبل‌خانه؟ عرض کردند: بله، تعداد تنبل‌ها زیاد شده و هر روز هم بیشتر از دیروز می‌شود. شاه به‌صورت سرزنش‌آمیز تنبل‌ها را سر تا سر مملکت در آن بازدید کرد. دید تنبل‌ها از در و دیوار پالسا می‌روند و جای سوزن انداختن نیست. شاه خودش را معرفی کرد. هر چه گفتند شاه آمده، فایده‌ای نداشت. آن قدر شلوغ بود که شاه هم نمی‌توانست داخل بشود. شاه در یافت که بسیاری از این‌ها تنبل نیستند و خود را تنبل جا زده‌اند تا مواجب بگیرند. به کاخ خود رفت و مسئله را به‌شور گذاشت. مشاوران هر یک طری‌حی ارائه دادند تا تنبل‌ها را از غیر تنبل‌ها تشخیص بدهند. ولی هیچ یک از این طرح‌ها عملی نبود. سرانجام دلکک شاه گفت: برای تشخیص تنبل‌های حقیقی از تنبل‌نماها همه را به حمامی ببرند و منافذ حمام را ببندند و آتش حمام را به تدریج تند کنند. تنبل‌نماها تاب حرارت رانمی‌آورند و از حمام بیرون می‌روند و تنبل‌های حقیقی در حمام می‌مانند. شاه این تدبیر را پسندید و آن را به اجرا آورد. تنبل‌نماها یک‌به‌یک از حمام فرار کردند. فقط دو نفر باقی ماندند که روی سنگ‌های سوزان کف حمام خوابیده بودند. یکی ناله می‌کرد و می‌گفت: آخ سوختم، آخ سوختم، دیگری حال ناله و فریاد هم نداشت و گاهی با صدای ضعیف می‌گفت: بگو رفیقم، هم سوختا

بر گرفته از کتاب مثل‌های ایرانی

چه بخوانیم؟

چرا عاشق می‌شویم

چرا عاشق می‌شویم - ماهیت و فرایند عشق رمانتیک - اثری از هلن فیشر، انسان‌شناس برجسته است. هلن فیشر قصد دارد در کتاب به این سوال به ظاهر بی‌پاسخ جواب بدهد که «عشق چیست؟» همه چیز درباره عشق رمانتیک در این کتاب بررسی شده است. از هورمون‌های ترشح شده در بدن گرفته تا رفتارهایی که از یک فرد عاشق سرمی‌زند. مطالب کتاب در ۹۰ درصد موارد بسیار جذاب و خواندنی هستند و شما می‌توانید از تک‌تک جملات آن، نکات خوبی در مورد عشق یاد بگیرید. نکته‌ای که به رفتار شما در یک رابطه عاشقانه کمک می‌کند و باعث می‌شود با رعایت آنها بتوانید کیفیت روابط خود را افزایش دهید؛ اما در بعضی موارد هم مطالب کتاب خسته‌کننده می‌شود.

شما در این کتاب با ویژگی‌های عشق آشنا می‌شوید و تک‌تک اثرات آن را روی انسان می‌خوانید. چرا عاشق می‌شویم. این کتاب منابع بسیار زیادی دارد و تقریباً برای هر حرفی که در این کتاب زده می‌شود، منبع وجود دارد. پس به راحتی نمی‌توان مطالب آن را نقض کرد یا از کنار آن گذشت.

بریده‌ای از کتاب

یکی از نخستین اتفاقاتی که بعد از عاشق شدن رخ می‌دهد، تغییر شدید در خودآگاهی انسان است. «محبوب» شما به قول روان‌شناسان «معنایی خاص» پیدا می‌کند و به موجودی بدیع، منحصر به فرد و بسیار مهم بدل می‌شود. به قول یکی از مردان دلباخته «تمام دنیایم تغییر یافته و محور جدیدی پیدا کرده بود به نام مرلین.» توصیف رومئو شکسپیر از محبوبش موجزتر و پربارتر است: «زیولیت خورشید است.»

***

چرا چنین است؟

چون عشق و نفرت در مغز انسان، از تپالی تنگاتنگ دارند. مدارهای اولیه نفرت/اخشتم نواحی آمیگدال تا هیپوتالاموس تا بخش خاکستری مغز را در وسط مغز در بر می‌گیرند. چند بخش دیگر مغز نیز در خشم درگیرند. از جمله اینسولا، بخشی از کورتکس که داده‌های درون بدن و حواس را جمع‌آوری می‌کند؛ اما کلید اصلی همین جلالت شبکه اصلی مغز برای خشم، با مراکز کورتکس پیشانی مرتبط است. وقتی انسان و حیوان می‌فهمند که پادشاه مورد نظرشان وصول شدنی نیست، این مراکز آمیگدال را فعال می‌کنند و موجب ایجاد خشم می‌شوند.

تفکم

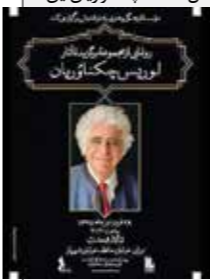
دل‌بیمار شد

صوفی چرا هوشیار شد ساقی چرابی کار شد
خورشید اگر در گور شد عالم ز تو بزبور شد
گر عیش اول پیر شد صد عیش نو تو فیر شد
چون زلف تو زنجیر شد دیوانگی ناچار شد
ای مطرب شیرین نفس عشرت نگر از پیش و پس
کس نشود افسون کس چون واقف اسرار شد
ما موسییم و تو مها گاهی عمامه اذها
ای شاهدان از آن بها چون غارت بلغار شد
جان خاله دل روخته همین نوبت دیدار شد
علت شکرها کوفته چشمت ز رشک آموخته
هر بار غری می‌نهی وز دست‌مستی می‌جهی
از وصل همچون روز تو در هجر عالم سوز تو
نی تب‌بدم نی درد سر سر می‌زد دیوار بر مولوی

چه بینیم؟

موسیقی شیرین ارکسترال

لوریس چکناوریان، زاده بروجراد است. او تحصیلات موسیقی خود را از سال ۱۳۳۲ در هنرستان عالی موسیقی آغاز کرد. مدتی بعد به وین رفت و در آنجا تا سال ۱۳۴۰ به تحصیل آهنگسازی و رهبری ارکستر اشتغال داشت. چکناوریان این روزها برای کودکان کار کنسرت دارد و دوشنبه ۲۵ تیرماه در تالار وحدت تهران می‌توان کارهای او را شنید؛ اما مجموعه‌ای از تمامی آثار این هنرمند به همراه نسخه تصویری اپرای رستم و سهراب در آلبوم به نام «مجموعه آثار لوریس چکناوریان» منتشر شده است. موسیقی ارکسترال و دلنشین این هنرمند ایرانی تبار شنیدنی است و این هفته شنیدن آثار این هنرمند را به شما پیشنهاد می‌کنیم

نحوه کار با ماشین ظرفشویی و راه‌هایی

برای عملکرد بهتر آن

اگر به تازگی ماشین ظرفشویی تهیه کرده‌اید و از نحوه کار ماشین ظرفشویی اطلاع ندارید و بعد از این که ظروف را از ماشین خارج کردید، تکه‌های غذا را روی آنها مشاهده کردید، بهتر است این مقاله را مطالعه کنید تا با نحوه کار ماشین ظرفشویی کاملاً آشنا شوید. بیش از آن که ظروف را در ماشین ظرفشویی قرار دهید، لازم است که به برخی نکات توجه لازم را داشته باشید تا ماشین ظرفشویی با دقت عمل بیشتری کار کند.

هرگز ظروف را قبل از قرار دادن در ماشین ظرفشویی تمیز نکنید

شما با شستن و نظافت ظروف در واقع ماشین ظرفشویی خود را فریب می‌دهید. این کار سبب می‌شود که ماشین ظرفشویی، کار زیادی برای شستن ظروف نداشته باشد؛ به این دلیل که ماشین‌های ظرفشویی مدرن، دارای سنسورهای هستند که به میزان کثیفی و مواد جامدانه روی ظروف، چرخه شست‌وشو را تنظیم می‌کنند. اگر قاشق‌ها و چنگال‌ها تمیز باشند یا پنیرها روی بشقاب‌ها نچسبیده باشند، سنسور خاموش می‌ماند و این سبب می‌شود که شست‌وشوی کوتاه‌تر و سبک‌تری برای ظروف در نظر بگیرد. یکی دیگر از مزایای پاک نکردن ظروف در ماشین‌های ظرفشویی، صرفه‌جویی در میزان مصرف آب است. سرعت جریان متوسط در شیر آب آشپزخانه، حدود ۲/۲ گالن یا به عبارتی ۸/۳ لیتر در دقیقه است.

سبک زندگی

خشم کودک را عاقلانه مهار کنید

تا به حال برایتان پیش آمده که از رفتن به مهمانی پشیمان شوید، فقط به این دلیل که نمی‌توانید کودک خود را کنترل کنید؟ نکته‌ای که وجود دارد، این است که پس از مواجهه با بی‌قراری و کج خلقی کودک، به سرعت بر حسب بیش فعالی راه او می‌زنیم و نسخه مقابله با این اختلال را برای او می‌پیچیم. آموزش مدیریت خشم، همان قدر که درباره بزرگسالان اهمیت دارد، درباره کودکان هم مهم است. والدین گاهی نمی‌دانند با کودکی که زود خشمگین می‌شود، چیه و داد می‌کند و لاشیار به این طرف و آن طرف پرتاب می‌کند، چه کار کنند. اگر شما هم این مشکل را دارید، خواندن نکات زیر برایتان مفید خواهد بود:

خونسردباشید

کودکان به‌سادگی نسبت به محیط اطرافشان واکنش نشان می‌دهند. اگر شما خوشحال و سر حال باشید، آنها هم خوشحال خواهند بود و اگر ببینند والدین شان عصبانی و ناراحت هستند، آنها نیز کج خلقی خواهند کرد. اگر موقعیتی ناراحت‌تان کرده، زمانی را به تنهایی بگذرانید. از فرزندتان جدا شوید، او را در مکان امنی بگذارید و به تنهایی قدم بزنید. تکنیک‌های آرام‌سازی تن و روان و راهی از استرس را بیاموزید تا بتوانید با استرس‌های روزمره کنار بیایید. یادتان باشد روشی که شما برای مدیریت خشم تان به کار می‌گیرید و چگونگی رفتارهای خشمگینانه شما الگویی هستند برای کودکان تان. اگر سرراندن تاکسی که برای بردن شما دیر کرده، داد بزنید، از بد و بی‌راه گفتن پسر کوچک تان به برادرش وقتی اسباب بازی دلخواه او را برداشته، تعجب نکنید.

کودک را از احساسش آگاه کنید

هر قدر کودک شما بیشتر یاد بگیرد که احساسش را بیان کند و حس‌های پیچیده به زبان بیاورد و آنها را بنامش کند، کمتر

شامی هویج

بگذارید. هویج را هم به صورت ریز زنده کنید. یک عدد پیاز زنده شده، گوشت، آرد نخودچی، ادویه‌ها و تخم مرغ را با هم مخلوط کنید. مقداری روغن داخل تابه بریزید و از این مایه، گلوله‌هایی به اندازه یک نارنگی بردارید. به آن فرم دهید و هر دو طرف آن را داخل روغن سرخ کنید. وقتی شامی‌ها سرخ شدند، اگر روغن کف کرد، آن را عوض کنید پیاز را کم‌کم خرد کنید و در روغن تفت دهید سپس رب را به آن اضافه کنید و تفت بدهید. ۲ لیوان آب به آن اضافه کرده، سرکه، شکر و نعنای را هم در این مرحله اضافه کنید و بگذارید سس به جوش بیاید. بعد شامی‌ها را به این سس اضافه کنید و به مدت ۱۰ تا ۱۵ دقیقه حرارت دهید و بگذارید کمی نرم شوند. لازم نیست در تابه را بگذارید. وقتی سس غلیظ شد، شامی‌های خوشمزه شمارا برای سرو آماده هستند.

مواد اولیه

- سیب زمینی بزرگ: یک عدد
- هویج بزرگ: یک عدد
- پیاز متوسط: دو عدد
- گوشت چرخ کرده: ۲۰۰ گرم
- آرد نخودچی: یک پیمانه
- تخم مرغ: یک عدد
- نمک، فلفل، زردچوبه و دارچین: به میزان لازم
- رب گوجه فرنگی: یک قاشق غذاخوری سر پر
- نعناع: نصف قاشق غذاخوری
- سرکه: ۲ قاشق غذاخوری
- شکر: نصف قاشق غذاخوری (در صورت تمایل)

روش پخت

سیب‌زمینی را به صورت ریز زنده کنید، آبش را بگیرد و کنار

زیست

با این سردرد بی‌امان چه کنیم؟

اگر شما هم سردرد میگرنی را تجربه کرده‌اید، احتمالاً حتی از خواندن مطلبی در باره آن هم واهمه داشته‌اید و احساس بدی پیدا می‌کنید. میگرن، نوعی سردرد ضربان دار یک طرفه است که اغلب با حالت تهوع، حساسیت به نور و گاهی استفراغ همراه است. حدود ۱۲ درصد افراد به این نوع سردرد مبتلا هستند و آمار آن در میان خانم‌ها بیشتر است. بنابراین تقریباً ۳۰ درصد خانم‌ها این سردرد را در زندگی خود تجربه می‌کنند. در میان دیگر سردردها، میگرن دارای علائم و نکات متفاوت و گاه عجیبی است که بسیاری از افراد مبتلا، از آن بی‌اطلاع هستند. با این مطلب همراه باشید تا با این علائم آشنا شوید.

ارتباط میگرن با سکنه مغزی

تحقیقات نشان داده است، افراد مبتلا به میگرن (بخصوص افرادی که پیش از میگرن «ورا» را تجربه می‌کنند)، دارای ریسک بالاتری برای ابتلا به سکنه مغزی و مشکلات قلبی عروقی هستند. هنوز علت دقیق این ارتباط مشخص نیست؛ اما احتمال بروز سکنه مغزی در خانم‌های مبتلا به میگرن با «ورا» در سنین بالای ۲۵ سال و با سابقه مصرف قرص‌های ضد بارداری بالاتر خواهد بود.

ورزش کنید

تحقیقات نشان داده که انجام فعالیت بدنی، برای پیشگیری از حملات میگرنی موثر است. به طوری که انجام فعالیت‌های ورزشی ۳ بار در هفته و هر بار به مدت ۴۰ دقیقه، به اندازه مصرف برخی داروهای میگرن موثر خواهد بود. پزشکان معتقدند، عرق کردن هنگام ورزش احتمالاً به کاهش هورمون‌های استرس را کمک می‌کند و در نتیجه سردردهای میگرنی کمتر رخ می‌دهد.

پیش‌بینی کنید

بیشتر افراد مبتلا به میگرن می‌توانند پیش از ابتلا به سردرد، وقوع آن را پیش‌بینی کنند. معمولاً پیش از شروع سردرد میگرنی و اغلب طی ۲۴ ساعت قبل از آغاز آن، علائم هشدار دهنده مانند تمایل به پر خوری، تغییر خلق و خو و خمیازه‌بازی از حد به وجود می‌آید. علاوه بر این، یک پنجم افراد مبتلا به میگرن طی دقائق منتهی به شروع سردرد، علائمی را تجربه می‌کنند که «ورا» (Aura) نامیده می‌شوند. این علائم در واقع اختلالات بینایی و حسی است که شامل دیدن جرقه‌های نور، نقاط کور، احساس گزگز و خفقتان می‌شود.

تغییرات هورمونی سبب میگرن می‌شود

تازه از دست امتحانات پایان ترم راحت شده‌اید که میگرن به سراغ تان می‌آید. نتایج تحقیقات نشان داده است، تغییرات خلق از ناراحتی و استرس به خوشحالی، احتمال بروز حمله میگرن را افزایش می‌دهد. در واقع این میگرن‌ها به دلیل تغییرات ناگهانی هورمونی ایجاد می‌شوند و اگر می‌خواهید چنین چیزی رخ ندهد، از همان ابتدا تلاش کنید دچار استرس نشوید.

می‌توان به میگرن بدون سردرد دچار شد

ممکن است گاهی اوقات دچار «ورای» میگرن شوید؛ اما خبری از خود سردرد نشود. در کنار آن ممکن است دیگر علائم میگرن مانند حالت تهوع، استفراغ و یبوست وجود داشته باشد. ممکن است برخی علائم دیگر مانند گیجی را تجربه کنید؛ اما خود سردرد اصلی را تجربه نکنید.

درمان ندارد، کنترل کنید

با کمک پزشک تان می‌توانید این بیماری را تحت کنترل در آورید. با اعمال تغییر در سبک زندگی، بهبود زیادی در سردردهای شما حاصل خواهد شد. در صورت نیاز می‌توانید از داروهای پیشگیری کننده و با تأثیر سریع استفاده کنید تا درد و ناراحتی را به حداقل برسانید.

داروهای سردرد آور

اگر بیشتر از سه بار در هفته داروی مسکن مصرف کنید، ممکن است دچار سردرد واکنشی ناشی از مصرف بیش از حد مسکن شوید. هر بار که مسکن می‌خورید، درد شما برای مدت کوتاه‌تری ساکت می‌شود تا اینکه با سردردی مزمن مواجه می‌شوید که ممکن است چند هفته شما را گرفتار خود کند، تا زمانی که دست از مصرف مسکن‌ها بردارید.

ارتباط میان خوراکی‌ها و میگرن

لیست غذاهایی که سبب بروز میگرن می‌شوند، بسیار طولانی است، اما به طور کلی بدانید که برخی غذاها بیشتر از دیگر خوراکی‌ها در بروز این سردرد مقصر شناخته می‌شوند که در این میان، سه ماده نقش بسیار پررنگی را ایفا می‌کنند: یکی از آنها خوراکی‌هایی است که حاوی نیترات هستند، مثل سوسیس و کالباس. تیرامین نیز ماده محرک بعدی برای میگرن است که در پنیر مانده، ماهی دودی، برخی میوه‌های مانده و بعضی محصولات حاصل از سویا یافت می‌شود. سومین ماده محرک میگرن، مونوسدیم گلوتمات (MSG) است که در فست‌فودها و برخی غذاها اضافه می‌شود. این ماده با افزایش سطح گلوتامین در بدن انسان و تحریک سیستم گلوتامینرژیک، به مرور شمارا وابسته به مصرف فست‌فودها، سوسیس، کالباس و پنک می‌کند.

نگه‌های سلامت

